

- ⊕ **Exposicions:** Il·lustradores ocultes a l'IVAM
- ⊕ **Gastronomia:** Fira de la Castanya de Viladrau
- ⊕ **Festivals:** 48h Open House Barcelona

UN ENORME FAR POLÍTIC PER AL PAÍS

EL SIGNIFICAT DE LA DECLARACIÓ D'INDEPENDÈNCIA UN ANY DESPRÉS

ANÀLISI

L'operació d'estat del 155: 'Que la gent sàpiga què és això'

VICENT
PARTAL

director@vilaweb.cat

UN ENORME FAR POLÍTIC PER AL PAÍS: LA DECLARACIÓ D'INDEPENDÈNCIA UN ANY DESPRÉS

En la vida de qualsevol societat humana hi ha dies que són únics, que la marquen per sempre. En el nostre cas, el primer d'octubre, el dia del referèndum d'autodeterminació, ens ha marcat a tots molt més que cap altre dia, segur que més que cap dia des de la mort de Franco, potser que cap dia des dels fets del 14 d'abril de 1931 que varen obrir la porta a l'esperança de la Segona República Espanyola i a la foscor de la subsegüent dictadura franquista.

La proclamació de la independència pel Parlament de Catalunya avui fa un any, el 27 d'octubre de 2017, va ser la conseqüència immediata més concreta dels fets del primer d'octubre. Un any després, continuem discutint sobre els detalls més mínims que es van esdevenir aquell dia i els dies anteriors i següents, cosa que és inevitable, precisament per la transcendència de tot allò que va passar. Però també per la seua complexitat. Que alguns dels protagonistes proven, a curt termini, de treure'n un benefici partidista no és excusa per a negar i entendre que la complexitat de les coses que vàrem viure superava i supera de molt les que havíem viscut mai tots plegats, i més concretament, que havia viscut cap polític català des del president Tarradellas.

Però, si alcem la vista, no costa gaire de veure que aquella declaració aprovada a les 15.27 de

la vesprada del 27 d'octubre, amb 70 vots a favor, 10 en contra i 2 en blanc, és la pedra angular del mandat polític creat al carrer el primer d'octubre per una ciutadania heroica que va fer possible la derrota més dura que l'estat espanyol havia patit en dècades. Un mandat que encara no s'ha completat –això no ho pot discutir ningú–, però que és la referència sobre la qual pivota tota la vida política catalana i, encara més, fins i tot, la vida política espanyola.

Només cal imaginar on seríem avui si els diputats de Junts pel Sí i la CUP no haguessen tirat endavant la declaració d'independència, si el govern hagués acabat acceptant la repressió i hagués convocat eleccions autonòmiques, després de la proclamació fallida del 10 d'octubre, dividits i barallats tots amb tots. Quan mirem les coses dolentes que han passat

A mi no em sembla prou haver-la proclamada sense haver-la implementada. De cap manera. Però tampoc no crec en la teoria de l'ocasió perduda ni estic disposat a treure valor a allò que va ser capaç de fer aquella generació de polítics

aquest darrer any, aquelles que no ens agraden gens, tenim un tast només del desastre monumental que s'hauria abatut sobre el país i sobre l'independentisme si no s'hagués fet el pas necessari de proclamar la independència, avui fa exactament un any.

—
I dic això sense conformisme. A mi no em sembla prou haver-la proclamada sense haver-la implementada. De cap manera. Però tampoc no crec en la teoria de l'ocasió perduda ni estic disposat a treure valor a allò que va ser capaç de fer aquella generació de polítics. Els qui donen per enterrat el procés d'independència, si de cas, expressen un desig, que és poc compatible amb la realitat que vivim. Cal lamentar, és clar, el greu error de no haver-la proclamada el dia 3 o el dia 10. I cal criticar durament que el dia 27 no es fes res per mantenir aquella proclamació i fer-la efectiva. Però hem de ser conscients que tampoc no hi hauria hagut 21-D sense proclamació. Que el govern a l'exili no hauria existit i, per tant, no s'hauria denunciat amb aquesta efectivitat la inexistència de la democràcia a l'estat espanyol, eix central de la causa justa de l'autodeterminació. Que cap alt tribunal alemany no hauria deixat tan visible com ho és ara l'excentricitat del sistema polític i jurídic de l'estat, amb totes les coses que això significa. O que la lluita

antirepressiva, recordant que Jordi Sànchez i Jordi Cuixart ja eren tancats des d'abans, no hauria deslegitimat el règim com ho fa ara, amb l'esforç increïble que posen en primer lloc i davant de tots els familiars dels presos i exiliats. Però també hem de ser conscients que sense la proclamació de la independència el govern del PP a Madrid tampoc no hauria caigut estrepitosament. Ni s'hauria posat en relleu l'existència d'estats que ja no tenen por d'enfrontar-se a Espanya en defensa dels nostres drets. Ni s'hauria creat un Consell de la República que, separat completament del sistema polític espanyol, molt probablement alterarà de manera substancial les relacions institucionals al nostre país.

—
Catalunya serà un dia un estat efectivament independent, tret que Espanya faci molt de pressa un canvi tan gran que és impossible de creure-se'l. Aquells que pensaven o volien pensar que el problema només era el PP cremen etapes de manera accelerada. El règim postfranquista ha quedat obert en canal davant els nostres ulls i, més important encara, davant els ulls del món. I és la declaració del 27 d'octubre, concreció del mandat del primer del mateix mes, el gest que ha donat la força necessària a aquest país per a resistir l'onada de repressió més salvatge que s'ha vist a Europa des de fa molts anys. Aquell text que fa

dir a tanta gent que 'som República' ha estat el far que fins i tot en els moments més foscos ens ha obligat a anar endavant. Hauríem de reconèixer-ho i donar-hi valor. Perquè marca el final del camí amb una precisió que no havíem vist mai. La constitució del Principat com a estat 'independent i sobirà, de dret, democràtic i social' ja no és una entelèquia de futur sinó un projecte que obliga.

—
Dels errors, molts, que es van cometre aquells dies, ens cal aprendre'n. Jo estic segur, i em consta, que els seus protagonistes n'han après. I crec que tota la societat. Catalunya és avui un país infinitament més conscient que no fa un any de què s'hi juga. Encara hi ha debats, enervants en alguns casos, però ara sabem moltes coses més que no sabíem aquells dies. Ja ningú no amaga ni nega –el ministre Maragallo, el darrer– que l'estat espanyol estava i està disposat a fer servir la violència més gran, l'autoritarisme més dur, contra l'anhel democràtic de la ciutadania. Ens enfrontem a això, i ens hi enfrontarem. Ja sabem amb pèls i senyals que si el dia 2 d'octubre a Madrid es van organitzar maniobres insòlites, com ara pressionar les empreses perquè canviessin la seu de lloc, és perquè per a ells la proclamació de la República era una possibilitat molt més que real. I hem vist caure al pou la figura del monarca espanyol, segurament fins a un extrem que mai no se'n referà. I hem constatat que molt poca gent s'ha rendit i que la fortalesa del moviment democràtic per la independència és enorme.

—
De tot plegat naixeran noves oportunitats per a completar la tasca. I probablement, n'hi haurà poques amb tanta capacitat com el judici ja imminent contra els dirigents sobiranistes que avui són tancats injustament a la presó. Avui, i a la vista de les experiències viscudes aquest darrer any, nosaltres sabem bé en quins errors no podem caure mai més i quines són les accions imprescindibles que no poden fallar una altra volta. Mentrestant, ells ja han cremat totes les eines que podien fer servir. La credibilitat propagandística de la guerra econòmica serà nul·la, per exemple. I no caldrà proclamar novament la República, perquè el parlament ja la va proclamar avui fa un any. La misèria, el vol esquifit, que molts dies hem d'aguantar en el debat polític català, cansa

molt. I és normal que molta gent es demane si en aquestes condicions serem capaços de fer les coses que tots sabem i diem que cal fer. En el meu cas, subscric completament les paraules d'ahir de la consellera Clara Ponsatí: si sóc crític és perquè tinc ben afermada l'esperança que no hi ha cap més eixida possible al conflicte polític encetat el 2006 amb l'aprovació del nou estatut que la República, que l'estat independent de Catalunya.

—
Des d'aquell any, des del 2006, he vist créixer i consolidar-se una majoria social que ja ha canviat de dalt a baix el Principat, que ha destruït la sociovergència i el poder factual que s'hi arrecerava, que ha somogut les aigües a tots els racons del país i totes les ideologies i que ha tingut l'enorme virtut de crear un projecte sòlid i raonat que ni la violència no podrà aturar. Crec, si voleu que ho diga així, en Carles Puigdemont, en Oriol Junqueras i en Anna Gabriel. O en Quim Torra, Pere Aragonès i Carles Riera. Però encara crec molt més en la Sílvia de Vidreres, en el Manel de Vilanova de Bellpuig, en la Júlia i la Txell de Barcelona, en l'Emigdi de Campredó, en el Paco de Roquetes, en la Maria de Mataró, en el Toni de Súrria, en l'Eulàlia de Palamós, en el Carles de Sant Cugat, en la Pilar de Valls, en la Neus de l'Hospitalet, en l'Àlex de Dosrius, en la Carmina de Lleida, en el Jofre de Vilanova, en l'Oriol d'Arenys, en el Joan de Constantí, en el Joan de Girona, en l'Ignasi de Verges, en el Jordi de Vic i en tanta i tanta gent no tan sols del Principat sinó de tots els Països Catalans que saben perfectament que ja no hi ha marxa enrere possible i que ho donaran tot per anar més de pressa cap endavant. Perquè han fet del combat la seua vida.

—
Ells, més i tot que cap polític, són i seran la meua garantia perquè ells han sostingut en les seues mans des de fa anys, i molt especialment aquest darrer any, el mandat sorgit de la voluntat popular. I ells, perquè els conec i no els he vist defallir mai, sé que seran la meua i la nostra garantia, fins aquell dia en què, ritualment, quan algú ens demane quin dia es va proclamar la independència, li responguem que es va proclamar al parlament el 27 d'octubre de 2017 però que encara vàrem haver de lluitar un temps per a fer-la efectiva. ■

SALADRIGAS
MERCÈ IBARZ

Robert Saladrigas, novel·lista i crític literari, en una foto d'arxiu. vw

Un novel·lista massa 'amagat' pel seu vessant de crític literari, un autor sòlid, un escriptor de mena

«S'acosta a poc a poc la tardor amb la seva bonhomia tèrmica i la regeneració dels colors en matisos. Sorgeixen instants que semblen invocar la màgia dels orígens. De vegades, a mi, en l'època de transició entre les intransigències de l'estiu i la cruesa hivernal se m'acut pensar en la literatura pura, alliberada de la dependència de la creació amb els gèneres establerts per la necessitat industrial de classificar i les convencions acadèmiques.» Aquest començament de crítica literària serà, per intemperància de la senyora de la dalla, l'última guia de lectura de **Robert Saladrigas**. Va morir aquest dimarts. L'article, 'Espais personals', es publicava tres dies abans, dissabte, al suplement Cultura/s de La Vanguardia. L'última recomanació: llegiu *Los países* de l'escriptora francesa Marie-Hélène Lafon (Minúscula, traducció de Lluís M. Todó). Just ho estava fent, Robert, just ho estic fent.

«Llavors em pregunto si avui es pot escriure *tan sols* literatura, obres que no absorbeixin pel tema que toquen, per la mena de personatges que construeixen, per la grapa de les històries que

Quin periodista cultural, quin crític literari, quin escriptor, pot, avui, viure i escriure gràcies als mitjans?

La mort té la virtut, si és que podem qualificar-ho així, de fer-nos fer un tomb per la vida de la persona que se'n va

relaten. [...] És el que m'acaba de succeir amb un llibre –llibret pel que fa a la mida– que té totes les traces de no passar ni tan sols de puntetes. El seu títol és enigmàtic, *Los países* (2012), i la seva autora francesa, Marie-Hélène Lafon (Aurillac, 1962), ensenyant de llatí i grec, de família camperola de la zona del Cantal, i resident a París des de 1980. De quins països ens parla la senyora Lafon en el seu text impúdicament autobiogràfic i quina tessitura ha estat capaç d'enlluernar-me? És gairebé un misteri. De fet, ho confesso: un formidable misteri.»

Que els col·legues del suplement cultural del diari centenari barceloní, en què Robert Saladrigas (Barcelona, 1940 – 2018) va col·laborar durant dècades, em dispensin i consenteixin la llarga citació. Ho faig també en reconeixement d'una forma del periodisme, el cultural, que va permetre a l'escriptor viure d'escriure, cosa impossible ara. L'altre dia a les Corts, al funeral, hi pensava, un cop més. Envoltada de col·legues del ram de la meva generació i una mica més grans. I no cap, pràcticament, de més jove. Quin periodista cultural, quin crític literari, quin escriptor, pot, avui, viure i escriure gràcies als mitjans? Els podem comptar amb els dits de la mà i ens en sobranen, de dits.

La mort té la virtut, si és que podem qualificar-ho així, de fer-nos fer un tomb per la vida (amb el teu permís, Puyal) de la persona que se'n va. D'algunes coses, no ens en recordem amb el detall que voldríem. Ni Joan Rendé ni Joaquim Carbó ni jo mateixa podem recordar el nom del programa de Ràdio 4 que el Robert va engegar a final dels setanta (?), en què vam col·laborar en Rendé i jo mateixa, cridats per Saladrigas a l'aventura radiofònica. Ni el Joan ni jo no teníem futur radiofònic, perquè no en sabíem però sobretot perquè aleshores el nostre fort era escriure més que no pas parlar pel micro, que no accepta gaire ni la parsimònia matisadora del Rendé ni la meua. Però vam fer el programa (el Robert continuaria després fent ràdio).

En Carbó em deia a les Corts que Saladrigas i servidora li vam fer la primera entrevista de la seva vida, i tampoc no me'n

Va tenir una bona vida, en tant que la va poder dedicar al que més volia: llegir i escriure

Remei caldrà posar-hi, al menysteniment. Salve, Saladrigas!

recordava, ai. Valoràvem molt el Carbó autor d'*Els orangutans* (1967; ara feliçment rescatat pels editors de Males Herbes). Jo admirava també el Saladrigas d'*Aquell gust agre de l'estel* (1977) i l'Albanell de *Ventada de morts* (1978), dues novel·les que acabava de llegir i em tenien fascinada. Encara m'hi tenen. De les entrevistes que vaig fer recordo la de Pere Calders, que va dir una cosa que tinc sempre present: 'No he patit mai escrivint, m'ho passo bé, molt. No ho faria pas, si hi patís, i ara!'

Més coses, em van venir al cap en el tomb per la vida del Robert. Va tenir una bona vida, en tant que la va poder dedicar al que més volia: llegir i escriure. La seva dona, Montse Gilabert, li va donar sempre suport i han estat una parella feliç durant cinquanta-dos anys. Va publicar novel·les, contes, relats, llibres d'entrevistes i recopilatoris de la seva crítica literària. M'hauria agradat que seguís fent crítica de la literatura catalana. La Marçal em deia un dia que el crític que més hi va tocar quan va publicar la que serà per sempre la seva única novel·la, *La passió segons Renée Vivien*, era ell, en Saladrigas. En els últims anys en feia només de literatura traduïda.

En el tomb per la vida saladrigasiana vaig pensar també, a les Corts, que hauria pogut ser encara una miqueta més feliç. No va ser considerat per a la Fira de Frankfurt (l'IRL hi va pensar al final de tot, i llavors ell s'hi va negar, amb una carta pública demolidora). No cal dir que tampoc no va tenir el Premi Nacional de Cultura, ni la Creu de Sant Jordi (que, deia l'Anna Murià, donen a cabassos). Aquests menysteniments li dolien, és clar que li dolien. Tenen una cosa pitjor, raonava una editora l'altre dimecres a les Corts en sortir del funeral i té tota la raó: aquests *oblits* fan que les generacions joves d'escriptors no els coneguin, no valorin ni llegeixin autors com Robert Saladrigas. Que el vegin només com a crític literari, sense pensar en l'escriptor que hi ha darrere la firma periodística, com prova amb excel·lència la seva última crítica literària que retrec amunt, el seu testament com a crític i, també, com a autor.

Remei caldrà posar-hi, al menysteniment. Salve, Saladrigas! 📖

CINQUANTA ANYS DEL CLUB DE ROMA

PEP PUIG

YES, NOW!

50th Anniversary Summit of the Club Of Rome

17-18 October | Institutum Patristicum Augustinianum Via Paolo VI, 25 - 00193 Rome

Cartell de la cimera de commemoració dels cinquanta anys del Club de Roma. COR

«La cimera es va basar en la feina pionera del Club de Roma i va presentar la nova agenda per al segle XXI, amb vista a avaluar col·lectivament l'estat dels béns comuns globals i respondre als punts d'inflexió més urgents d'avui»

Enguanys, el Club de Roma ha fet cinquanta anys. Per celebrar-ho, més de quatre-cents dirigents i dignataris internacionals de tot el món es van reunir en una cimera titulada 'Yes, now!', els dies 17 i 18 d'octubre a l'Institutum Patristicum Augustinianum de Roma, per discutir els reptes i solucions més urgents que afronten la humanitat i el planeta. La cimera es va basar en la feina pionera del Club de Roma i va presentar la nova agenda per al segle XXI, amb vista a avaluar col·lectivament l'estat dels béns comuns globals i respondre als punts d'inflexió més urgents d'avui, com la disrupció del clima, el declivi dels ecosistemes, la recerca incessant del creixement del PIB i la distribució com més va més desigual de la riquesa.

Durant els dos dies d'un complet programa, es van presentar i debatre una trentena de ponències agrupades sota títols tan interessants com: 'Com ha canviat el món en cinquanta anys', 'Vivint en l'Antropocè', 'Quina economia necessita un món ple', 'Pot el pla d'acció d'emergència climàtica portar a l'acció col·lectiva?', 'Les darreres reaccions, visions i accions del Club de Roma', 'Valors per

La seva principal conclusió va ser que 'els recursos entrelaçats de la Terra probablement no poden suportar les taxes actuals de creixement econòmic i de població gaire més enllà de l'any 2100'

La principal ambició de l'informe, com tots els del Club de Roma, és promoure i estimular la discussió entorn del creixement econòmic

a l'Antropocè i la recerca per a una nova Il·lustració'; 'Els Objectius de Desenvolupament Sostenible (SDG): reptes d'implementació d'avui', 'Energia per al futur: convertir una solució en acció col·lectiva!'. A més a més, hi va haver l'anomenada Conferència Aurelio Peccei 2018, dedicada al canvi climàtic global i que va ser compartida per John Schellnhuber, director emèrit de l'Institut de Potsdam per a la Recerca sobre Impacte Climàtic, i Anders Wijkman, membre de la Reial Acadèmia Sueca de ciències: elaboració d'un pla d'acció d'emergència climàtic.

El Club de Roma es va fer famós pel seu primer informe, 'Els límits del creixement', publicat l'any 1972 i traduït a nombrosos idiomes. La seva principal conclusió va ser que 'els recursos entrelaçats de la Terra –el sistema global de la natura en què tots vivim– probablement no poden suportar les taxes actuals de creixement econòmic i de població gaire més enllà de l'any 2100'. Fou molt criticat tant per liberals com per socialdemòcrates i comunistes, atès que posava en qüestió el dogma de fe del creixement il·limitat en el qual creien (i encara creuen) molts polítics i economistes.

Dissortadament, l'esdeveniment ha passat gairebé desapercebut a casa nostra. Per això, Alternativa Verda ha penjat a la **web** els vincles als vídeos dels enregistraments complets de totes dues jornades.

A la vegada, i també amb motiu del cinquantè aniversari, el Club de Roma acaba de fer públic el seu 46è informe, 'Transformation is Feasible: How to achieve the Sustainable Development Goals within Planetary Boundaries' ('La transformació és possible: com assolir els objectius del desenvolupament sostenible dins els límits planetaris'), un informe de l'Stockholm Resilience Center i del BI Norwegian Business School, patrocinat per la Global Challenges Foundation i fet per Jorgen Randers, Johan Rockström, Per Espen Stoknes, Ulrich Golüke, David Collste i Sarah Cornell.

La principal ambició de l'informe, com tots els del Club de Roma, és promoure i estimular la discussió entorn del creixement econòmic convencional i les seves implicacions.

L'any 2015, l'Assemblea General de les Nacions Unides va adoptar una decisió emblemàtica: els Objectius del Desenvolupament Sostenible per al 2030. La declaració que els acompanya diu: 'Preveiem un món en el qual el desenvolupament i l'aplicació de la tecnologia siguin sensibles al clima, es respecti la biodiversitat i sigui resilient. Un món en què la humanitat visqui en harmonia amb la natura i en què la vida silvestre i les seves espècies vivents estiguin protegides.' Tot i que molta gent dona suport a aquesta visió transformadora, es diu ben poca cosa sobre la manera d'implementar-la.

Tot i que molta gent dóna suport a aquesta visió transformadora, es diu ben poca cosa sobre la manera d'implementar-la

L'informe fa una crida a l'acció adreçada al món de la política, tot proposant cinc recomanacions polítiques

Els tres objectius que fan referència a l'entorn, al medi, són el 13è (actuar urgentment per combatre el canvi climàtic), el 14è (conservar i usar de manera sostenible els oceans, els mars i els recursos marins) i el 15è (protegir, restaurar i promoure l'ús sostenible dels ecosistemes terrestres i aturar la pèrdua de biodiversitat). No obstant això, a l'agenda per al 2030, enlloc s'admet que, si l'assoliment dels objectius socioeconòmics (del 1r a l'11è) es fa basant-se en polítiques de creixement econòmic, resultarà pràcticament impossible reduir la velocitat del canvi climàtic, parar la sobrepesca i la degradació dels sòls i aturar la pèrdua de biodiversitat.

Per això, l'informe explora quatre vies (mitjançant un model sistèmic global, Earth3) per a la implementació de l'agenda 2030. I confirma que és impossible assolir, de manera integrada, dels Objectius del Desenvolupament Sostenible si es fa a partir del creixement convencional.

L'informe fa una crida a l'acció adreçada al món de la política, tot proposant cinc recomanacions polítiques. En la segona recomanació, presenta cinc accions transformadores: accelerar el creixement de l'energia renovable, accelerar la productivitat de les cadenes alimentàries, nous models de desenvolupament per als països més pobres, reduir les desigualtats i invertir en educació per a tothom, igualtat de gènere i planejament familiar.

Els polítics de casa nostra faran cas de l'informe? O el menystindran com van fer amb l'informe sobre 'Els límits del creixement', l'any 1972? 📺

UN ANY DESPRÉS D'UNA PROCLAMACIÓ BUIDA

LAIA ESTRADA

«La història de la llibertat està escrita amb lluita, amb ruptura i amb desobediència. Mai tantes persones no havíem estat disposades a posar-hi el cos com ho vam estar l'octubre passat»

Un any després de la proclamació de la República, som moltes les qui contemplem amb desencís això que podem qualificar de reculada històrica, després de la tardor passada en què aquest tros dels Països Catalans va protagonitzar una autèntica revolució democràtica que va arribar a sacsejar els fonaments de l'herència franquista del 78.

Costa de pair l'aposta dels qui semblen disposats a posposar *in aeternum* la ruptura amb l'estat, a còpia de situar el debat sobre la legitimitat de la desobediència civil en el percentatge de població independentista, com si ignoressin que ja tenim una clara majoria que defensa el dret de decidir i que ha estat, és i continuarà essent ignorada per l'estat. El principal obstacle amb què ens topem no és de percentatge, sinó que és la negació sistemàtica de la nostra sobirania.

I costa encara més de pair l'ancoratge en la retòrica fal·laç de l'independentisme màgic, que genera il·lusions parlant de consells d'una República que no existeix o de processos constituents que no tenen sentit perquè no hem trencat amb el marc autonòmic, tal com hem dit sempre. Però la indigestió arriba amb les contradiccions greus respecte de les coses que es diuen des de l'exterior, les que diu la Generalitat i les que es defensen a Madrid –que van en plena sintonia amb les coses que diuen i decideixen les vaques sagrades del partit d'ordre que presideix diputacions i governa municipis al pur estil d'un cacic.

Tot plegat respon o bé a la trista absència de cap mena de full de ruta, o bé a allò que ja vam alertar a les portes del primer d'octubre, quan l'enyorada Anna Gabriel recordava Xirinacs i afirmava: 'En moments de transformació política real, els líders tenen la temptació de traïr el poble [...] Sabem que hi haurà gent que dirà que el resultat serveix per a negociar; gent que dirà que l'1-O haurà estat una gran mobilització;

gent que voldrà allargar el procés sense fer gaire soroll.' En definitiva, augurava el retorn del processisme, si és que mai ha deixat de ser-hi.

Laia Estrada, portaveu del Secretariat Nacional de la CUP. ACN

Sense cap mena de dubte, la tardor passada es van aconseguir les fites més importants de les darreres dècades en el procés d'alliberament català. El desbordament popular, la presa de consciència de la gent, l'atenció internacional aconseguida i, especialment, la importantíssima implicació de sectors no independentistes però a favor del dret de l'autodeterminació van fer de l'1 i el 3 d'octubre la mostra del camí a seguir. L'error, per descomptat, va ser deixar de sostenir l'embat, abandonar-lo, en comptes de mantenir-lo i aguditzar-lo acceptant-ne plenament les conseqüències. No vam estar a l'altura i cal que ho reconeguem, no pas per fustigar-nos o plànyer-nos plegats, sinó per absorbir la lliçó amb la més gran de les avideses.

Malauradament, lluny d'aprendre dels errors passats, es continua fent veure que és possible un canvi de la llei a la llei en el marc d'un estat com l'espanyol. Sense desobediència no hi ha independència, no pas perquè la desobediència civil ens pugui fer caure del cel una República, sinó perquè només mitjançant un embat contra el règim del 78 aconseguirem guanyar el reconeixement del nostre dret de l'autodeterminació.

Si el mandat del primer d'octubre és la implementació de la República, aquest mandat és mort. El van matar el 10 d'octubre, amb la proclamació dels sis segons, després de cometre el més greu dels errors: deixar passar el 3 d'octubre incomplint la llei aprovada al parlament que marcava 48 hores per a declarar la independència. El mandat del primer d'octubre no es pot reduir al clam 's'ha d'implementar la República', bàsicament perquè la proclamació que es va fer el 27 d'octubre va ser completament buida. La trista evidència va ser l'acceptació submissa del cop d'estat constitucional del 155. Fem memòria i recordem que va ser una República proclamada en el marc de la competició dins de Junts pel Sí per a evitar de carregar amb la responsabilitat de la reculada ja evident, l'endemà d'haver provat de negociar, sense èxit, la retirada de l'amenaça

Si el mandat del primer d'octubre és la implementació de la República, aquest mandat és mort. El van matar el 10 d'octubre

No es tracta d'acusar ningú de traïdoria, però sí que cal assenyalar la manca d'estratègia o de claredat a l'hora d'exposar-la

del 155 a canvi de la convocatòria d'eleccions autonòmiques. No va ser cap casualitat que no s'aprovés cap decret –no hi havia millor moment per a aprovar propostes justes per a la majoria de la població que després de la proclamació– o que no es fes una crida a la població a defensar la República. El 155 es va aprovar juntament amb cinc decrets de la vergonya. La República, en canvi, no va aprovar ni un sol decret de la dignitat per a plasmar i contrastar la seva ànima amb la del règim imperant.

Si el mandat del primer d'octubre s'entén com la determinació sincera, autèntica i valenta per a assolir la independència per la via desobedient, llavors és ben viu, però és fonamental que aquest 'voler ser del poble' irrompi amb força a les institucions perquè es conjugui des de dins i des de fora, tal com va succeir amb el referèndum. Potser no hem dit prou que això no serà fàcil, que no estarà exempt de costos personals i col·lectius, tal com ha passat amb totes les lluites per la conquesta de drets. El nostre procés d'emancipació implicarà, forçosament, més repressió per part d'un estat tirànic que tem per sobre de qualsevol cosa la trencadissa de la seva sacrosanta unitat, per totes les conseqüències que se'n derivarien. No serà fàcil, però és el camí que ens conduirà a la llibertat.

No es tracta d'acusar ningú de traïdoria, però sí que cal assenyalar la manca d'estratègia o de claredat a l'hora d'exposar-la. És hora d'explicar que els darrers mesos no hi ha hagut coordinació internacional, tampoc coordinació anti-repressiva. L'anàlisi de les decisions que es prenen al parlament és desencoratjadora, és innegable que davant l'ofensiva de l'estat no es fan passos per a fer efectiva la sobirania de Catalunya. I, alhora, tampoc no es fa res per a revertir la situació socioeconòmica del país. Des del 2015 sabem que cal eixamplar les bases i, lluny de donar importància a mostrar el procés d'independència com l'única opció realista per a millorar les condicions de vida de la població, es van obviar els compromisos de l'Annex de la declaració del 9-N i es van aprovar uns pressupostos continuistes amb la lògica neoliberal i espoliadora. La CUP no en volem ser còmplices.

La història de la llibertat està escrita amb lluita, amb ruptura i amb desobediència. Mai tantes persones no havíem estat disposades a posar-hi el cos com ho vam estar l'octubre passat. Cal exigir reprendre el mandat del primer d'octubre, reprendre l'estratègia de tensar i fer un torcebraç amb l'estat que ens dugui novament a un escenari de ruptura que no es redueixi al simbolisme, sinó que es tradueixi en la implementació de polítiques que veritablement millorin les condicions de vida de la gent i que són impossibles des del marc autonomista. Les darreres mobilitzacions han demostrat que la gent encara hi és, les forces polítiques independentistes majoritàries no poden obviar un clam popular si aquest clam ressona a l'únison i amb força. ■

LA SEU SE'N VA, PERÒ L'ACTIVITAT EMPRESARIAL CREIX AQUÍ

JORDI GOULA

La contractació d'oficines a Catalunya es dispara enguany i la de naus industrials iguala, fins al setembre, la superfície de tot l'any passat

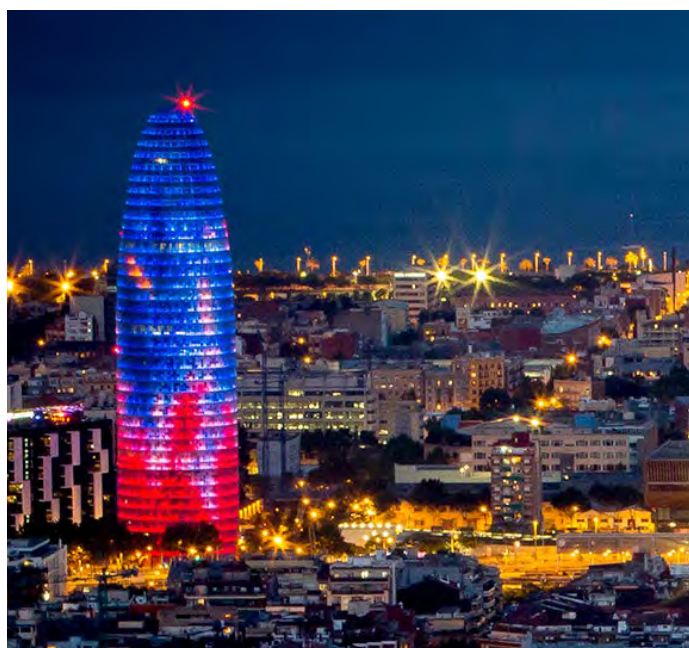
Les conseqüències econòmiques ocasionades per la inestabilitat política que ha generat el procés sobiranista a Catalunya durant aquest últim any continuen. La inversió estrangera en aquesta comunitat autònoma va caure un 41% el primer semestre, fins als 993 milions d'euros, segons les dades del Registre d'Inversions Exteriors publicades ahir pel Ministeri d'Indústria, Comerç i Turisme. Aquest era l'encapçalament de l'article d'obertura del diari El Economista d'avui fa just un mes. Informació i opinió juntes, una cosa que a les escoles de periodisme s'ensenya que no s'ha de fer mai. Però és igual. Amb Catalunya tot s'hi val. Ara bé, l'article no diu que la inversió estrangera no s'ha de valorar mai per un trimestre o un semestre. Cal fer-ho en un període llarg, d'alguns anys, per poder treure alguna conclusió. I tampoc no diu que després del trasllat de seus de Barcelona a Madrid, la inversió de la capital creix més. Per entendre'ns, la inversió que fan Hochtief i Atlantia amb la compra d'Abertis apareix comptabilitzada com a inversió a Madrid, després del trasllat de la seu de l'empresa d'autopistes.

La intenció és evident. Incidir en el relat catastrofista sobre Catalunya, dient que les empreses 'se'n van' i que a fora no interessem, i insinuar que l'activitat minva. Però per aquí no hi passo, perquè no és veritat. I no és únicament l'estadística, que indica el creixement del 3,1% del PIB, també hi ha senyals ben palpables. Concretament, hi ha dos aspectes dels quals es parla poc i que són molt importants: la contractació de superfície per a oficines i la de naus industrials. Pel que fa a la primera, en el primer semestre s'han contractat 200.000 m2 i s'espera acabar l'any amb 400.000 m2. Això vol dir que se superarà la xifra de l'any passat i, per descomptat, la del 2016, que va ser de 330.000 m2. 'Des del juliol, s'ha accelerat molt la demanda', diu Anna Gener, presidenta i CEO de Savills Aguirre Newman Barcelona. I si creix la superfície contractada d'oficines és perquè creix l'activitat, dic jo. No obstant això, la realitat és curiosa. M'explica Gener que a

hores d'ara a Barcelona hi ha tot just vint edificis capaços de satisfer una demanda de lloguer de 3.000 m², que, d'altra banda, va pressionant amb especial incidència en dos punts: el 22@ i, menys, la Zona Franca.

I aquest creixement té lloc en un moment en què, segons Savills Research, la renda unitària mitjana de les oficines als districtes de negocis de les ciutats europees supera molt la de Barcelona. Una raó addicional –i no és pas la menys important– per a instal·lar-se aquí. Ressalta, per exemple, que a Barcelona és de 23€ el m² al mes, mentre que al passeig de la Castellana de Madrid és de 31,5€; a París, de 62,25€; i a Londres, de 100.07€ . A Barcelona hi ha un potencial de pujada important, la qual cosa és un reclam addicional per a la inversió. Una inversió que, per cert, s'ha disparat aquest segon semestre, fins al punt que les previsions fan pensar que pot ser el millor segon semestre dels últims deu anys. Hi ha hagut operacions emblemàtiques, com la compra dels edificis Planeta (ex-Banca Catalana) i Mediapro, totes dues pel fons Blackstone, o la seu de Nestlé pel fons coreà Igis. Particularment important de cara al futur es veu aquesta entrada de capital asiàtic. 'L'entrada del fons coreà en aquest terreny pot tenir un efecte crida important entre els seus veïns. No oblidem que els asiàtics es troben molt còmodes a Catalunya, mentre que els llatinoamericans prefereixen Madrid', diu Gener.

El segon aspecte important que comporta l'augment de l'activitat és el de la logística, impulsada sobretot per l'espectacular creixement de les plataformes d'internet i el comerç electrònic. 'Pràcticament no queden naus industrials per llogar. Si una empresa necessita avui una de 20.000 m², no

La torre Agbar, epicentre del districte 22@. ALBERT

SALAMÉ

Hi ha dos aspectes dels quals es parla poc i que són molt importants: la contractació de superfície per a oficines i la de naus industrials

‘Pràcticament no queden naus industrials per llogar. Si una empresa necessita avui una de 20.000 m2, no la trobarà a prop de Barcelona’

la trobarà a prop de Barcelona. Per això, proven de localitzar solars adequats i construir-hi, cosa que tampoc no és fàcil, perquè hi ha escassetat de sòl logístic dels ajuntaments’, m’explica Gener. I li demano per què els ajuntaments no habiliten més sòl logístic. La seva resposta em sorprèn. ‘Molts continuen ancorats al passat. A la idea que són edificacions molestes per al paisatge i que aporten poc valor afegit i feina de baixa qualitat per al municipi. I aquí s’equivoquen. La gent que contracta Amazon, per exemple, és en gran part titulada’. I crec que té raó. Avui els magatzems funcionen de manera molt diferent. La tecnologia s’ha apoderat de la seva operativa.

L’últim informe de la consultora Forcadell aprofundeix en aquestes opinions quan assegura que ‘la primera corona de Barcelona arrossega una manca de naus industrials de qualitat que no aconsegueix donar resposta a les necessitats del conjunt de la demanda’. I diu que ‘el sector logístic continua oferint les rendibilitats més altes del sector terciari des del punt de vista de la inversió patrimonial’. Potser per això, ‘els projectes de nova construcció s’enfoquen principalment al sector logístic i les poques promocions que es duen a terme dirigides al sector industrial es destinen majoritàriament al lloguer’. Esperem que s’imposi el seny i no hi hagi un estrangulament de l’oferta que desanimi la demanda...

En definitiva, la teoria que el trasllat de seus frena l’activitat a Catalunya s’enfonsa no tan sols amb les xifres de creixement de l’activitat econòmica, sinó també veient la positiva expansió de la superfície dels ‘continents’ de les empreses: oficines i naus industrials. 🏢

‘RECORDO AQUELLA TARDA FREDA A LES PORTES DE L’AUDIÈNCIA NACIONAL ESPANYOLA’

CARTA DE GERARD GÓMEZ DEL MORAL A ORIOL JUNQUERAS

Carta de Gerard Gómez del Moral a Oriol Junqueras, que és a la presó d’Estremera d’ençà del 2 de novembre · ‘Cartes per la llibertat’ és un espai de VilaWeb per a expressar la solidaritat amb els presos polítics i exiliats i, al mateix temps, per a fer saber qui són

Estimat Oriol,

D’avui en vuit farà exactament un any que l’estat espanyol et va voler silenciar empresonant-te. Recordo aquella tarda freda a les portes de l’Audiència Nacional espanyola i el cop dur que vam rebre quan es va confirmar la notícia. 365 dies reclòs, senzillament per haver fet política, per haver treballat per deixar votar la gent i per haver recollit l’anhel majoritari del poble de Catalunya.

Ara t’escric des del despatx del parlament, després d’haver acabat el ple... I penso que, just en aquest moment, deveu ser al menjador a punt de sopar. I t’escric assegut al meu escriptori, paret per paret amb el despatx que porta el teu nom, però que la crueltat i les ganes de venjança de l’estat no t’han permès d’ocupar aquesta legislatura.

És cert que ens hem intercanviat unes quantes cartes aquest darrer any, però deixa’m aprofitar aquesta ocasió per confessar-te algunes coses que no m’he atrevit mai a dir-te per correu postal. Malgrat tot el dolor que pateixes tu, la teva família i tots els qui t’estimen... em fascina el somriure càlid que sempre tens als llavis quan t’he pogut venir a visitar, primer a Estremera i ara als Lledoners.

És sorprenent de veure la teva fortalesa, em fascina el teu sentit de l’humor intacte tenint en compte aquestes dures circumstàncies, m’admira la teva preocupació per tots els qui som a fora i m’enorgulleix veure que la persona que ha estat capaç de cosir tantes i tantes sensibilitats i convèncer tantes persones perquè s’afegissin al

Malgrat tot el dolor que pateixes tu, la teva família i tots els qui t'estimen... em fascina el somriure càlid que sempre tens als llavis quan t'he pogut venir a visitar

Per molt que t'hagin volgut silenciar en una cel·la amb portes de ferro i barrots, la teva veu i el teu lideratge continua ressonant amb força

projecte independentista continua tenint propostes i idees per a anar endavant.

Potser es pensaven que tancant-te aconseguirien enso-rrar-te, però el fet és que han aconseguit tot el contrari. Potser t'han privat d'estar amb la gent, de passejar per barris i ciutats explicant a veïns i veïnes les oportunitats que representa la construcció de la República Catalana, potser han impedit les xerrades que molts cops fèiem a duo per les universitats del país per implicar el jovent a lluitar per construir un futur millor, potser t'han esborrat de l'agenda mediàtica i política impedint-te de fer campanya i de seure a l'escó que la ciutadania de Catalunya et va donar a les darreres eleccions...

Però, malgrat totes les traves, continues més fort que mai; la teva perseverança ha vençut la seva necessitat d'emmordassar-te. Per molt que t'hagin volgut silenciar en una cel·la amb portes de ferro i barrots, la teva veu i el teu lideratge continua ressonant amb força. Perquè, malgrat tot, el teu coratge fa que un simple 'Bona nit' sobrepassi els murs de la injustícia i sigui capaç d'emocionar-nos a tots.

Espero que ens puguem tornar a abraçar ben aviat.

Una abraçada fortíssima,

Gerard Gómez del Mo-
ral 📺

ENVIAR L'EXÈRCIT A CATALUNYA ÉS CONSTITUCIONAL

PERE MARTÍ

L'article 8.1 de la CE permet a l'exèrcit d'intervenir a Catalunya si s'altera la integritat territorial de l'estat. ACN

El govern de Mariano Rajoy va considerar de declarar l'estat de setge a Catalunya després dels atemptats del 17-A i impedir el referèndum de l'1-O * El Consell pressiona el ministre Ábalos per l'alliberament de la AP-7 *** El govern espanyol obliga el balear a revisar la llei de l'habitatge per la possibilitat que envaeixi competències**

TEMA DEL DIA

Integritat. La transició democràtica es va fer amb 'soroll de sabres'. Una expressió que servia per a explicar com l'exèrcit va condicionar la redacció de la constitució espanyola per mantenir el seu paper com a garant de la unitat d'Espanya. El resultat va ser l'article 8.1 del títol preliminar, que estableix que les forces armades espanyoles 'tenen com a missió garantir la sobirania i la independència d'Espanya, defensar-ne la integritat territorial i l'ordenament constitucional'. L'article permet a l'exèrcit d'intervenir a Catalunya si s'altera la integritat territorial de l'estat.

Convé recordar aquest peatge de la transició després d'una setmana en què

alguns s'han sorprès perquè s'ha explicat que entre el referèndum del primer d'octubre i la proclamació de la independència del dia 27 hi va haver amenaces d'intervenció militar a Catalunya. Amenaces que no afectaven únicament els dirigents independentistes, sinó tota la gent que era al carrer. Hi va haver 'soroll de sabres', per recuperar el llenguatge de la transició fallida. Un soroll que venia sobretot de Saragossa, on, segons fonts ben informades, es van concentrar un nombre de tropes de l'exèrcit espanyol superior a l'habitual.

Dirigents independentistes, com Marta Rovira, ja ho havien denunciat feia mesos, sense que els fessin gaire cas, però aquesta setmana ho ha confirmat

El govern de Mariano Rajoy va estudiar la possibilitat de declarar l'estat de setge a Catalunya després dels atemptats del 17 d'agost a Barcelona i Cambrils

L'independentisme no ha de perdre mai el caràcter pacífic del moviment, perquè això li permet d'anar pel món amb la bandera de la democràcia contra aquells qui amenacen amb la violència

L'inefable José Manuel García-Margallo. En unes declaracions a 'El matí de Catalunya Ràdio', de Mònica Terribas, l'ex-ministre d'Exteriors va dir que Espanya no es retiraria mai 'de manera pacífica de Catalunya'. És a dir, Espanya està disposada a fer servir la violència per a impedir la independència de Catalunya. Una violència molt superior a la que va fer servir l'1-O. I ho pot fer, perquè és constitucional.

El govern de Mariano Rajoy va estudiar la possibilitat de declarar l'estat de setge a Catalunya després dels atemptats del 17 d'agost a Barcelona i Cambrils si les autoritats catalanes no eren capaces de controlar la situació. La ràpida solució policial de l'atemptat per part dels Mossos d'Esquadra, amb la neutralització de la cèl·lula jihadista, ho va impedir.

La intenció era declarar l'estat de setge, desplegar l'exèrcit al carrer i suspendre el referèndum de l'1-O. No ho van aconseguir, gràcies a la bona gestió del major Traperó i del conseller Joaquim Forn, que encara ho paguen.

L'objectiu de moltes d'aquestes amenaces era fer por als dirigents independentistes, mirar que es fessin enrere. Cal admetre que van aconseguir d'introduir dubtes, però no van aconseguir d'impedir la cosa més essencial, la proclamació de la República al parlament el 27 d'octubre. Una República que no es va poder fer efectiva per la brutal repressió que va desencadenar l'estat i que, un any després, continuem vivint cada dia, més enllà dels presos polítics i exiliats. Avui han detingut tres membres dels CDR, i dijous la fiscalia de Barcelona demanava dos anys i nou mesos de presó per als membres de la Sindicatura Electoral, que no va arribar ni a actuar. Aquesta és la realitat.

Quan es miren amb ulls d'avui els fets d'octubre, s'hauria de tenir en compte aquest context de fa un any. No pas per justificar cap renúncia, ni per dilatar el procés, sinó perquè l'independentisme deixi d'anar amb el liri a la mà i tingui present, en la pròxima oportunitat que tingui, que té davant un estat disposat a desplegar l'exèrcit per impedir-ho. No és solament un problema de ser més, sinó també de ser més forts i tenir unes relacions internacionals més ben travades. Tot plegat, sense perdre mai el caràcter pacífic del moviment, perquè això li permet d'anar pel món amb la bandera de la democràcia contra aquells qui amenacen amb la violència. Constitucional, per descomptat.

MÉS QÜESTIONS

El Consell pressiona el ministre Ábalos per l'alliberament de la AP-7. La vice-presidenta del Consell, Mònica Oltra, i el senador de Compromís Carles Mulet han exigit al Ministeri de Foment espanyol que garanteixi la gratuïtat de la AP-7, arran dels dubtes que hi ha sobre

el futur d'aquesta infraestructura quan acabi la concessió el 31 de desembre de 2019. El ministre José Luis Ábalos va dir ahir que encara no era clar que la AP-7 fos una via gratuïta a partir de l'1 de gener del 2020. Oltra ha recordat que el govern valencià defensa la liberalització de l'autopista perquè els valencians i els usuaris d'aquesta via ja l'han pagada amb escreix. També ha explicat que la consellera d'Obres Públiques, María José Salvador, del PSPV, havia demanat una reunió amb el ministre i que, per 'lleialtat institucional', hauria de valorar la proposta després de la reunió, amb coneixement de causa. Per la seva banda, Mulet ha qualificat aquesta incertesa de 'traïció' als valencians i de manca de compromís del govern espanyol amb el País Valencià. El president de la Generalitat, Ximo Puig, també s'ha pronunciat sobre la qüestió, i ha mirat de rebaixar la polèmica justificant la intervenció d'Ábalos. A parer de Puig, el ministre potser feia referència a la necessitat d'instaurar en un futur un sistema de 'suport financer' per a mantenir aquesta mena de vies.

Lluís Llach torna a València per participar en una campanya d'ACPV per l'alliberament dels 'Jordis'. Acció Cultural del País Valencià (ACPV) ha començat una campanya contra la presó provisional del president d'Òmnium Cultural, Jordi Cuixart, i de l'ex-president de l'Assemblea Nacional de Catalunya (ANC) i president del grup parlamentari de JxCat, Jordi Sánchez, i diu que no hi ha proves que la justifiquin. La iniciativa, insisteixen, és en defensa de la llibertat d'expressió, i no pas d'allò que diuen l'ANC i Òmnium: 'Les idees, en democràcia, no es combaten amb la presó.' Com a part d'aquesta campanya, i dins el Festival Cinema Ciutadà Compromès, en el qual col·labora ACPV, el cantautor i ex-diputat de JxCat Lluís Llach torna demà a València per participar en una taula de debat, juntament amb l'advocat defensor del president Carles Puigdemont, Jaume Alonso-Cuevillas. A les cinc de la tarda, es projectarà el documentari

El parlament noruec, mesos abans de la independència. WIKIMEDIA COMMONS

'20-S', sobre la mobilització que hi va haver el 20 de setembre de l'any passat arran de l'escorcoll de la Guàrdia Civil a la Conselleria d'Economia i les diverses detencions. Tot seguit, es farà la taula rodona amb els dos convidats.

El govern espanyol obliga el balear a revisar la llei de l'habitatge per si envaeix competències. El govern espanyol de Pedro Sánchez qüestiona la constitucionalitat dels punts essencials de la llei balear de l'habitatge, i així ho ha fet saber al govern. Es tracta, entre més, de l'obligació que tenen els grans tenidors de cedir els immobles buits a l'Institut Balear de l'Habitatge (IBAVI) i de la creació del registre d'habitatges desocupats. La llei, amb l'objectiu d'acreditar la desocupació d'una casa, també obliga a col·laborar companyies d'elèctriques, notaris, registradors, funcionaris i comunitats de propietaris. Si no ho fan, poden ser sancionats. Aquesta qüestió també fa

dubtar l'executiu espanyol. En total, ha expressat al govern de les Illes les seves discrepàncies en relació amb deu articles i dues disposicions addicionals de la llei de l'habitatge, aprovada el maig. Ara, govern balear i espanyol han obert un període de negociacions de sis mesos per resoldre els dubtes. Funcionaris de totes dues administracions analitzaran la norma per garantir la seguretat jurídica del text. Fonts del Ministeri de Política Territorial espanyol diuen que la intenció és arribar a un acord i evitar un recurs davant el Tribunal Constitucional.

PP i Ciutadans eviten de donar suport a retirar la Medalla d'Or de Maó a Franco. L'Ajuntament Maó ha aprovat d'obrir el procés per a retirar la Medalla d'Or de la ciutat al dictador feixista Francisco Franco. El Partit Popular i Ciutadans no han fet ús del seu torn de paraula durant el ple. La proposta ha estat exposada pel regidor socialista Carlos Montes i ha

tirat endavant com era previst, amb el suport del PSOE i Ara Maó, que l'havien impulsada, i l'abstenció del portaveu de Ciutadans, Andrés Spitzer, i dels regidors del PP, sense que n'hagin explicat el motiu. La moció arribava precedida del debat als mitjans i al carrer des que aquest estiu l'associació Memòries de Menorca va començar a recollir signatures per a exigir que retiressin la medalla a Franco.

LA XIFRA

8 pasteres han arribat a la costa d'Alacant aquestes últimes vint-i-quatre hores, amb un total de vuitanta persones, segons la Creu Roja.

TAL DIA COM AVUI

El 26 d'octubre de 1905 va tenir lloc la dissolució de la unió entre Suècia i Noruega. Suècia va reconèixer la independència de Noruega amb la renúncia del rei Òscar II.

JORDI MATAS

‘A totes les causes de l’1-O hi ha una contaminació de criteris polítics o de voluntat d’escarmentar’

Entrevista al catedràtic ex-membre de la Sindicatura Electoral de l’1-O, a qui demanen dos anys i nou mesos de presó per desobediència i usurpació de funcions

ACN

ROGER GRAELLS FONT

Dijous al vespre, la fiscalia de l'Audiència de Barcelona va demanar penes de dos anys i nou mesos de presó per als cinc ex-membres de la Sindicatura Electoral del primer d'octubre per presumptes delictes de desobediència i usurpació de funcions. Els afectats per aquesta causa, instruïda

al jutjat 15 de Barcelona, són Jordi Matas, Marc Marsal, Tània Verge, Marta Alsina i Josep Pagès.

Els cinc síndics havien de vetllar perquè el referèndum es desenvolupés amb totes les garanties. No obstant això, la repressió de l'estat espanyol va fer que dimitissin el 22 de setembre: el dia

abans, el Tribunal Constitucional els havia imposat multes diàries de 12.000 euros si continuaven implicats en l'1-O. Malgrat haver dimitit, els van obrir una investigació judicial i ara han estat cridats a declarar.

Parlem amb Jordi Matas, catedràtic de ciència política de la Universitat de

Som optimistes si s'apliquen criteris jurídics, perquè no s'aguanta per enlloc

Sabiem aleshores, i sabem ara, que el Parlament de Catalunya ens havia encarregat una feina que considerem noble i digna

Barcelona, sobre com afronta un judici que encara no té data. Matas insisteix que la causa era noble i que els síndics tornarien a fer la seva feina, tot i que desconfia del judici que els facin perquè, diu, la justícia es guia per criteris polítics.

—Quina base té l'acusació?

—No té cap base jurídica. Usurpació de funcions és fer-te passar per algú. Diuen que els síndics vam fer-nos passar per la Junta Electoral espanyola i vam exercir les seves funcions. Però que jo sàpiga, nosaltres érem una Sindicatura Electoral creada *ad hoc* per a l'1-O i no érem cap Junta Electoral permanent. Havíem d'exercir les funcions per a vetllar per les garanties del referèndum. Sobre la desobediència, quan el Constitucional ens va interposar una multa de 12.000 euros diaris als membres de la sindicatura i de 6.000 als síndics de demarcació, tothom sap que vam plegar al cap de vint-i-quatre hores. Bé, no sé si això és desobediència.

—La fiscalia argumenta que **vau fer cas omís del Constitucional abans d'interposar-vos la multa. Que vau signar decrets.**

—Hem de tenir en compte que abans que et multin o que el Constitucional t'exigeixi d'aturar les activitats, t'ho han de notificar. I quan ens ho van notificar va ser quan vam plegar.

—Confieu en l'absolució?

—Som optimistes si s'apliquen criteris jurídics, perquè no s'aguanta per enlloc. En canvi, si van més enllà dels criteris jurídics, la incertesa és absoluta. És a dir, que des d'una perspectiva de defensa jurídica som optimistes. Estem absolutament convençuts que no hem comès cap delictes. El més greu ja va caure, el de malversació. Ara hem de demostrar que tampoc existeix la usurpació de funcions ni la desobediència. Ara bé, a totes les causes relacionades amb l'1-O hi ha una contaminació de criteris polítics o de voluntat d'escarmentar tots aquells que d'alguna manera o altra vam participar-hi. Com sabem, no és delictes fer un referèndum.

—L'acusació de la fiscalia la sabeu el mateix dia que el Suprem obre judici oral contra els presos polítics i els altres dirigents encausats.

—No sé si ells tenen cap explicació d'aquesta casualitat. És absolutament xocant. Suposo que entre les fiscalies deuen parlar i decidir com ho fan. No sé com funciona això de la fiscalia, però sembla molt casual.

—Fa uns dies, el Tribunal d'Estrasburg va declarar inadmissible la demanda de l'ex-síndica de Tarragona Montserrat Aumatell contra l'estat espanyol. Això pot afectar a l'hora de preparar la defensa?

—Crec que no, perquè parlem de coses diferents. Una cosa és la multa que el Constitucional ens va interposar als membres de la sindicatura i la vulneració de drets. Veurem què acaba dient el Tribunal Europeu dels Drets Humans, que encara ha de resoldre altres demandes que hem presentat, amb altres arguments. I una altra cosa és la querella criminal i els delictes que ens imputen. Són dues vies paral·leles.

—Durant aquells dies, va ser difícil de gestionar la pressió de l'estat?

—Recordo que, efectivament, hi havia molta pressió. Hi havia una acumulació de fets, diguem-ho així... Cada dia hi havia novetats i no sabíem com acabaria. Sabíem aleshores, i sabem ara, que el Parlament de Catalunya ens havia encarregat una feina que considerem noble i digna, vetllar per les garanties d'un referèndum que, per cert, volia el 80% dels catalans, i vetllar pel dret de sufragi. Això, el govern ho va encarregar a politòlegs, juristes i professors universitaris.

—Dèieu a Catalunya Ràdio que ho tornàveu a fer.

—La noblesa de l'encàrrec és indubtable. Que la gent pugui decidir, votar, participar. Crec que no és dolent, no és delictiu. Més aviat al contrari. És altament positiu en una societat que creu en els valors democràtics. ■

Mariano Rajoy i Soraya Sáenz de Santamaría, al senat espanyol l'octubre passat. ACN

L'operació d'estat del 155: 'Que la gent sàpiga què és això'

Govern espanyol Avui fa un any el senat aprovava enmig d'una gran ovació un 155 irregular que implicava la intervenció política de Catalunya

JOSEP CASULLERAS NUALART

Avui fa un any, Mariano Rajoy acabava al senat espanyol el discurs en què enumerava les mesures per a intervenir l'autogovern de Catalunya mitjançant una aplicació il·legal de l'article 155 de la constitució. Unes mesures que es van aprovar poc després amb els vots del PP, el PSOE i Ciutadans. La majoria dels senadors de la cambra, del PP, es van alçar i van ovacionar Rajoy, que va fer un gest de salutació. Els senadors

continuaven aplaudint, amb força, somrients. Eren a punt d'intervenir políticament Catalunya. L'ovació s'allargava, Rajoy s'asseia, i feia seure, al seu costat, Soraya Sáenz de Santamaría, però els aplaudiments no acabaven, i es va haver d'alçar una vegada, i encara una altra, per tenir un gest envers els seus senadors eufòrics. Com si fossin a l'òpera i el tenor hagués fet una interpretació brodada.

Amb tota aquesta claca, Rajoy en tenia prou per a aprovar al senat les mesures del 155, però se li va afegir Ciutadans, a ulls clucs, i

La pressió d'alguns partits i mitjans de comunicació espanyols perquè s'apliqués el 155 a Catalunya va començar a agafar força el mes de juny

també el PSOE, que uns mesos abans havia arribat a dir: 'L'article 155 mai no serà una solució procedent i mai no li donarem suport'. Era el mes de juliol. Tres mesos després, donaven suport a una aplicació de l'article 155 no prevista per la constitució i que vulnerava la legislació espanyola, inclòs l'estatut.

La pressió d'alguns partits i mitjans de comunicació espanyols perquè s'apliqués el 155 a Catalunya va començar a agafar força arran de l'anunci, el mes de juny, de la data i la pregunta del referèndum. Hi va haver unes primeres crides

des de les cadenes de televisió més bel·ligerants perquè el govern espanyol comencés a prendre mesures contra el referèndum. No s'havia de permetre. Però en aquell moment, l'executiu de Rajoy es mostrava caut i deia que fins que no hi hagués cap decisió o acció jurídica no podia prendre mesures. I una cosa era prendre mesures repressives –que l'estiu abans de l'1-O ja s'anaven preparant tant des de l'àmbit judicial com el policíac– i una altra era activar un article que no s'havia fet servir mai. Era una mena de

botó vermell que calia prémer en situació d'emergència, redactat pensant en Catalunya i el País Basc, però que no se sabia gaire bé com s'havia d'aplicar. L'ambigüitat del text tampoc no hi ajudava.

«1. Si una comunitat autònoma no complís les obligacions que la constitució o altres lleis li imposen, o actués de manera que atemptés greument contra l'interès general d'Espanya, el govern, previ requeriment al president de la comunitat autònoma i, en el cas de no ser atès, amb l'aprovació per

majoria absoluta del senat, podrà adoptar les mesures necessàries per a obligar-lo al compliment forçós de les obligacions esmentades o per tal de protegir l'interès general.»

2. Per a l'execució de les mesures previstes en l'apartat anterior, el govern podrà donar instruccions a totes les autoritats de les comunitats autònomes.»

Així va quedar el text del 155 a la constitució del 1978. Permet donar instruccions, però les mesures que es prenguin no poden contradir la

lleï. I la llei, també l'estatut d'autonomia, deixa clar que la dissolució anticipada del parlament i la consegüent convocatòria d'eleccions és una decisió política que l'estatut atribueix a l'exclusiva responsabilitat del president, una competència indelegable, perquè és personalíssima del president de la Generalitat. Ho explicava el professor de dret constitucional de la UOC Marcel Mateu en aquest article.

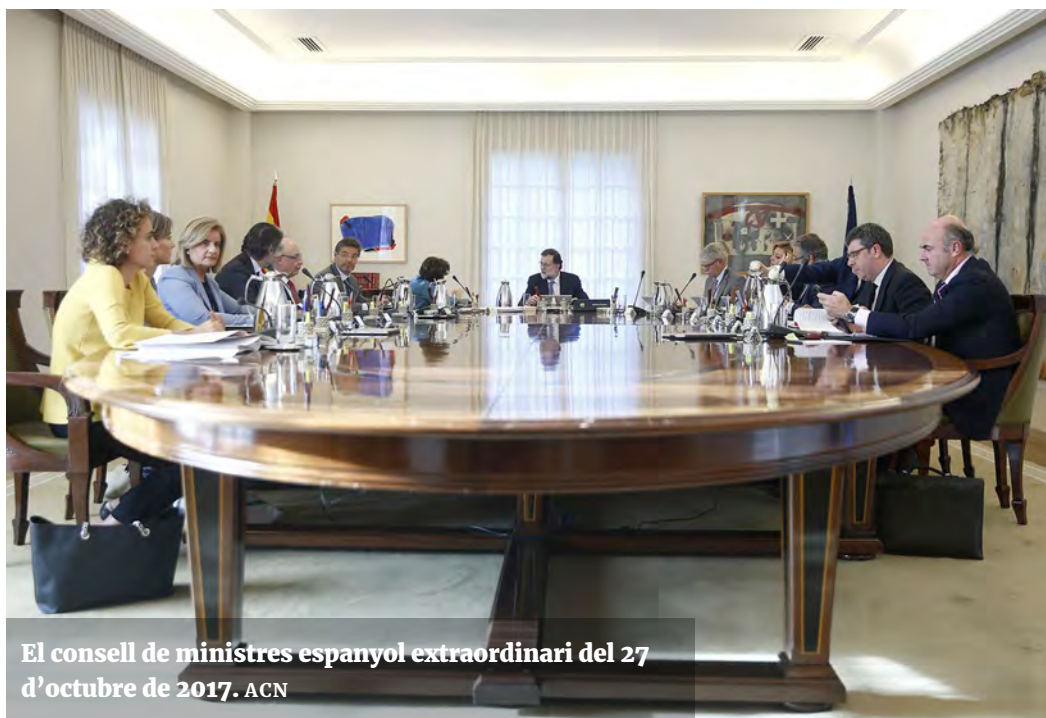
De fet, la possibilitat que el 155 servís per a destituir un govern autònom va ser desestimada en la versió definitiva de l'article. Però en l'avantprojecte de la constitució s'havia arribat a considerar aquesta opció. Fou l'ex-ministre franquista Manuel Fraga que ho va proposar; va provar que aquest article (que inicialment era el 144) permetés d'intervenir 'una regió autònoma', de manera que se'n poguessin suspendre òrgans institucionals; que es designés un governador amb poders extraordinaris i que la intervenció anés vinculada a una convocatòria electoral.

El text aprovat al senat amb els vots del PP, PSOE i Ciutadans s'assemblava més a la versió del 155 que propugnava el franquista Manuel Fraga que no al redactat que havia acabat tenint.

A més, la tramitació de l'article 155 al senat hauria hagut de ser llarga i feixuga, perquè és així com ho preveu tant la constitució com el reglament del senat. Una tramitació que ha de passar per requeriments, debats i votacions en comissió, compareixença del president de la

I una cosa era prendre mesures repressives i una altra era activar un article que no s'havia fet servir mai

El consell de ministres espanyol extraordinari del 27 d'octubre de 2017. ACN

‘Això que passa al senat és una autèntica dictadura. No ens deixen recórrer contra res. Tot ja ha estat decidit i s’aprovarà tal com va entrar la petició del govern’

comunitat autònoma requerrida i debat i votació al ple de la cambra que es pot arribar a allargar mesos. En el cas de l’octubre de l’any passat, ho van fer en una sola setmana: el temps que va passar entre l’aprovació de les mesures del consell de ministres i l’aprovació del plenari del senat.

Aquesta feixuguesa en la tramitació era un dels motius pels quals tant el PP com els seus mitjans de comunicació afins no veien clara l’aplicació d’aquest article a Catalunya quan va arribar l’estiu del 2017, amb el referèndum ja amb una data a l’horitzó. Fins i tot el PP va estar a punt de deixar-ho estar, per raons temporals i jurídiques. Ho va dir el portaveu del PP al congrés espanyol, Rafael Hernando. Era el 14 d’agost. Tres dies després hi va haver els atemptats de Barcelona i Cambrils, i el fantasma del 155 va quedar, en certa manera, soterrat.

Però la premsa espanyola no volia deixar estar la idea. Veia amb desesperació, a començament de setembre, que el referèndum de l’1-O era cada vegada més a prop i que

el govern espanyol no feia res visible per a impedir-lo. Tant Pedro J. Ramírez com Jiménez Losantos criticaven que el govern espanyol no hagués activat l’article 155 per a prendre les competències a la Generalitat, lamentaven que aleshores ja fos massa tard per a fer-ho i dubtaven de la possibilitat que el Tribunal Constitucional espanyol tingués cap manera d’impedir l’1-O, fins i tot en el supòsit d’una inhabilitació de Carles Puigdemont. El diari ABC, en un editorial del primer de setembre, deia: ‘És urgent actuar, activar tots els mecanismes de què disposa un gran país per a defensar-se, inclòs, per descomptat, l’article 155 de la constitució.’ Els atacs contra el PSOE per no fer pinya amb el govern espanyol eren cada vegada més durs.

Fins que el PSOE va començar a modular el discurs. El primer de fer-ho va ser el portaveu de l’executiva del PSOE, Óscar Puente, que va dir, el 18 de setembre: ‘No sabem què passarà, pronunciar-nos de manera categòrica seria imprudent. Segons

les circumstàncies decidirem quina posició prenem.’ Els socialistes no veien que fos l’opció ‘desitjable’, però no tancaven la porta a res. Dos dies després, va arribar el cop d’estat del 20 de setembre amb l’assalt al Departament d’Economia i a la seu de la CUP, amb detencions i escorcolls en un gran dispositiu policíac contra el referèndum. L’enviament de milers d’agents de la policia espanyola a Catalunya i la posada en marxa de la repressió contra els preparatius de l’1-O van fer pensar al PSOE que potser el referèndum no s’acabaria fent. Però la resistència de la ciutadania durant l’1-O, malgrat l’enorme violència de la policia contra els votants, va posar el PSOE en una situació complicada, perquè no podia girar els ulls a una agressió com aquella. Per això els socialistes van arribar a demanar la reprovació de la vice-presidenta Sáenz de Santamaría. Una proposta que van acabar retirant després del discurs bel·ligerant de Felipe VI contra els catalans independentistes, avalant la repressió.

Aleshores, el PSOE va tancar files definitivament amb el PP de Rajoy i amb l’agressivitat de Ciutadans. L’11 d’octubre, l’endemà de la declaració d’independència suspesa per part del president Carles Puigdemont, Pedro Sánchez va comparèixer per donar suport a l’activació de l’article 155 que havia començat a fer Mariano Rajoy. I que donaria suport ‘a les mesures constitucionals’ que activés el govern d’Espanya. Al cap d’uns dies, el consell de ministres

aprojava aquestes mesures, que anaven molt més lluny que no preveia l’article. Però el PSOE hi va donar suport igualment, i tan sols va negociar que el control directe de TV3 no fos inclòs en el text que s’acabés votant al senat. El primer secretari del PSC, Miquel Iceta, també va donar suport públic a la intervenció de l’autogovern de Catalunya.

La decisió d’aplicar el 155 era irreversible. El 26 d’octubre, el PP va deixar clar a Puigdemont que l’activarien igualment, per més que convoqués eleccions. Queda la imatge de la senadora d’En Comú Podem Celia Cánovas enregistrant-se amb el seu mòbil el 25 d’octubre, denunciant des del senat com es vulneraven tots els requisits en la tramitació del 155. ‘Això que passa al senat és una autèntica dictadura. No ens deixen recórrer contra res. Tot ja ha estat decidit i s’aprovarà tal com va entrar la petició del govern. No deixen fer-hi ni esmenes, res. La dictadura del PP i el PSOE, que vol liquidar el model territorial, té moltes conseqüències per a Espanya, no tan sols per a Catalunya. És una aberració. Només els qui som aquí sabem que el PP fa servir el senat com el seu regne particular. Mana, decideix... I ara el 155 mireu com l’utilitzen, contra la intenció dels pares de la constitució, que mai no van voler restar sobirania als òrgans de les comunitats autònomes com el parlament i el govern. El 155 no és per a això, i ells han fet un ús extensiu i dictatorial d’aquest article. Vull que em feu difusió, que la gent sàpiga què és això.’ ■

Crida de l'ANC perquè es publiqui la declaració d'independència al DOGC

ANC L'Assemblea demana que els ciutadans registrin peticions demanant al parlament i la Generalitat que la publiquin

REDACCIÓ

Dissabte farà un any que el Parlament de Catalunya va aprovar per majoria absoluta la proposta de resolució que constituïa la República catalana com a estat independent i disposava l'entrada en vigor de la llei de transitorietat jurídica. Però la resolució no es va publicar mai al Butlletí Oficial del Parlament de Catalunya ni al Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya. És per això que l'Assemblea Nacional Catalana ha fet una crida als ciutadans perquè presentin una petició formal adreçada al parlament i el govern perquè publiquin la declaració d'independència.

Fa una setmana, l'ANC ja va registrar una petició electrònica al parlament i ara demana als ciutadans que s'hi adhereixin. El vice-president de l'ANC, Pep Cruanyes, explica que d'aquesta manera volen 'aconseguir una formalitat que s'hagués hagut de fer fa un any'. I afegeix: 'Que es fes ara representaria que el govern dóna validesa a aquest acord.'

El registre del parlament és tancat el dissabte, però l'ANC explica que les peticions es poden adreçar entre les 9.00 i les 14.00 a les delegacions territorials de la Generalitat a Girona (plaça de Pompeu Fabra, 1), Lleida

(carrer de Lluís Companys, 1), Tarragona (carrer de Sant Francesc, 3) i Tortosa (carrer de Montcada, 23). Pel que fa a Barcelona, demana que es presentin a la seu del Departament de la Vice-presidència i d'Economia i Hisenda (rambla de Catalunya, 19-21).

La llei recull que les administracions han de respondre abans de quaranta-cinc dies hàbils si admeten la petició i, una vegada admesa, han de donar-hi resposta abans de tres mesos des de la data de la presentació. Si el parlament i la Generalitat consideren que la petició té un fons raonat, han d'atendre-la i prendre les mesures pertinents per aconseguir-ne la 'plena efectivitat'.

En cas que no s'admeti, l'ANC estudiarà si presenta un recurs. 'De tota manera, la petició va lligada al requeriment general que vam fer al govern perquè passés de les paraules als fets', diu el vice-president de l'ANC.

L'ANC referma l'opció per la unilateralitat

L'acció de l'ANC s'emmarca en el nou rumb decidit el 6 d'octubre en un ple extraordinari del secretariat nacional en què l'entitat va refermar l'opció per la unilateralitat. En un comunicat, l'ANC de-

El ple de proclamació de la República. ALBERT SALAMÉ

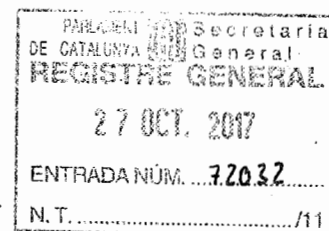
fensa que 'cal revalidar la declaració d'independència al parlament i publicar-la al DOGC, fer una proclamació solemne de la República catalana davant el món i demanar el reconeixement internacional de la independència de Catalunya, constituint-se en estat, abaixar la bandera espanyola del Palau de la Generalitat i el parlament, publicar els decrets de desplegament de la llei de transitorietat jurídica, deixar en llibertat els presos i preses polítiques i organitzar el retorn dels exiliats i exiliades'.

A més, Cruanyes diu que els actors sobiranistes 'han d'acordar una estratègia sobre els passos a fer i com tirar-los

endavant'. Creu que ara no hi ha cap estratègia: 'I som en una situació en què el govern i les diverses forces estan paralitzades.' A la mateixa reunió, l'entitat va fixar el 21 de desembre com a data límit perquè la Generalitat concreti 'una única i nítida estratègia de govern per a la implantació de la República catalana' i que la coordini 'amb tots els actors polítics i entitats compromesos amb la implantació efectiva de la República'. A banda, demanen que qualsevol membre del govern que no es vegi amb cor d'implantar la República faci un pas al costat i deixi pas a altres persones disposades a assumir 'els riscos propis de la desobediència'. ■

PARLAMENT DE CATALUNYA

Ref.: 255LCD27101700003

10:43 H

255-00004/11

A LA MESA DEL PARLAMENT

Lluís M. Corominas i Díaz, president del Grup Parlamentari de Junts pel Sí, Marta Rovira i Vergés, portaveu del Grup Parlamentari de Junts pel Sí, Mireia Boya e Busquet, presidenta del Grup Parlamentari de la Candidatura d'Unitat Popular - Crida Constituent, Anna Gabriel i Sabaté, portaveu del Grup Parlamentari de la Candidatura d'Unitat Popular - Crida Constituent, d'acord amb el que estableixen els articles 151 i 152 del Reglament del Parlament, presenten les següents propostes de resolució subsegüents al Debat general sobre l'aplicació de l'article 155 de la Constitució espanyola a Catalunya i els seus possibles efectes (tram. 255-00004/11).

PROPOSTES DE RESOLUCIÓ**Proposta de resolució 1****Declaració dels representants de Catalunya**

Els diputats del Grup Parlamentari de Junts pel Sí i la CUP-Crida Constituent van signar el propassat 10 d'octubre al Parlament de Catalunya la següent:

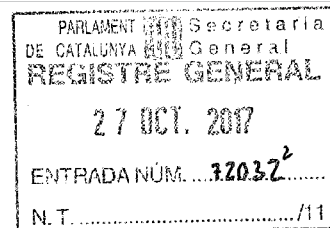
DECLARACIÓ DELS REPRESENTANTS DE CATALUNYA

Al poble de Catalunya i a tots els pobles del món.

La justícia i els drets humans individuals i col·lectius intrínsecs, fonaments irrenunciables que donen sentit a la legitimitat històrica i a la tradició jurídica i institucional de Catalunya, són la base de la constitució de la República catalana.

PARLAMENT DE CATALUNYA

La nació catalana, la seva llengua i la seva cultura tenen mil anys d'història. Durant segles, Catalunya s'ha dotat i ha gaudit d'institucions pròpies que han exercit l'autogovern amb plenitud, amb la Generalitat com a màxima expressió dels drets històrics de Catalunya. El parlamentarisme ha estat, durant els períodes de llibertat, la columna sobre la qual s'han sustentat aquestes institucions, s'ha canalitzat a través de les Corts Catalanes i ha cristal·litzat en les Constitucions de Catalunya.

Catalunya restaura avui la seva plena sobirania, perduda i llargament anhelada, després de dècades d'intentar, honestament i lleialment, la convivència institucional amb els pobles de la península ibèrica.

Des de l'aprovació de la Constitució espanyola de 1978, la política catalana ha tingut un paper clau amb una actitud exemplar, lleial i democràtica envers Espanya, i amb un profund sentit d'Estat.

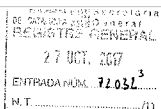
L'estat espanyol ha respost a aquesta lleialtat amb la denegació del reconeixement de Catalunya com a nació; i ha concedit una autonomia limitada, més administrativa que política i en procés de recentralització; un tractament econòmic profundament injust i una discriminació lingüística i cultural.

L'Estatut d'Autonomia, aprovat pel Parlament i el Congrés, i referendat per la ciutadania catalana, havia de ser el nou marc estable i durador de relació bilateral entre Catalunya i Espanya. Però va ser un acord polític trencat per la sentència del Tribunal Constitucional i que fa emergir noves reclamacions ciutadanes.

Recollint les demandes d'una gran majoria de ciutadans de Catalunya, el Parlament, el Govern i la societat civil han demanat repetidament acordar la celebració d'un referèndum d'autodeterminació.

Davant la constatació que les institucions de l'Estat han rebutjat tota negociació, han violentat el principi de democràcia i autonomia, i han ignorat els mecanismes legals disponibles a la Constitució, la Generalitat de Catalunya ha convocat un referèndum per a l'exercici del dret a l'autodeterminació reconegut en el dret internacional.

L'organització i celebració del referèndum ha comportat la suspensió de l'autogovern de Catalunya i l'aplicació de facto de l'estat d'excepció.

La brutal operació policial de caire i estil militar orquestrada per l'estat espanyol contra ciutadans catalans ha vulnerat, en moltes i repetides ocasions, les seves llibertats civils i polítiques i els principis dels Drets Humans, i ha contravinent els acords internacionals signats i ratificats per l'Estat espanyol.

Milers de persones, entre les quals hi ha centenars de càrrecs electes i institucionals i professionals vinculats al sector de la comunicació, l'administració i la societat civil, han estat investigades, detingudes, querellades, interrogades i amenaçades amb dures penes de presó.

Les institucions espanyoles, que haurien de romandre neutrals, protegir els drets fonamentals i arbitrar davant del conflicte polític, han esdevingut part i instrument d'aquests atacs i han deixat indefensa la ciutadania de Catalunya.

Malgrat la violència i la repressió per intentar impedir la celebració d'un procés democràtic i pacífic, els ciutadans de Catalunya han votat majoritàriament a favor de la constitució de la República catalana.

La constitució de la República catalana es fonamenta en la necessitat de protegir la llibertat, la seguretat i la convivència de tots els ciutadans de Catalunya i d'avançar cap a un Estat de dret i una democràcia de més qualitat, i respon a l'impediment per part de l'estat espanyol de fer efectiu el dret a l'autodeterminació dels pobles.

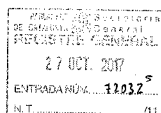
El poble de Catalunya és amant del dret, i el respecte a la llei és i serà una de les pedres angulars de la República. L'estat català acatarà i farà complir legalment totes les disposicions que conformen aquesta declaració i garanteix que la seguretat jurídica i el manteniment dels acords subscrits formarà part de l'esperit fundacional de la República catalana.

La constitució de la República és una mà estesa al diàleg. Fent honor a la tradició catalana del pacte, mantenim el nostre compromís amb l'acord com a forma de resoldre els conflictes polítics. Alhora, reafirmem la nostra fraternitat i solidaritat amb la resta de

pobles del món i, en especial, amb aquells amb qui compartim llengua i cultura i la regió euromediterrània en defensa de les llibertats individuals i col·lectives.

Model: 255 Propostes de resolució subsegüents al debat general en el Ple

3

obligacions internacionals que s'apliquen actualment en el seu territori i a continuar sent part dels tractats internacionals dels quals és part el Regne d'Espanya.

APEL-LEM als Estats i a les organitzacions internacionals a reconèixer la República catalana com Estat independent i sobirà.

INSTEM al Govern de la Generalitat a adoptar les mesures necessàries per fer possible la plena efectivitat d'aquesta Declaració d'independència i de les previsions de la Llei de transitorietat jurídica i fundacional de la República.

FEM una crida a tots i cadascun dels ciutadans i ciutadanes de la República catalana a fer-nos dignes de la llibertat que ens hem donat i a construir un Estat que tradueixi en acció i conducta les inspiracions col·lectives.

ASSUMIM el mandat del poble de Catalunya expressat en el Referèndum d'Autodeterminació de l'1 d'octubre i declarem que Catalunya esdevé un estat independent en forma de República.

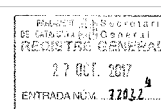
PROPOSTA DE RESOLUCIÓ

El Parlament de Catalunya expressa el seu rebuig a l'acord del Consell de Ministres de l'Estat espanyol proposant al Senat de l'Estat Espanyol les mesures per a concretar el que disposa l'article 155 de la Constitució Espanyola. Les mesures proposades, al marge del propi estatament jurídic actual, suposen l'eliminació de l'autogovern de Catalunya. Alhora situen al Govern de l'Estat espanyol com a substitut del Govern de la Generalitat i censor del Parlament de Catalunya, una mesura que no tan sols no es pot acceptar sinó que és un atac a la democràcia sense precedents en els darrers 40 anys.

Hem ofert negociació i diàleg i ens han contestat amb l'article 155 de la Constitució i l'eliminació de l'autogovern: la resposta ha estat d'una contundència política similar a l'ús de la força del dia 1 d'octubre.

Model: 255 Propostes de resolució subsegüents al debat general en el Ple

5

La República catalana és una oportunitat per corregir els actuals déficits democràtics i socials i bastir una societat més pròspera, més justa, més segura, més sostenible i més solidària.

En virtut de tot el que s'acaba d'exposar, nosaltres, representants democràtics del poble de Catalunya, en el lliure exercici del dret d'autodeterminació, i d'acord amb el mandat rebut de la ciutadania de Catalunya,

CONSTITUÏM la República catalana, com a Estat independent i sobirà, de dret, democràtic i social.

DISPOSEM l'entrada en vigor de la Llei de transitorietat jurídica i fundacional de la República.

INICIEM el procés constituent, democràtic, de base ciutadana, transversal, participatiu i vinculant.

AFIRMEM la voluntat d'obrir negociacions amb l'estat espanyol, sense condicionants previs, adreçades a establir un règim de col·laboració en benefici de les dues parts. Les negociacions hauran de ser, necessàriament, en peu d'igualtat.

POSEM EN CONEIXEMENT de la comunitat internacional i les autoritats de la Unió Europea la constitució de la República catalana i la proposta de negociacions amb l'estat espanyol.

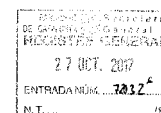
INSTEM a la comunitat internacional i les autoritats de la Unió Europea a intervenir per aturar la violació de drets civils i polítics en curs, i a fer el seguiment del procés negociador amb l'Estat espanyol i ser-ne testimonis.

MANIFESTEM la voluntat de construcció d'un projecte europeu que reforci els drets socials i democràtics de la ciutadania, així com el compromís de continuar aplicant, sense solució de continuïtat i de manera unilateral, les normes de l'ordenament jurídic de la Unió Europea i les de l'ordenament de l'estat espanyol i de l'autonòmic català que transposen aquesta normativa.

AFIRMEM que Catalunya té la voluntat inequívoca d'integrar-se tan ràpidament com sigui possible a la comunitat internacional. El nou Estat es compromet a respectar les

Model: 255 Propostes de resolució subsegüents al debat general en el Ple

4

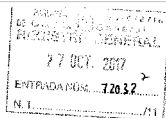

El Parlament acorda, instar el Govern a dictar totes les resolucions necessàries per al desenvolupament de la Llei de transitorietat jurídica i fundacional de la República i en especial:

- A promulgar els Decrets necessaris, dotant personal i materialment els serveis administratius presos per a l'expedició a la ciutadania dels documents acreditatius de la nacional catalana.
- A establir la regulació del procediment per a l'adquisició de la nacionalitat catalana, per raó dels supòsits previstos en l'article 8 i la disposició final segona.
- A impulsar la subscripció d'un tractat de doble nacionalitat amb el govern del regne d'Espanya, de conformitat amb l'article 9.
- A dictar, de conformitat amb l'article 12.1, les disposicions necessàries per a l'adaptació, modificació, i inaplicació del dret local, autonòmic i estatal vigent abans de l'entrada en vigor de la Llei de transitorietat jurídica i fundacional de la República.
- A dictar, amb fonament a allò que disposa l'article 12.3 els Decrets precisos per a la recuperació i eficàcia de les normes anteriors a la successió d'ordenaments jurídics, anul·lades o suspeses per motius competencials pel Tribunal Constitucional i per la resta de tribunals, parant especial atenció a totes aquelles reguladores d'impostos i altres figures impositives, així com aquelles que desenvolupen eines per a la lluita contra la pobresa i la desigualtat social.
- A promoure, davant tots els estats i institucions el reconeixement de la República Catalana.
- A establir pel procediment corresponent i de conformitat amb allò que disposa l'article 15, la relació de tractats internacionals que ha-

Model: 255 Propostes de resolució subsegüents al debat general en el Ple

6

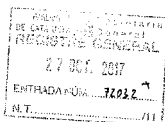

gin de mantenir la seva vigència, així com la d'aquells que hagin de resultar inaplicats.

- A establir, d'acord amb l'article 17, el règim d'integració, a l'Administració de la Generalitat de Catalunya, llevat de renúncia expressa dels mateixos; de tots aquells funcionaris, personal de l'estat espanyol, que fins a la data prestaven els seus serveis a l'administració general de Catalunya, a l'administració local de Catalunya, les universitats catalanes, l'administració de justícia, l'administració institucional de l'estat a Catalunya, o dels funcionaris, personal de l'estat espanyol, de nacionalitat catalana, que prestin els seus serveis fora de Catalunya.
- A donar coneixement al Parlament, de la relació de contractes, convenis i acords objecte de subrogació per part de la República Catalana, d'acord amb allò que disposa l'article 19.
- A impulsar un acord amb l'estat espanyol per a la integració del personal i la subrogació dels contractes previstos en els apartats IV i V, de conformitat amb allò que disposa l'article 20.
- A acordar tot allò que sigui precedent, així com adoptar les mesures necessàries per a l'exercici de l'autoritat fiscal, de la seguretat social, duanera i cadastral d'acord amb allò que disposen els articles 80, 81, 82 i 83, establert, si és el cas, els períodes de traspàs entre administracions necessaris per a un adequat servei públic.
- A promoure les actuacions i mesures legislatives necessàries per a la creació d'un banc públic de desenvolupament al servei de l'economia productiva.
- A promoure les actuacions i mesures legislatives necessàries per a la creació del Banc de Catalunya, amb les funcions de banc central, qui ha de vetllar per l'estabilitat del sistema financer.

Model: 255 Propostes de resolució subsegüents al debat general en el Ple

7

Proposta de resolució 2 Procés constituent

El Parlament de Catalunya acorda:

Declarar l'inici i l'obertura del procés constituent.

Instar el govern de la Generalitat a:

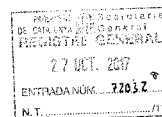
- Activar de manera immediata tots els recursos humans, públics i socials així com mitjans materials al seu abast, per a fer efectiu el procés constituent democràtic, de base ciutadana, transversal, participatiu i vinculant, que ha de culminar amb la redacció i aprovació de la constitució de la República per part del Parlament constituït en Assembla Constituent que resulti de les eleccions constituents.
- Constituir en el termini de quinze dies el Consell assessor del procés constituent per tal d'assessorar en la fase deliberativa constituent liderat per la societat civil organitzada.
- Convocar, difondre i executar la fase decisòria del procés constituent, recollint les propostes sistematitzades al Fòrum Social Constituent, sotmetent-les a consulta ciutadana, que constituirà un mandat vinculant pel Parlament constituït en Assembla Constituent que resulti de les eleccions constituents.
- Convocar eleccions constituents un cop culminades totes les fases del procés constituent.

Encoratjar a tots els agents cívics i socials per a què en el termini d'un mes, constitueixin la plataforma promotora del procés constituent o Pacte nacional pel procés constituent.

Constituir, en el termini de quinze dies, la Comissió parlamentària de seguiment del procés constituent, a fi d'emparar, que no interferir; la tasca de la plataforma promotora, garantint el desplegament dels seus

Model: 255 Propostes de resolució subsegüents al debat general en el Ple

9

- A promoure les actuacions i mesures legislatives necessàries per a la creació de la resta de les autoritats reguladores, amb les funcions que els són inherents.

- A obrir un període de negociacions amb l'estat espanyol, segons allò que disposa l'article 82, per a determinar, si és el cas, i en quin grau, la successió de l'estat català mitjançant un acord, en drets i obligacions de caràcter econòmic i financer assumits pel regne d'Espanya.

- A elaborar un inventari del béns de titularitat de l'estat espanyol, radicats al territori nacional de Catalunya, a fi de fer efectiva la successió en la seva titularitat per part de l'estat català, de conformitat amb allò que disposa l'article 20.

- A elaborar una proposta de repartiment d'actius i passius entre el regne d'Espanya i la república de Catalunya, amb fonament als criteris internacionalment estandaritzats, obrint un període de negociació entre els representants d'ambdós estats, sotmetent l'acord assolit, si és el cas, a l'aprovació del Parlament de Catalunya

El Parlament obre una investigació per a determinar les responsabilitats del Govern de l'Estat Espanyol, les seves institucions i òrgans dependents en la comissió de delictes relacionats amb la vulneració de drets fonamentals, individuals i col·lectius per evitar l'exercici del dret de vot del poble de Catalunya el passat 1 d'octubre.

Aquesta Comissió d'investigació estarà conformada per diputats dels grups parlamentaris i persones expertes de l'àmbit nacional i internacional, de l'Oficina Antifrau, de la Sindicatura de Greuges i de l'advocacia catalana i en representació de les entitats de defensa dels drets humans, procurant que hi siguin representades les organitzacions internacionals.

Model: 255 Propostes de resolució subsegüents al debat general en el Ple

8

treballs així com el compliment del termini semestral legalment definit per el seu desenvolupament i conclusions.

Encoratjar als ajuntaments a impulsar els debats constituents des de l'àmbit local promovent la participació de la societat civil, facilitant els recursos i espais propis necessaris pel desenvolupament correcte del debat ciutadà.

Palau del Parlament, 27 d'octubre de 2017

Lluís M. Corominas i Díaz
President del GP JS

Marta Rovira i Vergés
Portaveu del GP JS

Mireia Boya e Busquet
Presidenta del GP CUP-CC

Anna Gabriel i Sabaté
Portaveu del GP CUP-CC

Model: 255 Propostes de resolució subsegüents al debat general en el Ple

10

Els brigadistes, a punt d'anar cap a Barcelona. PR

Barcelona honora aquest cap de setmana les Brigades Internacionals

SEBASTIÀ BENNASAR

Es commemoren vuitanta anys de la retirada oficial dels voluntaris d'arreu del món que lluitaren al costat de la república

Quan Ken Loach va filmar *Terra i llibertat* es va obrir una caixa de Pandora i de sobte a la universitat francesa tot un seguit de joves historiadors van començar a investigar sobre les Brigades Internacionals i el paper que havien tingut a la guerra d'Espanya de 1936 a 1939.' La frase pertany al professor Rémi

Skoutelsky, que ahir al matí va ser l'encarregat d'obrir el seminari sobre les Brigades Internacionals que ha promogut l'Observatori Europeu de les Memòries (EUROM) de la Universitat de Barcelona per a commemorar el vuitantè aniversari de la retirada d'aquestes tropes de voluntaris antifeixistes obligats a abandonar la lluita per la pressió internacional.

El fet que una proposta sobre la història d'aquests combatents hagi omplert la sala magna de la Universitat de Barcelona demostra fins a quin punt és una qüestió que interessa la gent. Potser per això mateix el cap de setmana és ple d'actes que commemoren l'efemèride i que serveixen per a articular aquest reportatge.

Com eren i com s'organitzaren?

Es calcula que les Brigades Internacionals varen estar plenament operatives de l'oc-

tubre del 1936 a l'octubre del 1938, tot i que molts estrangers participaren en la guerra gairebé des del començament, com és el cas d'alguns atletes de l'Olimpíada Popular de Barcelona i que ja no varen tornar a casa. Aquestes brigades –que arribaren a enquadrar gairebé 35.000 combatents a tot l'estat i al llarg dels dos anys– eren formades per voluntaris d'esquerres vinguts de tot el món per lluitar contra el feixisme i el cop d'estat del general Franco.

El reclutament dels voluntaris es feia a París i se n'en-

Ofrena floral als brigadistes. PR

carregà el Partit Comunista Francès i també el de la Unió Soviètica. Des d'allà, els soldats eren enviats a Albacete, on tenien la base principal. Les brigades s'organitzaven per números i en batallons de voluntaris del mateix país, cosa que facilitava la comunicació. Cal destacar el paper especialment meritori d'italians i alemanys que lluitaren contra el nazisme i el feixisme mussolinià i que sovint s'enfrontaren a compatriotes seus que donaven suport a les tropes de Franco.

Les Brigades Internacionals varen participar en nombroses accions de guerra i els seus integrants demostraren molt sovint dosis extremes de valentia i sacrifici. Els trobem a la batalla de Madrid del novembre del 1936 al febrer del 1937; a la batalla del Jarama;

a les de Guadalajara, Belchite, Brunete, Terol, Aragó i, ja a casa nostra, a la batalla de l'Ebre. En total, moriren gairebé deu mil brigadistes perquè solien ser els primers d'entrar en combat amb errors estratègics greus i equipament de baixa qualitat i molt sovint s'enfrontaren a les millors unitats franquistes.

De totes les Brigades Internacionals, les que varen tenir més anomenada foren la XII, coneguda com a Garibaldi, en la qual hi havia batallons italians, alemanys, francesos i belgues; la XIV, coneguda com a Marsellesa, formada sobretot per francesos, però on també hi havia el batalló Domingo Germinal, amb anarquistes espanyols i portuguesos; i, per descomptat, la XV brigada, l'Abraham Lincoln, que es va constituir el

El reclutament dels voluntaris es feia a París i se n'encarregà el Partit Comunista Francès

1937 amb batallons balcànics, britànics, nord-americans, francesos, belgues, canadencs i irlandesos.

Imatges que valen més que mil paraules

La commemoració de la retirada dels voluntaris internacionals viurà avui un dels moments àlgids amb la inauguració oficial de l'exposició fotogràfica que es pot veure als jardins del Palau Robert des de fa uns quants dies i que aplega imatges inèdi-

tes de l'acomiadament dels brigadistes fetes per Henry Buckley. Buckley era el corresponsal britànic del Daily Telegraph i aquestes imatges s'havien conservat a l'arxiu comarcal de l'Alt Penedès. El fons té molta vàlua per totes les imatges de la guerra, però també perquè palesa fins a quin punt hi va haver un moviment important al voltant dels combatents de les brigades: una gernació de metges, infermeres, sanitaris i auxiliars varen donar suport a aquestes tropes i també varen haver de dissoldre's el setembre-octubre del 1938 i varen rebre la desfilada d'honor del dia 28.

L'exposició, que es pot veure des del 18 d'octubre passat i fins al 4 de novembre, s'inaugura oficialment a dos quarts de dotze si les

La producció d'aquesta mostra ha anat a càrrec del Memorial Democràtic de la Generalitat de Catalunya

circumstàncies climatològiques ho permeten. La producció d'aquesta mostra ha anat a càrrec del Memorial Democràtic de la Generalitat de Catalunya, que s'ha encarregat de seleccionar les imatges.

D'altra banda, el Museu de les Terres de l'Ebre va inaugurar dijous una exposició titulada 'Ebre: darrer escenari de les Brigades Internacionals', comissariada per Lourdes Prades Artigas, del CRAI de la Universitat de Barcelona. A més dels texts i fotografies organitzats en vuit àmbits, es presenten nombrosos documents originals de la col·lecció Julio Allepuz de la Sènia i objectes del fons del COMEBE. Aquesta mostra es podrà veure fins al dia 25 de novembre.

El gran homenatge de Barcelona

El 28 d'octubre de 1938, el govern de la Segona República Espanyola va organitzar a Barcelona, aleshores capital de tres governs, un multitudinari i emotiu comiat als homes i dones que, procedents de seixanta nacions diferents, havien vingut a defensar la república i lluitar contra el feixisme, enquadrats en les Brigades Internacionals. A la manifestació, hi participaren 300.000 persones que varen recórrer l'avinguda 14 d'abril (l'actual Diagonal) per acomiadar els milenars de voluntaris que ara es veien forçats a abandonar les terres republicanes. Per al record queden frases com la del brigadista estatunidenc Alvah Bessie: 'No em doneu

les gràcies per haver vingut a lluitar, jo us les he de donar per haver-me permès de lluitar amb vosaltres.'

Per això mateix, l'Ajuntament de Barcelona ha organitzat demà, juntament amb el Memorial Democràtic, l'Associació d'Amics de les Brigades Internacionals i l'Amical de les Brigades Internacionals de Catalunya, un acte commemoratiu i d'homenatge als combatents que es farà al número 46 de la rambla del Carmel, on hi ha el monument a les Brigades Internacionals.

El programa inclou la interpretació de 'La Marsellesa', una intervenció del tinent de batlle de Barcelona, Gerardo Pisarello, i del seu homònim a Madrid, Mauricio Valiente. L'actriu Mercè Arànega llegirà el discurs de comiat de La Pasionaria, i hi haurà més intervencions, peces musicals, una lectura de poemes a càrrec de Lluís Homar i Mar Ulldemolins, una actuació de

Paco Ibáñez i parlaments de la consellera de Justícia, Ester Capella, i de la batllessa de Barcelona, Ada Colau.

El seminari internacional

Tornem per un moment al seminari internacional que es va fer ahir a la UB i al professor Rémi Skoutelsky, un dels especialistes francesos en la guerra del 36-39 i, per extensió, en les Brigades Internacionals. Skoutelsky va ser un dels primers a endinsar-se en els arxius de Moscou a la recerca de documentació: 'En una qüestió com la de les Brigades, hi conviuen, per un costat, la memòria col·lectiva i, per un altre, la història i són difícils de separar. Mentre que la memòria col·lectiva considera sagrats els fets per als qui els visqueren, la història es basa en la ciència i en la universalitat i, en el cas de les Brigades, hem de tenir en compte que a França molt sovint aquests voluntaris varen ser marginats i oblidats i se'ls va negar la condició de veterans de guerra. Se'ls va marginar perquè sabien massa coses. A l'Est, va ser pitjor. El fet d'haver lluitat braç a braç amb els americans els convertia automàticament en sospitosos. No va ser fins a l'obertura d'aquests arxius russos que a França no se'ls considerà veterans de guerra.'

Per a l'historiador, tot això és curiós, i més si tenim en compte els lligams especials que hi havia entre la Resistència francesa a la Segona Guerra Mundial i els brigadistes. 'Molts dels dirigents s'han forjat en la lluita contra el feixisme a Espanya, a la brigada la Marsellesa, i és absurd no veure que hi

ha una línia de continuïtat entre l'oposició al feixisme a Espanya i després la Resistència de molts dels seus integrants.'

El professor va voler aprofitar la intervenció per netejar alguns mites que corren al voltant de les Brigades i que tenen a veure amb la suposada repressió estalinista que patiren alguns dels seus membres. 'Això no és així. A Stalin no li queda més remei que acceptar l'heterodòxia política en la majoria dels casos, en unes unitats on únicament s'ascendia pel valor al camp de batalla. La majoria dels soldats eren voluntaris i treballadors, no pas sindicalistes, i de moltes nacionalitats i filiacions, als quals els unia la lluita contra el feixisme, i aquest serà el vincle que els unirà a

tots plegats. Aquesta imatge que s'havia projectat i que els arxius desmenteixen va fer molt de mal perquè va minvar l'interès per la investigació sobre un fenomen molt interessant que implica molts països i que afecta igual homes i dones.'

Propagandistes, periodistes i mites

La presència d'aquest contingent internacional, absolutament variat, va comptar amb les simpaties de nombrosos intel·lectuals i periodistes que veien en el feixisme un dels grans perills per a les llibertats al món i que es convertiren en els millors propagandistes de les Brigades. Així les coses, Ernest Hemingway va filmar el documentari *The Spanish Earth*, amb la col·laboració dels comandants de

Hemingway sí que va deixar alguna crònica memorable, com la que després recollí en forma de relat, 'El vell al pont'

la XI brigada, per mirar de recollir fons per a la causa republicana i va comptar.

Fotògrafs com Gerda Taro i Robert Capa cobriren la guerra i seguiren molt especialment les Brigades. Entre els escriptors estrangers que participaren activament en combat hi havia Ralph Fox, Charles Donnelly, John Cornford, Christopher Caudwell, Ludwig Renn i, el cas més conegut, George Orwell. De fet, *Homenatge a Catalunya* és un dels llibres directament inspirats per l'estada a la guerra, com també ho serà *Per qui toquen les campanes*, de Hemingway, tot i que se sospita que el llibre del nord-americà, que només cobrí el conflicte com a periodista, va ser un encàrrec del servei de propaganda soviètic. I és que la guerra del 36-39 i el fet de cobrir les Brigades també van servir a Hemingway per conèixer el seu tercer gran amor, la periodista Martha Gelhorn, que segons tots els entesos era molt millor periodista que ell. La contesa també serví per trencar l'amistat entre el premi Nobel i John Dos Passos per un dels casos més famosos i polèmics de morts a la rereguarda: l'assassinat de José Robles, traductor de Dos Passos i assassinat pels soviètics perquè pensaven que passava informació al bàndol franquista.

En tot cas, Hemingway sí que va deixar alguna crònica memorable, com la que després recollí en forma de relat, 'El vell al pont', que narra la retirada de la població civil cap al nord després de l'enfonsament del front a la batalla de l'Ebre. III

Hemingway, preparant el seu documentari sobre la guerra. YT

7 DIES

{ La selecció de la setmana { 22-26 d'octubre

Dijous 25.

Josep Bargalló: 'El català és i serà la llengua vehicular i això no ho toca ningú'

ALBERT SALAMÉ

Divendres 26.

Cap al judici a l'1-0: Totes les garanties que vulnera el Tribunal Suprem espanyol

WIKIMEDIA COMMONS

Divendres 26.

Antoni Furió: 'El País Valencià no va nèixer ahir: té vuit segles d'història'

N.C.

ANTONI FURIÓ

‘El País Valencià no va nèixer ahir: té vuit segles d’història’

Parlem amb el president del congrés ‘La veu del regne’, que ha de desgranar els sis-cents anys que fa de la creació de la Generalitat valenciana

NÚRIA CADENES

No és fàcil parlar amb Antoni Furió (Sueca, Ribera Baixa, 1958) aquesta setmana. Presideix el congrés ‘La veu del regne’, que ha de desgranar els sis-cents anys que fa de la creació de la Generalitat Valenciana, i les hores de l'historiador medievalista salten de sessió en sessió, del discurs pactista a la hisenda, del deute públic a la representació visual, de l'evocació a la reivindicació, a la reinvençió, i tornem als arxius: aquest congrés té una obertura de compàs digna del tema que analitza. Furió ens rep amb característica afabilitat durant una pausa entre conferències. Els seus col·legues fan cafè, espigolen alguna pasta, suc de taronja. A peu dret, ell somriu i espera que s'engegui el micròfon.

—Quins són els objectius d'aquest congrés?

—En primer lloc, donar a conèixer una institució poc coneguda i mal coneguda, no sols per la majoria dels valencians sinó també pels mateixos historiadors.

—Ah!

—Normalment, els historiadors s'han fixat més en la figura del rei que no en la del regne. Tot i que una de les coses que caracteritzen els estats europeus des de l'edat mitjana és l'existència d'assemblees parlamentàries, de corts i, en el cas de la Corona d'Aragó (no sols de la Corona d'Aragó, però també de la Corona d'Aragó), una institució com ara la Generalitat, que és una diputació permanent de les Corts. De fet, això que avui vivim, les democràcies parlamentàries, té el seu origen en el parlamentarisme medieval, en institucions com ara les Corts i la Generalitat. No deixa de ser estrany, per tant, que siga tan mal conegut i que els historiadors es posen més en la pell del rei, que és el poder central, que no en la pell del regne. I això explica algunes coses.

—Quines?

—Per exemple, en el cas valencià, el fet

La monarquia hispànica no existia: és un terme que s'inventen els historiadors

Des de final del segle XIX i començament del segle XX, una de les reivindicacions del valencianisme polític ha estat la recuperació de l'autogovern

que siga l'únic dels estats de la Corona d'Aragó que no ha publicat les sessions de Cort, i això que en tenim des de final del segle XIII. Fins i tot Sardenya les ha publicades, i l'Aragó, i Catalunya.

—I a què ho atribuiu?

—Jo diria que, d'una banda, és per la incúria pròpia d'una societat com la valenciana, que ha patit una forta despersonalització i ha tingut menys interès pel seu passat, sobretot per l'època en què el regne era un estat sobirà. I això, de fet, la majoria dels valencians no ho saben, que la representació d'eixe estat sobirà eren els estaments, eren les Corts, era la Generalitat. La gent, potser, com a molt, sap allò del rei i de la Corona d'Aragó, però no sap que, fins i tot en els moments en què forma part de la monarquia hispànica, que és un nom que no existeix, per cert...

—Quin?

—El de 'monarquia hispànica': aquest nom el donen els historiadors. Hi havia un monarca que era rei de Castella, rei d'Aragó, rei de València... En fi, que tenia moltes titulacions, però no hi havia una Espanya en aquell moment. Bé, fóra com fóra, també en aquell moment tots els estats tenien les seues lleis i institucions, eren sobirans en la mesura que sí, per damunt, hi havia el rei, però res més. Ningú més. Tot això canvia a partir de 1707.

—D'aquest canvi sí que se'n té més consciència, oi?

—Però molta gent pensa que el 1707 s'acabaren els privilegis, l'ordenació medieval. Fins i tot, que calia per a la modernització... I no: en el segle XVIII, amb la Nova Planta, s'acaba la sobirania d'un estat. A partir d'aquell punt, desapareix el Regne de València, i passa a ser una província de la nova monarquia espanyola. Després, fins i tot, es trossejarà administrativament en tres províncies i ja no quedarà res que les unesca llevat de la universitat i de l'audiència de justícia. De manera que, encara que no es vulga, quasi dos segles de províncies han anat

creant consciència provincial i, al mateix temps, han anat desfigurant la consciència general de valencians. Tot això influeix en el fet que, per a molta gent, el passat o és molt remot, molt boirós, amb Jaume I i prou, o és molt recent, de l'estat de les autonomies fins ara.

—I s'esborren segles d'història.

—Cal fer molta feina d'investigació per una banda, però per una altra també cal arribar a la població perquè la gent veja que, efectivament, el País Valencià no va nàixer ahir, que té vuit segles d'història. De fet, un altre dels objectius d'aquest congrés és estudiar la història valenciana tot fent servir la Generalitat no sols per si mateixa sinó també com a fil conductor. I d'aquesta manera es pot veure quina ha estat l'actitud que ha tingut el regne, per exemple, davant la introducció de la inquisició, l'expulsió dels jueus, l'expulsió dels moriscos, les germanies, la guerra de successió... Quina ha estat l'actitud de la Generalitat com a màxima institució representativa dels valencians, del Regne de València: és un magnífic fil conductor per a seguir i entendre la història valenciana.

—Un fil conductor que, de fet, no es talla ni amb els decrets de Nova Planta. Al mateix congrés no el tallem. És a dir, malgrat la supressió de les institucions pròpies, i malgrat la desfeta que heu explicat, al País Valencià es manté, durant tres-cents anys més, el referent simbòlic, el record o la reivindicació.

—Efectivament, el referent continua. Primer hi ha una evocació nostàlgica de l'època foral, de l'època medieval, s'exagera molt: és l'època 'de les llibertats' o fins i tot alguns romàntics parlen de 'llibertats democràtiques' o dels furs com a 'constitució democràtica'... Bé, hem de tenir en compte que tot això es crea en un moment de lluita contra l'absolutisme i, per tant, es fan servir l'edat mitjana i el foralisme i les institucions, entre les quals la Generalitat, com una arma contra l'absolutisme.

—I després?

—Quan s'acaba l'absolutisme i han guanyat els liberals, la mirada cap a l'edat mitjana es dretanitza, es fa més conservadora i passem a les glòries: ja no es parla tant de llibertats democràtiques com dels gremis, per confrontar-los al moviment obrer que naix en aquella època. És a dir, la mirada del Romanticisme és més liberal, progressista, i la de la Renaixença (no tota: en general) és més conservadora. En aquest punt passa una cosa important: el nacionalisme espanyol, que es va creant en aquell moment, no acaba de quallar. I això, entre més coses, perquè l'estat no es construeix de manera inclusiva i integradora sinó de manera centralista, vertical. I això provoca l'eclosió del nacionalisme català, i del basc. La influència d'aquest nacionalisme, sobretot del català, i el fet que els valencians també se senten marginats dins el model d'estat que es va construint, fa que aquella evocació nostàlgica es convertesca en reivindicació política. I des de final del segle XIX i començament del segle XX, una de les reivindicacions del valencianisme polític ha estat la recuperació de l'autogovern. I això, que es va anar perfilant en la demanda de l'estatut d'autonomia, a partir de final del franquisme es concreta sobretot en la recuperació de la Generalitat.

—**Que no era la mateixa però que sí.**

—Una Generalitat que ja no era l'antiga institució medieval i moderna sinó un nom que servia per a designar el conjunt de les institucions de l'autogovern. Ara amb continguts que corresponen als segles XX i XXI, és clar.

—**El nom ja és significatiu: Generalitat, no pas per cap càrrec militar sinó pel general de la gent.**

—Efectivament. El nom, que també és el nom d'un impost, ve del fet que, fins que no es va crear, el rei només tenia capacitat de recaptar tributs en el seu territori, als seus vassalls. En canvi, a partir del segle XIV, i quan les necessitats fiscals són majors, el rei passa a exigir

NC

impostos ja no als seus vassalls sinó als súbdits, a tots els habitants. Per això es diuen Generalitats: sobre tothom.

—**Inclores església i...**

—Incloses l'església i la noblesa. I, al contrari que en Castella o França, qui s'encarrega d'aquesta recaptació d'impostos no és el rei, ni els oficials reials, sinó una institució nova que és la Generalitat. Que naix com una diputació permanent de les Corts i entre la celebració de corts. Per això es diu Diputació, i també 'del General' perquè afecta el general del tot el regne, de tota la població.

—**Sé que cal tenir present la distància històrica i tot allò que comporta, però des d'un present en què el País Valencià reivindica un pacte fiscal amb l'estat per mirar de corregir les actuals discriminacions, pensar que al segle XV la Generalitat recaptava els impostos i gestionava com s'havien de gastar...**

—[Riu] Sí: és la gran diferència. Els problemes amb Madrid no vénen d'ara. A Madrid es queixaven que els territoris de l'antiga Corona d'Aragó no contribuïen tant com Castella a les despeses de la corona, deien que els catalans, els valencians, els aragonesos eren 'insolidaris', que Castella pagava els costos de les campanyes de Flandes, per exemple. Això no és del tot cert, però sí que és veritat que cada una de les hisendes del regne de la Corona d'Aragó gestionava els recursos i després ho enviava al rei. I el comte-duc d'Olivares va provar de revertir-ho, de centralitzar. D'aquí, la revolta catalana de 1640. Però, fóra com fóra, avui tenim la situació contrària: les finances estan centralitzades a Madrid, i Madrid retorna a l'autonomia allò que considera. I en aquesta consideració, la població no hi entra, ni tan sols no es fa servir el criteri demogràfic, proporcional. Això fa que els valencians siguem dels més infrafinançats per capita. La

qüestió és molt clara: l'estat medieval no és l'estat d'ara, no té serveis socials que haja d'assumir, la seua despesa és mínima: la guerra. I els valencians, és clar, es resistien a pagar les guerres del rei. En canvi, ara aquest estat del benestar que necessitaria més descentralització, i que els diners que es paguen es quedassen ací per a poder finançar serveis socials o carreteres, resulta que no, que depenem del repartiment que facen des de Madrid de la massa fiscal recaptada per tots. I creix la diferència entre allò que els valencians paguen i allò que després reben.

—Quines relacions hi havia amb la resta de territoris de la corona catalanoaragonesa? Amb la Generalitat d'amunt, hi havia cap mena de relació, a banda del nom?

—Sí: hi havia relacions molt estretes. Cosa que no vol dir que fossen sempre de col·laboració: també hi havia confrontació. Durant la guerra civil catalana, per exemple, la Diputació s'enfrontà al rei i demanà a la Generalitat Valenciana que s'hi sumara. I els valencians digueren, 'ah, sí, farem de mitjancers'. Provaren d'arribar a un acord entre la Generalitat del Principat i el monarca, però no trencaren mai amb el rei. De fet, es posaren més aviat del seu costat. Unes altres vegades estigueren més a prop. Però la qüestió és que totes tres diputacions, l'aragonesa, la de Catalunya i la del Regne de València, estigueren molt interconnectades. Molt.

—A Mallorca no hi havia Diputació del General.

—No. Tampoc no tenien Corts. Perquè se'ls considerava part de Catalunya. Els mallorquins anaven a les Corts catalanes. En el Compromís de Casp no es donà veu pròpia als mallorquins, tot i que la demanaren: els aragonesos no volien que l'equilibri es trencara en favor de Catalunya si hi havia també Mallorca.

—Parleu d'estat, referint-vos al Regne de València: l'estat era la corona o bé els regnes i comtat?

—Són totes dues coses. Com ara els

Estats Units d'Amèrica: Califòrnia és un estat i els EUA, també. O Suïssa i els seus cantons. O Alemanya i els lands. El Regne de València és un estat, amb les seues lleis i institucions, les Corts i la Generalitat, però al mateix temps forma part d'un altre estat que és la Corona d'Aragó. Simplement que les competències estaven molt clarament distribuïdes: diguem que l'estat confederal, la Corona d'Aragó, s'ocupa sobretot de la política exterior, i que tot allò que és interior forma part de cada un dels regnes o territoris.

—A la inauguració del congrés va criticar la poca difusió d'aquest aniversari. Realment sorprèn que, essent el sis-cents aniversari de la Generalitat Valenciana, no tinguem el número 600 escrit pertot, enguany...

—Sí. Però no he volgut singularitzar les crítiques en ningú: tots hi podríem fer més. Començant per les institucions públiques. Les Corts van fer un acte en el convent de sant Domènec, i la Generalitat patrocina aquest congrés. Es podria fer més, sí. Però també la premsa haguera pogut fer més. O les entitats cíviques. Perquè això s'ha de viure, no és una qüestió que afecte sols les institucions públiques. Si la celebració passa de manera tan tímida potser és que és un reflex del que encara és avui la societat valenciana, poc conscient de la seua experiència històrica, de la seua trajectòria secular. De fet, encara que tota decisió de futur és una decisió política, s'ha de recolzar sobre un bon coneixement del passat.

—És un congrés d'història i també alguna cosa més.

—Exacte, ha estat pensat així. Per una banda, es tracta de conèixer el passat, estudiar-lo, analitzar-lo rigorosament, però la història serveix per a afrontar els grans problemes actuals. Si fóra només curiositat retrospectiva, celebrar per celebrar, no tindria importància. El congrés es fa també amb la voluntat d'aportar un coneixement crític del passat per a construir un present millor, més inclusiu, més valencià. ■

Les tres diputacions, l'aragonesa, la de Catalunya i la del regne de València estigueren molt interconnectades. Molt

Si la celebració passa de manera tan tímida potser és un reflex del que encara és avui la societat valenciana, poc conscient de la seua experiència històrica, de la seua trajectòria secular

La seu del Tribunal Suprem es troba davant la de l'Audiència espanyola, a Madrid. WIKIMEDIA COMMONS

Cap al judici a l'1-O: Totes les garanties que vulnera el Tribunal Suprem espanyol

Tribunals Els magistrats del Suprem desestimen la inclusió en el sumari de centenars de proves documentals demanades per les defenses dels presos

JOSEP CASULLERAS NUALART

El judici a l'1-O ja comença a tenir un calendari, perquè el Tribunal Suprem espanyol ha acceptat la instrucció que ha fet Pablo Llarena i ha decretat l'obertura del judici oral. És a dir, que les acusacions –la fiscalia, l'advocacia general de l'estat i el partit d'ultradreta Vox– tenen cinc dies per a presentar els escrits, i això pot acabar pas-

sant el 2 de novembre vinent. Aquell dia sabrem si finalment l'estat acusa els dirigents independentistes que aniran a judici de rebel·lió, sedició i malversació. És segur que Vox ho farà. Després serà el torn de les defenses, de presentar els seus escrits, i amb el calendari a la mà és ben probable que les sessions del judici comencin el mes de gener i que s'allarguin uns dos mesos, durant els quals els presos polítics seran traslladats a una presó de Madrid.

La justícia espanyola ha accelerat tant com ha pogut els terminis en un procediment d'aquesta envergadura

Haurà passat poc més d'un any d'ençà dels fets pels quals seran jutjats, tot un rècord de la justícia espanyola, que ha accelerat tant com ha pogut els terminis en un procediment d'aquesta envergadura, tant jurídica com política. La voluntat d'escarment i de fer seure al banc dels acusats els protagonistes polítics i socials de l'octubre republicà a Catalunya tan aviat com fos possible i quan la memòria dels fets és encara viva ha passat davant de tot; dels terminis

La Sala Segona del Tribunal Suprem espanyol serà l'escenari del judici de l'1-O. WIKIMEDIA COMMONS

raonables en un procés amb una vintena d'acusats i amb uns delictes de la gravetat de la rebel·lió i la sedició i vulnerant d'aquesta manera les garanties més elementals de la defensa. La interlocutòria de conclusió del sumari que ha publicat avui el Suprem és una prova flagrant de la vulneració del dret de les defenses dels processats.

És un element d'indefensió que els fets pels quals seran jutjats han estat investigats per diversos jutjats alhora: pel Suprem, per l'Audiència espanyola –que ha processat el major Trapero i la intendent Laplana–, pel jutjat número 13 de Barcelona –que mesos abans de l'1-O va començar a investigar en secret desenes d'alts càrrecs del govern amb nombroses irregularitats processals i amb

És un element d'indefensió que els fets pels quals seran jutjats han estat investigats per diversos jutjats alhora

l'amenaça que també podrien acabar essent processats per rebel·lió – i pel jutjat número 7 de Barcelona, que investiga més d'una vintena d'agents de la policia espanyola per l'actuació violenta del dia del referèndum. Una petició tan elemental com la d'incorporar en la macrocausa que ha instruït Pablo Llarena les investigacions, testimonis i documentació d'aquests ju-

tjats ha estat desestimada pel Tribunal Suprem. L'argument: que Llarena ja va dir que els fets investigats per aquests jutjats 'no tenen cap connexió processal' entre ells. És solament un exemple de les tres-centes peticions d'inclusió de proves, documents i testimonis que el Suprem no ha volgut incloure en la instrucció.

L'argument principal per a desestimar-los és que aquesta 'allau documental no faria sinó endarrerir l'inici del plenari'. Els advocats dels presos s'han queixat manta vegada de la dificultat d'accedir a la documentació inclosa en el sumari, a part del fet que hi manquessin coses tan fonamentals com les comunicacions dels Mossos durant el 20-S o bé la resolució del tribunal superior de

Slesvig-Holstein desestimant l'extradició de Carles Puigdemont per rebel·lió. A més, en les nombroses diligències que van demanar al tribunal, hi ha la queixa del mal funcionament de l'anomenat 'núvol virtual' des del qual podien consultar la documentació del sumari. Un núvol que té moltes dificultats de funcionament i que va entrebancar molt la consulta. Però el Tribunal Suprem diu que no és pas excusa perquè 'durant la instrucció podien haver anat mirant la documentació'.

La documentació desestimada

Heus ací una mostra, a tall d'exemple, de les proves que el tribunal no ha volgut incloure en el sumari, i que haurien fet que la instrucció de Llarena hagués de tornar

a començar o, si més no, que s'allargués un temps més i que el judici no pogués començar fins més endavant:

—La incorporació al sumari de testimonis recollits al jutjat número 13 de Barcelona, a l'Audiència espanyola i al jutjat número 7 de Barcelona.

—Proves mèdiques pericials sobre les lesions dels agents que van intervenir l'1-O, per a saber ben bé com se les van fer.

—Informació a la companyia Twitter sobre la identitat dels usuaris de comptes @nmaquiavelo1984 i @JdanielBaeana, gestionats per responsables de la Guàrdia Civil que dirigien les investigacions.

—Dades sobre l'antiguitat de tots els membres de la sala

penal del Suprem per a saber per quins criteris s'havia designat Pablo Llarena jutge instructor. En teoria, el sistema és rotatori. Es demanen aquestes dades per si la designació de Llarena havia estat irregular, ateses les sospites publicades en diversos mitjans, i, doncs, s'havia vulnerat el dret fonamental de tenir un jutge ordinari.

—La inclusió de nombrosos vídeos del primer d'octubre.

—La petició al Ministeri de Defensa perquè informi si hi va haver plans de contingència per a les unitats adscrites a la II Regió Militar en relació amb l'1-O; si es va activar el pla de contingència anomenat Cota de Malla de suport a les forces de seguretat de l'estat espanyol per al mateix període de temps.

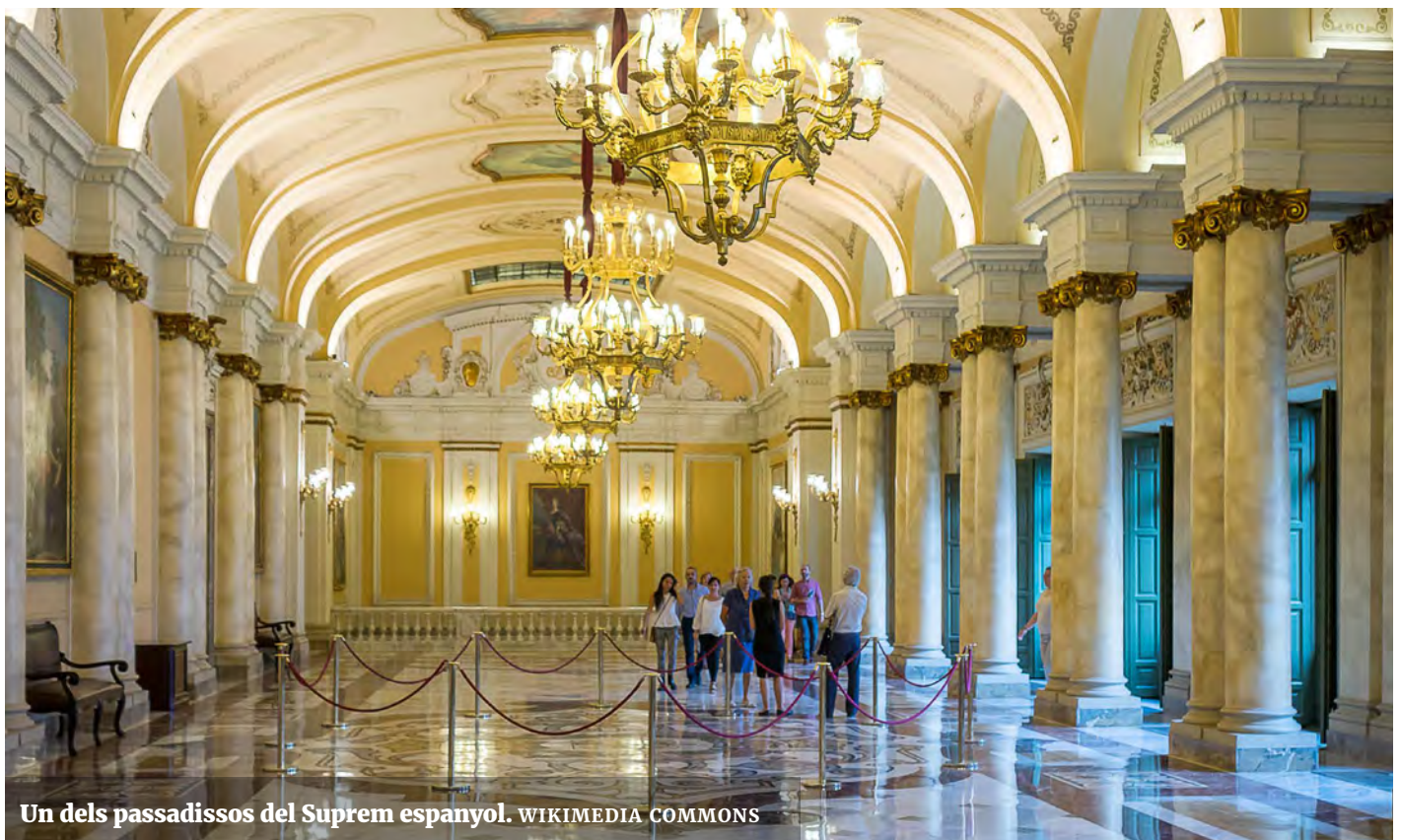
L'argument principal per a desestimar-los és que aquesta 'allau documental no faria sinó endarrerir l'inici del plenari'

—El bescanvi de correspondència, al setembre, entre el conseller d'Interior i el ministre d'Interior en relació amb el referèndum de l'1-O.

—La petició a l'Ajuntament de Barcelona perquè certifiqui els danys ocasionats al mobiliari urbà durant el 20-S i l'1-O.

—Informació de l'ICS sobre el nombre de lesionats per la policia l'1-O, amb detall de diagnòstic clínic de cada cas.

—Que el Centro Nacional de Protección de Infraestructuras Críticas informi de les resolucions adoptades en el seu àmbit competencial en relació amb el primer d'octubre. És a dir, 'si es van adoptar plans de protecció d'infraestructures crítiques en relació amb el referèndum i a

Un dels passadissos del Suprem espanyol. WIKIMEDIA COMMONS

Són tan sols alguns exemples de proves fonamentals per a l'enjudiciament i que Llarena ni tan sols havia inclòs en el sumari

Les peticions de diligències de les defenses contenen un argumentari clar per a garantir tot de drets fonamentals que han estat vulnerats

quines administracions es van remetre aquests plans'. I que es diferenciï allò que té a veure amb el nivell 4 d'alerta anti-terrorista amb el risc associat a la situació política d'aquell moment.

—Les actes del consell de ministres fets el 2017 en què es va debatre la proposició al congrés de la declaració de l'estat de setge.

—Quines detencions van fer el primer d'octubre i per què?

—El percentatge d'efectius de Mossos, guàrdies civils i policies espanyols que disposaven d'arma llarga aquells dies.

—Els enregistraments de les càmeres de seguretat del Departament d'Economia el 20 i 21 de setembre de 2017.

—Material gràfic de la gent damunt dels cotxes de la Guàrdia Civil el 20-S a Economia.

—Que el Ministeri d'Interior informi dels criteris del dispositiu del primer d'octubre sobre: distribució territorial, nombre d'agents destinats a aquest dispositiu i criteri de repartiment, identificació dels comandaments que van donar ordres per a atacar els col·legis; els comandaments que van donar l'ordre d'aturar les actuacions violentes a partir d'un determinat moment de la tarda.

—Els efectius policíacs que van participar en el dispositiu del 20-S, tant uniformats com de paisà; el protocol de protecció i custòdia d'armes de foc llargues que hi havia dins els cotxes de la Guàrdia Civil.

—Petició perquè pèrits experts analitzin la literalitat de tots els missatges, intervencions i discursos de Cuixart i Sánchez perquè determinin si contenen cap mena d'incita-

ció concreta a actes insurreccionals violents.

—Les declaracions de Méndez de Vigo el 22 de setembre en què parlava d'accions tumultuàries, anticipant la querella per sedició contra Sánchez i Cuixart presentada poc després per la fiscalia de l'Audiència espanyola.

Són tan sols alguns exemples de proves fonamentals per a l'enjudiciament i que Llarena ni tan sols havia inclòs en el sumari. Les defenses demanen que s'hi incorporin, però el Suprem ho desestima amb els arguments que s'allargaria l'inici del judici, que no poden actuar de filtre de la instrucció de Llarena i que si el jutge instructor ja va denegar unes proves ells no les acceptaran pas en el sumari.

I qui són ells? Són els magistrats del tribunal que jutjarà els presos polítics. La majoria són els mateixos

que van admetre a tràmit la querella de la fiscalia per rebel·lió i tenen contactes personals i professionals amb el jutge Llarena. Per això se'n va demanar la recusació, però va ser endebades. Un element més d'indefensió, de manca de garanties i de vulneració de drets fonamentals.

Les peticions de diligències de les defenses contenen un argumentari clar per a garantir tot de drets fonamentals que han estat vulnerats. I la constatació que, una vegada i una altra, totes aquestes peticions han estat desestimades ajudarà a bastir la futura demanda al Tribunal Europeu de Drets Humans, amb seu a Estrasburg. Aquesta demanda es presentarà una volta dictades les sentències, i amb un gran argument: l'estat espanyol ha aplicat contra els dirigents independentistes catalans un dret processal i penal d'excepció, 'el dret penal de l'enemic'. ■

JOSEP BARGALLÓ

‘El català és i serà la llengua vehicular i això no ho toca ningú’

El conseller d'Ensenyament respon a la polèmica sobre el model lingüístic i anuncia que es crearà un cos propi d'inspectors

ALBERT SALAMÉ

ASSUMPCIÓ MARESMA I VICENT PARTAL

El conseller d'Ensenyament, Josep Bargalló, ens rep a l'hora de dinar al seu despatx. Gairebé no menja. Respon amb ganes les preguntes que ha suscitat la presentació del document 'El model lingüístic del sistema educatiu de Catalunya'. Es nota que no s'esperava aquest rebombori. L'han

sorprès els dubtes sobre la immersió lingüística. No es cansa de repetir, una vegada i una altra, que la immersió no es toca i que el català és i serà la llengua institucional i vehicular. Fa amb naturalitat molta autocrítica sobre la manera com s'ha presentat el projecte. Creu que ha estat redactat massa tècnicament,

massa per a especialistes i que caldria que el document anés acompanyat d'un glossari per a evitar confusions com la de 'llengua primera' en lloc de 'llengua materna'.

Explica que la societat catalana no és bilingüe i que pretenen, sense fer cap pas enrere, adaptar l'ensenyament a

Aquest projecte vol adequar les escoles a la realitat del país, que fa quaranta anys era bilingüe i avui clarament és plurilingüe

Segurament hauríem d'haver acompanyat el document d'un glossari

aquesta nova realitat plurilingüe que fa quaranta anys no existia. La polèmica fa sortir molts dels problemes que hi ha sobre la taula. N'és conscient. Com també es conscient que sense pressupost aquest projecte no podrà reeixir, perquè l'essència reclama dedicar-hi més recursos. Enmig de la conversa anuncia a VilaWeb un canvi transcendent: la creació d'un cos propi d'inspecció.

—La presentació del document 'El model lingüístic del sistema educatiu de Catalunya' ha causat un enrenou notable. Hi ha qui us acusa de liquidar el model d'immersió lingüística...

—Això no és així. De la immersió, no se'n canvia res. No es modifica cap llei ni els horaris escolars, res de res. La immersió continua com s'ha fet fins ara i fins i tot crec que la presència del català com a llengua de l'escola és més clara i tot.

—Com s'ha fet aquest document? Què pretén?

—En aquest document fa quatre anys que s'hi treballa. Vull que quedi clar: fa quatre anys que un grup d'especialistes d'aquest departament, de grups de recerca, d'universitats i assessors del Consell d'Europa, treballen en l'elaboració d'aquest document, durant el mandat, per tant, de diversos governs. És un treball que jo assumeixo amb molt de gust perquè crec que és un avanç important. Però quan arribo al departament aquest document ja s'ha tancat...

—Quan es va tancar?

—El mes de març.

—Per tant, sota el 155...

—Per això no el presenten! En aquell moment el PP deia que canviaria el sistema d'immersió lingüística i mentrestant els experts del departament tancaven aquest document. Si s'ha presentat ara és perquè aleshores no el podia presentar ningú.

—Dieu que no es toca la immersió. Aleshores què voleu aconseguir?

—Doncs adequar les escoles a la realitat del país, que fa quaranta anys era

bilingüe i avui clarament és plurilingüe. I també adequar la pedagogia, la didàctica, la manera de treballar. I reforçar l'autonomia dels centres i deixar clar que el projecte lingüístic no s'ha d'aplicar només en les hores de classe sinó en tota l'activitat del centre.

—Voleu dir que el document no s'ha entès, en vista de la polèmica?

—Passa que s'agafen frases descontextualitzades d'un text llarg de moltes pàgines i s'interpreten malament.

—Potser no són gaire ben explicades.

—Potser. Jo això ho assumeixo. Reconec que me'l vaig llegir amb ulls de professional, amb uns conceptes assumits que el públic en general no necessàriament ha comprendre amb detall. Per exemple, el concepte de 'llengua primera'. Abans en dèiem 'llengua materna', en el sentit de la mare. Però ara els especialistes, tenint en compte que hi ha parelles de tota mena, prefereixen dir-ne 'llengua primera', en el sentit que és la primera en què s'expressa aquell nen, no en el sentit de ser més important, com alguns han interpretat. Segurament hauríem d'haver acompanyat el document d'un glossari.

—El fragment que ha suscitat més polèmica és a la pàgina 31. Permeteu-nos que el llegim: 'Ara bé, aquest fet no ens ha de fer oblidar que, a l'hora d'ensenyar la llengua castellana, caldrà tenir molt en compte el context sociolingüístic. En molts entorns, el castellà és la llengua majoritària dels alumnes del centre educatiu i té una presència social molt alta. En aquesta situació, el castellà s'ha d'ensenyar com a llengua primera dels alumnes, ja que la portaran de casa i l'entorn.'

—'Llengua primera' aquí vol dir el que abans en dèiem 'llengua materna'. I insisteixo: ni es canvia l'horari escolar ni la llei i, per tant, les condicions són les mateixes que ara. Això vol dir és que tu no pots ensenyar –i parlem de pedagogia– el castellà en classe de castellà a alumnes que el tenen com a llengua

El document és una guia perquè els centres entenguin que aquest país és plurilingüe, amb centenars de llengües

ALBERT SALAMÉ

primera de la mateixa manera com ensenyaries castellà en entorns on aquesta llengua no sigui la llengua primera dels alumnes, la que han après a casa i parlen habitualment.

—Fa referència només a la classe de castellà, doncs?

—Només avisa que, en aquest cas concret, no tindria sentit ensenyar castellà als alumnes de parla castellana en la classe de castellà com si ells no sabessin castellà. Els fonemes del castellà ja els saben.

—Insistim a demanar-vos si hi haurà més castellà. Perquè a la frase següent el document diu: 'En els contextos en els que el castellà no té aquesta força social i no és la primera llengua de bona part dels alumnes [...] si el nombre d'hores d'exposició a aquesta llengua no fos suficient per assolir, en acabar el sistema educatiu, el mateix nivell de català i de castellà, el centre haurà de decidir en el seu projecte lingüístic, incorporar blocs de continguts curriculars en castellà.'

—Anem a pams. Torno a dir que no es modifica cap llei ni els horaris. Per tant, no es modifica a la baixa res del que s'ha fet fins ara. Es vol que cada escola faci un projecte lingüístic adequat al seu entorn per tal d'aconseguir els objectius marcats en la llei d'educació de Catalunya i que són que a tot Catalunya els alumnes acabin la instrucció amb competència en les dues llengües oficials i a l'Aran també en occità. Això vol dir que si l'entorn escolar té poc català cal augmentar el català a l'escola i si l'entorn escolar té poc castellà cal augmentar el castellà a l'escola.

—Però això cal? Que hi ha enlloc del país on la presència del castellà sigui residual?

—En el nostre sistema educatiu, estem obligats a garantir que els alumnes acabin amb una competència lingüística equivalent en les tres llengües oficials del país. L'escola no canvia l'ordenament jurídic.

—D'acord, però pot passar que per culpa d'això la presència del castellà en un determinat centre creixi?

—Una vegada més: hi ha una normativa que fixa els mínims i que obliga a respectar el fet que el català és i ha de ser la llengua vehicular de l'ensenyament. Això no es toca.

—Si no es toca res, aleshores de què serveix aquest document?

—Aquest document és una guia –un conjunt de guies, de fet– perquè els centres entenguin que aquest país és plurilingüe, amb centenars de llengües, i que la manera d'ensenyar les llengües ha canviat a tot el món i ha de millorar aquí també. Ha d'incorporar les llengües de tota la població, que són una gran riquesa col·lectiva. Hi incorporarem no tan sols el francès i l'anglès, sinó que treballarem per incorporar-hi llengües com ara l'àrab, l'amazic, l'urdú, el rus i tantes com puguem.

—Parleu de deixar en mans de les escoles el projecte lingüístic. No és arriscat? Tot allò que ha passat arran del referèndum en alguns centres és un avís que un grup petit de pares pot originar molt malestar.

—La garantia que es respectarà el paper de llengua vehicular del català som nosaltres, el departament. Els nostres inspectors. Si el projecte lingüístic no és bo serem nosaltres que ho detectarem. Si no es compleix i no dóna resultats serem nosaltres que ho detectarem. En qualsevol cas la culpa serà nostra.

—Però ara la inspecció és de l'estat...

—Crearem un cos d'inspecció propi, tal com la llei d'educació de Catalunya ens permet de fer. I evidentment els inspectors treballaran d'una manera diferent. Ara massa sovint fan feines burocràtiques i nosaltres volem inspectors que siguin líders pedagògics. A l'escola el director ha de ser el líder pedagògic, però els inspectors han de vetllar per la coherència dels projectes en una zona. I la transparència també hi ajudarà. S'ha explicat poc, però d'ençà d'aquest setembre els centres tenen l'obligació de penjar a la web els projectes pedagògic i lingüístic. Les famílies, els alumnes, tothom sabrà quin és aquest projecte i podrà alertar, amb molta més força i raó, si no es compleix.

—Però tornem-hi: si hi ha escoles amb un entorn polític hostil organitzat contra la immersió, què passarà?

—Que s'hi complirà la llei d'educació de Catalunya. No es poden canviar els horaris ni es poden modificar les pautes de la immersió a primària...

—I a secundària?

—No sé si la ciutadania és conscient que no s'ha fet mai cap llei que permeti d'aplicar la immersió a secundària. La immersió s'aplica a primària.

—Amb això també hi ha confusió.

—Doncs aclarim-ho, com us deia, la immersió com a tal no ha estat mai regulada a secundària. S'han regulat les hores mínimes en català i en castellà, però això no és immersió.

—I per tant?

—Jo crec que a secundària la presència del català ha de millorar si s'apliquen

ALBERT SALAMÉ

aquests criteris pedagògics. Em sembla indiscutible que això ha de ser així. Qualsevol persona que es llegeixi el document amb detall trobarà una vegada i una altra que el català ha de ser la llengua vehicular de l'ensenyament, la llengua administrativa de l'escola, etcètera.

—Encara hi ha el perill de crear guetos?

—Els guetos els crea l'urbanisme i l'economia. No ens enganyem. El sistema educatiu ha d'assegurar que tots els alumnes del país reben l'educació amb equitat.

—I com es poden introduir més llengües sense repartir més les hores? Què diríeu als qui creuen que aquest document és semblant al TIL contra el qual es va lluitar tant a les Illes?

—Tornem a l'obvietat. No és cap decret. No canvia horaris. No modifica el paper de les llengües a l'escola. És una guia

per a ensenyar més bé llengües, totes les llengües. El PP de les Illes volia substituir el català fent servir l'anglès d'excusa. En el document la part més important és la final, que explica de manera molt concreta com s'ha de fer el projecte lingüístic de l'escola i, ara llegeixo jo...

—...

—a la pàgina 62 queda ben clar: 'Els eixos estratègics del projecte lingüístic [de cada escola], a partir dels quals s'estructura el document són els següents: el paper de la llengua catalana i de l'occità a l'Aran, com a eix vertebrador d'un projecte educatiu plurilingüe i els usos lingüístics del centre.' 'El paper de la llengua catalana i de l'occità a l'Aran' és un concepte que no admet ambigüitats. I més avall diu: 'El centre ha d'assegurar que el català i l'occità a l'Aran siguin les llengües vehiculars, d'aprenentatge i de relació amb la comunitat educativa normalment emprades...'

—La qüestió de les hores a repartir?

—En posaré un exemple pràctic. Si dues noies que tenen el xinès com a llengua primera han de fer un treball en català poden parlar-se entre elles en xinès per a fer-lo i després el presenten en català. Amb això hi guanya tothom. Elles en primer lloc.

—Voleu dir, doncs, que calia provocar un debat com aquest?

—No sé quin debat hem provocat. Els partidaris del plurilingüisme som nosaltres i sempre ho hem estat. A vegades alguns fan servir el plurilingüisme com a argument per atacar el català però els més interessats en el plurilingüisme de sempre hem estat els catalans. Per una altra banda, però –i torno a reconèixer que caldria haver presentat aquest text d'una altra manera potser–, hem d'entendre que amb aquest document parlem de l'escola 360 graus. Els projectes educatius i, per tant, el lingüístic també, no tan sols s'han d'aplicar a l'aula sinó també al pati i al menjador i a les activitats extraescolars. I cal adaptar-nos a la realitat del país. No es pot fer una escola d'esquena a la realitat: aquest país ja és un país plurilingüe per l'impacte tan gran de la immigració. I no pot tornar a passar que un noi arribi a una escola parlant una llengua, o sis!, que ningú més no entén i que la resposta sigui: 'no parla res', volent dir que no parla cap de les tres llengües oficials...

—Ens dieu que canvia la pedagogia i no pas la norma?

—És clar. Quan parlem d'innovació educativa no és tan sols com seuen els alumnes a l'aula. Com s'ensenya la llengua, les llengües, és fonamental en un món tan canviat com el que tenim avui. Per això el document és fruit del treball d'especialistes que han estudiat amb detall les experiències més interessants.

—Aquest document podria ser l'inici del bilingüisme escolar?

—Diguem que fixa les bases per a anar cap al plurilingüisme i també per al coneixement de la llengua com a eina de formació.

—Quin calendari hi ha per a aplicar-lo?

—Nosaltres impulsarem la presència de més anglès, francès i alemany a partir del setembre i més tard anirem afegint llengües com el xinès, l'àrab o el rus. El projecte lingüístic de cada centre ja el tenen fet o l'han de fer. Nosaltres els ajudarem en tot allò que sigui necessari. Però cal entendre també que tenim dificultats per a trobar personal propi que parli bé algunes de les llengües que ja parlen un nombre significatiu d'alumnes.

—I qui ho pagarà? Això sense recursos no es pot fer.

—És evident que caldrà anar de bracet de les universitats, de les escoles d'idiomes, caldrà millorar la formació del professorat. Jo tinc confiança que el pressupost de la Generalitat per a l'any vinent sigui bo. No tan sols per a això. També necessitem diners per al projecte d'escola inclusiva, per exemple.

—Primer caldrà aprovar el pressupost?

—També hi tinc una gran confiança, en això.

—Els mestres, particularment, estan molt enfadats perquè fa molts anys que veuen com es degrada l'ensenyament. Què li respondríeu a un mestre que us digués que cal reduir el nombre d'alumnes per grup? Es revertiran les retallades com a sanitat?

—Li diria que té raó. Les retallades varen tenir un impacte fort en aquest departament i no ens n'hem recuperat, encara. Ara fa dos anys seguits que funcionem amb el pressupost prorrogat i això no ens deixa, per exemple, contractar monitors especialitzats per al projecte d'escola inclusiva. Treballem amb els sindicats, explicant-los que volem que al pressupost del 2019 hi hagi mesures per a fer efectius drets laborals que s'havien acordat però no s'havien complert i també per a recuperar drets que s'havien reduït. I tothom entén que, si bé no es pot fer tot de cop, s'han de fer coses immediatament. ■

Crearem un cos d'inspecció propi, tal com la llei d'educació de Catalunya ens permet de fer

A vegades alguns fan servir el plurilingüisme com a argument per atacar el català però els més interessats en el plurilingüisme de sempre hem estat els catalans

JORDI BORRÀS

‘Quan m’agredia dins el carreró, de seguida vaig cridar “policia!”. I el policia era ell’

Entrevista al fotoperiodista especialitzat en extrema dreta

ALBERT SALAMÉ

ANDREU BARNILS

Jordi Borràs, fotoperiodista reconegut, va denunciar aquest estiu l'agressió que va rebre al crit de 'Viva Franco!'. L'agressor va trencar-li el nas i es va descuidar una navalla. Al cap de poc es va saber que era un agent de la policia espanyola. Aquest

cas va tenir un fort impacte en l'opinió pública. Aquesta setmana hem sabut que el policia també l'ha denunciat a ell i que dilluns la justícia els escoltarà tots dos. Borràs s'ha especialitzat a denunciar l'extrema dreta i és autor de llibres de referència (per exemple, *Plus Ultra: Una*

crònica gràfica de l'espanyolisme a Catalunya i Desmuntant Societat Civil Catalana) i d'un llibre molt venut: *Dies que duraran anys*. En aquesta entrevista Jordi Borràs explica com recorda l'agressió, com encara la visita a la justícia i com veu la seva professió.

Espero que es tingui en compte que l'agressor va fer una proclama franquista

Vaig arrossegar mal a les costelles i a les cervicals. L'endemà de l'agressió em podien llançar

—Recordem els fets.

—Aquest estiu jo sortia de la presentació de la Crida Nacional, a l'Ateneu Barcelonès. I a l'altura del carrer de Capellades una persona em va increpar cridant '¡Viva Espanya!'. No li vaig fer cabal. Al cap d'uns metres s'adona que no hi ha ningú, se'm posa davant la cara i torna a cridar, ara molt més fort: '¡Viva Espanya! ¡Viva Franco!' I em cau una pluja de cops de puny, que no en sóc conscient fins que no sóc a terra, ple de sang. Mentre m'agredeix dins el carreró, de seguida crido 'policia!'. I el policia era ell.

—Molt bèstia.

—Primer no hi dono credibilitat. No m'ho puc creure, que ell sigui policia. I finalment acabem sabent per la premsa que sí, que és policia. Un inspector de la brigada d'informació de la policia nacional.

—Quantes n'heu rebut, d'agressions com aquesta?

—En cinc anys dec haver posat una dotzena de denúncies per amenaces, coaccions o cops. Però com aquesta, cap. Penseu que em va esmicolar el nas. El nas és molt delicat i no es parteix pel mig, sinó en molts fragments. També vaig arrossegar mal a les costelles i a les cervicals. L'endemà de l'agressió em podien llançar.

—També us trobeu una navalla.

—Sí. Quan aquesta persona s'escapa corrent, entre els objectes que es deixa hi ha una navalla.

—Teniu testimonis?

—Els primers testimonis arriben quan m'està agredint, sí. Però en el primer impacte estem sols.

—Doncs ara és ell que us denuncia!

—Trobo escandalós que m'encausin. La denúncia d'aquest senyor no se sosté per enlloc. Diu que sóc jo que l'increpo i l'agredeixo. Vull deixar clar que tot això que diu aquesta persona és un relat inventat. Si això arriba a ser com diu ell, que jo sóc l'agressor i l'identifico, doncs

jo ara mateix estaria detingut. No en tinc cap dubte. Un ciutadà agredint un policia espanyol? Això seria portada a tots els diaris i jo seria a la presó. I no.

—Per què creieu que us empaita?

—Entenc que per la meva feina, que vaig començar ara fa cinc anys, de cobrir i investigar l'extrema dreta, i posant denúncies per amenaces i intents d'agressió rebudes. Parlem d'aquest context. Aquesta tardor he posat tres denúncies. La primera, per amenaça d'agressió durant una manifestació espanyolista. La segona, a un individu que em va pegar amb un casc davant la seu de l'ANC. I la tercera, perquè van aparèixer pintades a l'escola Ramon Llull, després del primer d'octubre. Hi deia: 'Jordi Borràs cambra de gas. Jueu. Fill de puta.' Ja ho veieu.

—Un altre cas és Pedro Chaparro. I VilaWeb ha sabut que Pedro Chaparro, de Democràcia Nacional, ha estat condemnat per amenaces contra Jordi Borràs. Condemnat a un any de presó i per haver demanat en un míting que us peguessin. Chaparro també és un dels agressors de Blanquerna. Doncs ara el jutge n'ha frenat l'ingrés a la presó!

—Us confirmo la notícia. Teniu raó. Al senyor Pedro Chaparro li han suspès l'entrada a la presó per segona vegada. Al meu judici el van condemnar a un any de presó i ara el jutge n'ha suspès l'entrada. Ho hem sabut aquesta setmana. La defensa addueix que té un perfil normalitzat. Pare, feina i vida estable. Passa que nosaltres diem que en el moment de la meva amenaça, també. Hi hem presentat recurs i estem pendent que es resolgui.

—Com tractarà ara la justícia un agent de la policia espanyola enfront d'un ciutadà com vós?

—Jo aspiro que davant la justícia si-guem tots iguals. Haig de confiar en això. Hi ha una qüestió: no és una agressió qualsevol. Hi ha un agreujant ideològic. Em pega perquè jo faig una feina determinada. Aquesta persona m'identifica i em crida '¡Viva España i Viva Franco!'. '¡Viva Franco!', tu, abans

‘El “filoetarra Jordi Borràs” se pinta los labios y acusa a la Policía Nacional de agredirle.’ Jo flipava

ALBERT SALAMÉ

de trencar-me el nas. Entenc que hi ha un component ideològic. I espero que es tingui en compte que l'agressor va fer una proclama franquista. Que sigui constitutiu de delictes.

—Per què t'hi posaves, noi. Segur que algú us ho diu.

—Crec que el fotoperiodisme té una funció social. Per això m'hi posava. Perquè és evident que viuria més tranquil fent fotografies de casaments i comunions. El fotoperiodisme fa una funció social de lluita pels drets col·lectius i les llibertats col·lectives. No tinc ni fusta d'heroi ni vocació de màrtir, però sí que tinc una escala de valors. I crec que amb la feina que faig puc aportar coses positives a la societat. Per exemple, posar en evidència els moviments antidemocràtics que volen liquidar la democràcia del teu país. Recordem que vivim en un país on l'extrema dreta va posar una bomba a la revista satírica el Papus, a la plaça de Castella. Els mitjans al principi deien que

valia més no parlar-ne perquè era fer-ne propaganda. Cal entendre i diferenciar la denúncia social i periodística de la propaganda. Propaganda és això que ha passat amb Vox. Entre 5 i 7 diputats a les darreres enquestes. No deu pas ser perquè alguns mitjans, en lloc de fer periodisme, han fet publireportatges? Jo sí que crec en la denúncia periodística i social.

—Quin suport heu rebut?

—De tothom. Periodistes de l'òrbita de l'espanyolisme, també. Podem diferir molt de les idees, però quan els tens davant se solidaritzen amb tu. I de manera sincera. També de publicacions europees especialitzades en extrema dreta, com la revista sueca Expo. Revista coneguda i pionera, cofundada per Steg Larson. O la britànica Hope not Hate, que en va fer un article abans que alguna premsa espanyola en parlés. Bastant curiós. Aquí el col·legi de periodistes s'ha portat fantàsticament bé, això és cert. Des del punt

de vista gremial, no en tinc cap queixa. Al contrari: agraïment etern al gremi i a tothom. L'altre dia veia un article al diari flamenc i tot.

—Titular més bèstia que recordeu?

—A Voces del Pueblo: 'El "filoetarra Jordi Borràs" se pinta los labios y acusa a la Policía Nacional de agredirle.' Jo flipava.

—Dilluns el tornareu a veure, el policia?

—No ho sé. No és judici. Només declaracions. Potser entrarem primer l'un, i després l'altre. Hi vaig amb la intranquil·litat de saber que hi ha gent que es creu tan impune per a agredir un fotoperiodista mentre crida '¡Viva España!' i '¡Viva Franco!'. I no li passa res. Hi vaig molt intranquil per això. Però a la vegada hi vaig tranquil perquè quan això es posi davant un jutjat, i en una sala de vistes, la seva versió caigui pel propi pes. Jo no sóc una persona ni violenta ni agressiva. III

ALBERT PLA

‘Si dic què penso, acabaré a la presó’

Entrevista al cantautor, que publica ‘Miedo’, el primer àlbum després de set anys

ALBERT SALAMÉ

ORIOL BÄBLER

Albert Pla (Sabadell, 1966) ens cita a un bar del Born. Les entrevistes s'acumulen. A fora, un periodista pren el sol després d'haver despatxat, un mal succedani del cigarret postcoit. El cantautor s'asseu en una butaca de pell envellida i desgastada. No pren res. Rere seu, hi ha una enorme paret groga i florida. La imatge contrasta amb la negror de la coberta de

Miedo, el seu últim àlbum. Un compendi de cançons que havien de ser infantils i han derivat cap a la tenebra, la sang i la mort. Amb Pla parlem d'aquest projecte, de televisió i una mica de política.

—M'han avisat que mentiu molt a les entrevistes.

—Doncs, sí. No vull pas que em voti ningú.

—Però les mentides solen servir per aconseguir vots, no trobeu?

—Potser. Vull dir que no tinc cap compromís amb l'entrevistador ni el lector, però sobretot no en tinc amb mi mateix. Canvio molt d'opinió.

—Per què?

—Sóc així. Canvio d'opinió. A vegades

*Més que no l'abandó,
una de les primeres
pors reals és quan et
renyen*

*L'estat demostra que
té la gent agafada
pels ous i que
l'alimenta a còpia de
xantatges*

m'agrada el blanc i a vegades el negre.
I a vegades, res.

—Parlem de 'Miedo'. Com és que heu deixat passar set anys després de 'Somiatruites'?

—Cony. Vaig estar dos anys de ronda amb *Somiatruites*. Després dos anys fent l'espectacle *Manifestación*. Llavors dos anys més fent *Guerra*, vaig publicar el llibre [*España de mierda*] i també vaig anar de ronda amb el Tortell Poltrona.

—Però no sentíeu ganes o nostàlgia de tornar a publicar un disc?

—No. Les coses han anat així. *Manifestación* era un monòleg i no donava per a un disc. Amb en Poltrona era un espectacle infantil amb moltes cançons que ja havien estat enregistrades abans. Pel que fa a *Guerra*, sempre em deien: 'Això ho hem d'enregistrar. Ho hem de fer.' I jo contestava: 'Sí, sí, demà, demà.' I al final, res. És un espectacle de teatre, ja està bé que hi hagi cançons que no s'enregistren. No m'importa.

—'Miedo' és un àlbum escrit completament en castellà, a diferència de 'Somiatruites'. La llengua us condiciona com a artista?

—Em surt més en català. De fet, quan he provat de fer cançons per a nens en castellà, no n'he sabut. Sempre que ho provo, em surten cançons de por. *Miedo* havia de ser una cosa infantil, però ens vam deixar anar i se'ns va escapar de les mans. Ha sortit com ha sortit.

—És una coincidència que 'Somiatruites' i 'Miedo' s'acabin amb cançons protagonitzades per una figura materna?

—Bé...

—Són històries ben diferents i que retraten l'ànima de cada disc. A 'Duerme mamá', un nen té cura de la mare abans d'anar a dormir, i a 'Adiós mamá', una mare abandona el fill.

—Pot ser casualitat. No ho sé.

—Suposo que la por de ser abandonat és un dels grans temors infantils.

—Possiblement. Els pares són molt protectors quan ets petit. Un món. Però més que no l'abandó, una de les primeres pors reals és quan et renyen [riu]. Les passes putes. Fa molta por.

—Entre nines diabòliques, un circ terrorífic, un nen enterrat viu i mil coses més, és significatiu que una cançó que es titula 'Muerto' sigui la menys tenebrosa.

—Per què ho dius?

—Per la lletra: 'Sóc feliç, estic content. He tornat a néixer.'

—La veritat és que no hi trobo cap explicació. Simplement se'm va acudir així [riu].

—Què aporta un home com Raül Refree, capaç de tocar, compondre i produir, en un projecte com 'Miedo'?

—Moltes coses. L'espectacle, bàsicament, s'ha fet gràcies a ell. Ell n'és el detonant. Jo vaig fer coses i parlo amb molta gent de fer coses. 'Hem de fer això', i tal. Però també tinc coses dins el cap que vull fer en algun moment. Al final en fas unes altres perquè s'acaba desencadenant alguna cosa. El ritme vital t'hi porta o bé coneixes algú concret. En el cas de *Miedo*, en Raül em va enviar unes peces i la cosa va créixer. S'hi va afegir la Judit Farrés, els pintors [Mondongo] i tenia també pendent de fer coses amb els de vídeo [Nueveojos]. Tot encaixava i ho vam tirar endavant. I al final, ja no saps de qui va ser la idea de tot en general, d'una tornada en concret... Per què vam fer aquesta cançó? Va ser una imatge, va ser la necessitat de posar-la en un lloc... No ho sé.

—Cercàveu res en concret amb 'Miedo'?

—Cercàvem parlar de les pors i anomenar-les. Sense personalitzar. És un tema que dóna molt de si.

—Però Albert Pla també deu tenir pors, oi?

—Ets el periodista mil dos que em fa

**Crec que fins que
no deixem de
menjar animals
no s'acabaran les
guerres**

ALBERT SALAMÉ

aquesta pregunta. Normalment regalo un caramellet.

—Jo vull el meu caramel, me l'he guanyat.

—M'he quedat sense, paio.

—De fet, no combina amb la cervesa.

—Em sap greu. Estic fet pols.

—Ja que no les voleu anomenar... Albert Pla té por d'acabar a la presó?

—A mi m'han portat a judici fins i tot els de Podem. Si dic què penso, estic convençut que acabaré a la presó.

—I per les vostres lletres?

—Jo crec que tot això no són simples detalls.

—Què voleu dir?

—Agafar algú per les cançons és la manera que té l'estat de dir a la població que si vol, ens envia a la garjola. Pel que sigui. Poden ser les lletres, sí, però també pot ser perquè et fumis un porro o perquè a Hisenda li vingui de gust. Tot són excuses. L'estat demostra que té la

gent agafada pels ous i que l'alimenta a còpia de xantatges. I tots tenim una mica de por que ens pari la policia a la carretera. Al final és la manera com ens han educat. Els tenim por.

—I què cal fer, doncs?

—Per mi, la qüestió important de tot plegat és que jo parlo de les meves coses. I que aquests païos, els polítics, els jutges, entrin a les meves entrevistes és una cosa que em molesta molt. Però a més, que la gent es pensi que a mi m'importa una merda tot això, encara m'emprenya més. Són molt invasius. Ja n'hi ha prou.

—Doncs parlem d'animals.

—M'agraden molt, els animals.

—Què n'hem d'esperar, de 'Natura Sàvia', el programa de TV3 que compartiu amb en Peyu i Quimi Portet?

—Doncs, no ho sé. Jo no l'he vist. És estrany de collons.

—Com entreu al projecte?

—Sempre que m'han proposat de fer sèries o programes de televisió he dit

que no. Però bé, en Peyu un dia em va dir que feia un documentari d'animals i que amb en Quimi podríem preguntar coses [riu]. Em va agradar. Es filma tot a Manlleu, que és a prop de casa, i es fa dilluns i dimarts, que són els dies que em van bé a mi.

—Si repassem la vostra discografia, teniu cançons que no són precisament animalistes.

—Ja no faig cançons sobre animals perquè ja n'he fetes moltes. He explicat coses de gats, cabres... I hòstia, necessitava parar. Però vaja, no em costa gens pensar com una panerola. És un *alter ego* que em diverteix.

—Sou animalista, doncs?

—Vejam... A mi, si m'oferissin deixar de menjar animals i tothom es posés d'acord, jo diria que sí. Crec que fins que no deixem de menjar animals no s'acabaran les guerres.

—Per què?

—És pura lògica. Si tu mates animals, també pots matar humans.

LLUC SALELLAS

‘Cal una estratègia de mobilització i desobediència per arribar a la ruptura’

Entrevista al portaveu del secretariat nacional de la CUP

ALBERT SALAMÉ

ROGER GRAELLS FONT

Lluc Salellas (Girona, 1984) és regidor de la CUP a Girona i un dels portaveus del secretariat nacional del partit. Dissabte, el consell polític va decidir de deixar els escons buits en alguns plens del parlament, de no negociar el pressupost amb el govern i de posar el focus sobre les mobilitzacions al carrer, mirant cap als judicis contra l'independentisme. Parlem amb ell de l'estratègia política de la CUP, de la manca d'una estratègia comuna de l'independentisme i del Consell de la República, entre més qüestions.

Salellas ha citat VilaWeb en un bar de la plaça de Catalunya de Girona. Arriba cinc minuts tard, però té una bona excusa: serà pare d'una nena al desembre i havia de comprar el bressol. Serà la seva primera filla i destil·la felicitat. Abans de començar l'entrevista, repassa uns apunts.

—Us penediu de l'abstenció a la investidura del president Quim Torra?

—Enteníem que en aquell moment era interessant deixar avançar el parlament i el govern i provar de traçar estratègies perquè el parlament s'autodeterminés i decidís com volgués, independentment de les instàncies judicials espanyoles. També vam dir que passàvem a l'oposició perquè no hi havia cap programa clar sobre cap a on es volia anar. Amb els quatre mesos que han passat, hem vist que la línia que ha agafat el govern no és la que creiem que toca, que era seguir el camí de l'1-O i del 3-O, amb el parlament i el carrer que opten per una desobediència civil, per un marc de decisió del parlament sense ingerències externes. Això no passa i per això som crítics amb el govern i el parlament.

—La crisi entre JxCat i ERC al parlament ha posat el govern al límit. Com ho valoreu?

—Creiem que és conseqüència d'un error que vam detectar al gener i que vam mirar de posar damunt la taula en la negociació de la investidura de

S'ha de promoure una mobilització contínua als carrers que permeti de crear un escenari de ruptura com l'1-O i el 3-O

Als ajuntaments es poden crear espais amplis de treball per a treballar en aquesta línia de desobediència i construcció de sobiranes

Puigdemont. Volíem establir un programa i fixar què faria el parlament a partir d'aquell moment. Això no es va abordar. Es va decidir, primer, de canviar de presidenciable. I segon, d'entrar en una negociació de repartiment de càrrecs entre JxCat i ERC sense abordar el què. A partir d'aquest pecat original, ens trobem la situació actual. A vegades s'instal·la el discurs que JxCat fa allò que toca i que ERC no. No ens ho sembla pas. Els seus discursos són més propers que no sembla a les xarxes socials o en segons quines arengues. Els demanem que posem un full de ruta clar a partir de l'autodeterminació i l'exercici de sobiranes i de la desobediència civil. S'ha de promoure una mobilització contínua als carrers que permeti de crear un escenari de ruptura com l'1-O i el 3-O.

—Com cal abordar la manca d'estratègia conjunta de l'independentisme?

—Hem transmès a les entitats i als partits que tenim tota la disponibilitat per a negociar i traçar una estratègia en la línia de la mobilització i la desobediència per arribar a la ruptura. Això s'ha de fer igual que quan parlàvem del referèndum. Amb calma, sabent que no és d'avui per demà i lluny dels focus i la perversió de les declaracions i les contradiccions. Fer-nos fotografies, ara, pot crear falses expectatives. Les fotografies hi han de ser, però després d'una feina ben feta, amb acords, amb un pla de treball que indiqui que tornem a posar el focus sobre l'autodeterminació.

—Com s'ha de concretar la mobilització al carrer?

—Tant l'ANC, com Òmnium com els CDR són puntals i hi tenen molt a dir a l'hora de fer propostes. Nosaltres en tenim unes quantes i les transmetrem aviat, en una sola taula o de manera bilateral. Trobarem l'espai per a fer-ho. Hi ha experiències d'aquests últims mesos de mobilitzacions, de talls, d'actes de desobediència... Al mateix temps, hi ha els judicis i les sentències, que s'han d'aprofitar per a fer un judici paral·lel a l'estat i demostrar que és un estat auto-

ritari i demofòbic que no accepta que el poble es pugui autodeterminar. Als ajuntaments es poden crear espais amplis de treball per a treballar en aquesta línia de desobediència i construcció de sobiranes per a fer un contrapoder contra l'estat. Tenim el parlament i els ajuntaments més aturats del compte.

—Dissabte el consell polític de la CUP va aprovar de no negociar el pressupost amb el govern.

—Quan la militància de la CUP-CC valora que el govern no treballa en les línies que hauria de treballar o quan al debat de política general es vota en contra moltes propostes, per exemple, contra la creació de la banca pública, es mostra que no es vol treballar per la desobediència a l'estat ni per la construcció d'elements de sobirania pròpia. Nosaltres no podem compartir aquest full de ruta. Quan als ajuntaments no compartim el full de ruta dels governs municipals, hi votem en contra. És en aquesta lògica parlamentària que decidim que no cal negociar un pressupost.

—Els quatre diputats de la CUP deixaran buits els escons en alguns plens. Com es decidirà a quins plens no van? Perquè els debats nacionals o de sobiranes poden ser un paraigua on càpiguen molts plens.

—Teniu tota la raó. Hem començat un procés de debat intern que es farà la primera quinzena de novembre per a concretar una proposta sobre què significa deixar els escons buits i en quins plens, perquè tothom vegi clar quan hi serem i quan no. No ho tenim decidit. Tenim clar que no és un abandonament permanent i tindrem un mínim d'activitat parlamentària. Volem centrar-nos en la lluita al carrer i la construcció del contrapoder popular. Quan hem tingut aquest pal de pallar fort, com a país hem pogut avançar. Per al govern i els partits que li donen suport no sembla una prioritat.

—No pot ser contraproduent, i que la CUP i la vostra crítica al govern perdi visibilitat mediàtica?

La CUP a hores d'ara no té cap proposta sobre el Consell per la República. Es fa difícil de valorar si hi hem de ser o no

ALBERT SALAMÉ

—Deixarem de tenir visibilitat en alguns plens i en alguns punts, però també creiem que això farà visible l'enuig d'una part del país pel fet que aquest parlament i aquest govern no corresponen a allò que es va votar l'1-O i el 21-D ni a allò que es va expressar el 3 d'octubre. És una eina per a mostrar que és una línia vermella. També volem treure el màxim rendiment de la feina dels nostres quatre diputats, no els podem tenir segrestats al parlament.

—Concretem. La CUP no pensa assistir a les sessions de control al govern? A les comissions?

—Ara ho analitzem. Crec que quan hi hagi comissions que tractin de qüestions clau per a la sobirania, com les ILP o l'habitatge, hi serem. Però ho hem de concretar aquestes setmanes vinents.

—El secretariat nacional també proposava una refundació de la CUP al parlament. Això pot concretar-se en una candidatura més àmplia i un canvi de nom?

—És un punt que es va debatre molt al consell polític. El consens majoritari va ser per a emprendre un debat polític

intern amb diverses propostes sobre la taula. Si es fan aquestes eleccions, hem de discutir abans si continuem com a CUP igual que aquests últims anys o si treballem en una candidatura més àmplia. No tanquem cap porta.

—La CUP també debatrà si es presenta o no a les eleccions europees?

—Ho farem aquest novembre. S'ha obert un procés perquè les assemblees locals i territorials presentin documents amb arguments a favor i en contra. El secretariat nacional elaborarà un document també, amb condicions subjectives del moment polític i internes de la CUP.

—Quins punts a favor i en contra hi veieu?

—Hi ha una condició important que origina debat intern, que és la importància de l'escenari internacional en el conflicte català i la importància que hi hagi una veu més enllà de les actuals, associades a la socialdemocràcia o al liberalisme. Una veu que relligui l'autodeterminació amb una crítica profunda del model europeu de relacions econòmiques i humanes,

de tancament de fronteres, etc. És un element transcendental per al debat. En contra? Fins a quin punt la CUP s'ha d'implicar en les institucions europees, que recelen del dret d'autodeterminació, dels drets socials, i fins a quin punt hem de tenir un paper a centrar esforços en aquesta candidatura.

—Ahir es va fer una reunió a Waterloo del Consell per la República. La CUP n'ha de formar part?

—La CUP a hores d'ara no té cap proposta sobre el Consell per la República. Es fa difícil de valorar si hi hem de ser o no. Sempre fem valoracions a partir de propostes concretes. Quan ens la facin arribar, valorarem si hi hem de ser o no.

—Si la CUP decidís que sí, Anna Gabriel podria formar-ne part?

—Ara com ara no som en el punt de parlar d'això.

—Seria una decisió personal o del partit?

—Anna Gabriel, com la resta de militants de la CUP, es posen a disposició d'allò que decideixi l'organització.

—Sobre el Fòrum Cívic Constituent, us han fet arribar cap proposta?

—Tampoc no ens han fet arribar cap proposta concreta. Sí que tenim clar que són importants els debats populars estratègics, però no s'han de convertir en simples xerrades. Han de ser elements mobilitzadors, que puguin desenvolupar-se en espais que qüestionin el règim del 78 i amb elements de desobediència civil. No pot ser un simple fòrum intel·lectual de debat. No podem enganyar la gent. Tot procés constituent haurà de tenir prèviament un moment de ruptura.

—Com s'ha de reaccionar als judicis?

—És clar que és un judici a l'autodeterminació i als drets polítics i civils del nostre país. No és un judici a unes persones concretes. Cal un discurs antirepressiu unitari que el presenti com un judici polític. Ha de ser un judici col·lectiu. Al carrer ha d'haver-hi una mobilització que posi sobre la taula el sentit polític d'aquests judicis. Hem de desenvolupar una proposta de judici a l'estat perquè a tots els pobles, barris i ciutats es faci visible què és l'estat espanyol i el règim del 78.

—Com es fa visible, això?

—Hem de portar a les places, carrers, espais i centres cívics uns actes per a explicar bé què ha significat i què ha estat el règim del 78. Hem d'assolir posicions comunes en la línia del 3 d'octubre per a posar en evidència l'estat espanyol. Intenten criminalitzar-nos per a dir que no és possible defensar el dret d'autodeterminació. És un estat que no accepta la dissidència ni la crítica, i això és el que va fer que la gent es mobilitzés el 3 d'octubre. Hem de fer visible que la República és la via alternativa a aquest estat espanyol.

—Les sentències poden ser un moment per a la ruptura?

—Ens donen una oportunitat per a treballar en aquest moment. Poden ser-ho si es fa la feina prèvia durant aquests mesos i som capaços de treballar amb una unitat estratègica de carrer que digui

ALBERT SALAMÉ

que la ruptura és necessària. Aquests és un dels elements del debat de fons que fa que l'estratègia independentista no sigui unitària. De fet, quan la gent demana unitat, la unitat ha de fonamentar-se en aquesta estratègia per a la ruptura i que posteriorment hem d'exercir en un referèndum, és un acte de sobirania que hem de concretar.

—És útil fer actes de desobediència abans del moment de la ruptura?

—Sí, la desobediència sempre és útil. D'injustícies no n'hi ha únicament en els judicis, n'hi ha d'estructurals i quotidianes. La desobediència civil l'hem de practicar cada dia en l'exercici dels nostres drets socials i polítics. Evidentment, això farà que quan arribem als judicis sigui més fàcil que milers de persones s'aglutinin en un moviment democràtic, desobedient i que defensi els drets polítics i socials del país.

—Això com es tradueix? En una aturada de país? En una vaga general?

—Les vagues generals les convoquen els sindicats. Creiem que aquests mesos ens han de servir per a treballar amb els sindicats. De fet, si va haver-hi una vaga general el 3 d'octubre és perquè la CUP i més agents polítics van treballar amb un conjunt de sindicats, els no majoritaris, perquè si s'arribava a una situació determinada hi poguéssim haver una vaga general. La vaga general era convocada prèviament a l'1-O. Alguns altres sindicats i el govern s'hi van afegir, però sense la feina prèvia no hauríem arribat al 3 d'octubre. Ens hem de posar tots a treballar perquè es torni a produir, fins i tot una vaga general que pugui ser de més d'un dia.

—Es pot sostenir una vaga general d'aquestes característiques?

—Si has ajudat a crear les condicions, nosaltres pensem que sí. Però és veritat que això, si fos d'aquí a quinze dies, no seria possible.

—Una mobilització de molts dies requereix un compromís extra de la gent, que

pot perdre dies de sou, tenir represàlies judicials per actes de desobediència...

Hi ha molta gent compromesa, però no creieu que cal parlar més d'aquest moment i de les possibles conseqüències?

—A la gent li podem explicar que això és necessari si tenim unes institucions que paral·lelament ajuden a articular aquest discurs a l'àmbit institucional. Són importants els ajuntaments, el parlament i el govern. Si van en la línia del primer d'octubre i del 3 d'octubre, la gent ho farà i estarà disposada a fer-ho. Cal recordar que el 8 de novembre, després del desencís, va ser una vaga d'èxit, amb milers de persones. Per això som crítics amb el govern, no veiem que treballin amb aquesta lògica. Tu demanes a la gent que es mobilitzi, però si no treballes amb aquesta lògica, la gent arriba a un punt que es demana per què ha d'anar en aquesta línia si el govern va en una altra.

—Com s'ha de traduir la desobediència?

—Crec que no toca a la CUP únicament de decidir-ho. És una estratègia de país. Per part nostra, ens toca ser curiosos i honestos. Tenim la força que tenim. Ens

toca de decidir-ho entre tots. Ja he explicat que hi ha estratègies d'aquests últims mesos que em semblen útils. Vagues, aturades, talls de carreteres, moviments de diners, el consum responsable... A l'àmbit parlamentari hem de concretar els moments de desobediència i quan els parlamentaris poden trobar-se en situacions incòmodes. Però això demana seure i parlar en aquests termes.

—Sou optimista respecte a un cop de timó del govern i dels partits en aquesta línia?

—Hi ha una línia general a JxCat i ERC que diu que no van cap aquí. Ara, hi ha hagut més moments en què en aquest país semblava que el govern no volia anar tan lluny com la gent li reclamava. De fet, el referèndum es concreta poques setmanes abans del primer d'octubre. La percepció que tinc ara és que la majoria de JxCat i ERC van en una línia que no casa amb tot això que he explicat, però en alguns altres moments hi ha hagut canvis quan semblava que no es movia res. Confio en la gent i en la capacitat de treball de tots els actors. Sí que

percebo que tant l'ANC com Òmnium tenen ganes que hi hagi certes coses que s'accelerïn.

—S'han de convocar eleccions al parlament?

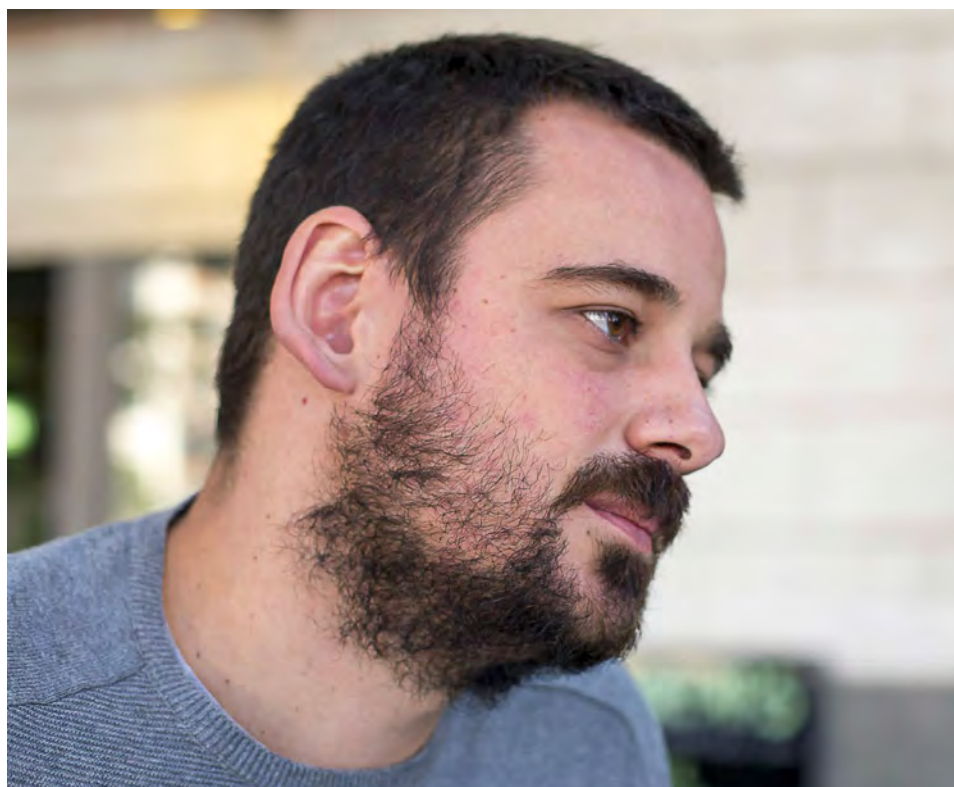
—A aquesta legislatura no li queda gaire, si es continua en la línia actual. Ara bé, és una decisió del president. Nosaltres no treballarem per a consolidar un govern que vagi en aquesta línia.

—La decisió de la CUP de no negociar el pressupost i d'abandonar els escons en alguns plens pot precipitar la convocatòria electoral. El govern té minoria.

—Ho pot fer. O pot fer que el govern, en certes lògiques o camins que construeix, trobi noves aliances al parlament. En el moment actual, veiem clar que no negociarem el pressupost i que ens centrarem en unes altres coses.

—Algunes veus, com el conseller Maragall, han dit que cal més del 50% dels vots.

—El mandat de l'1-O és que la via per aconseguir la ruptura és la desobediència

A l'àmbit parlamentari hem de concretar els moments de desobediència i quan els parlamentaris poden trobar-se en situacions incòmodes

i la unilateralitat. Quan hem practicat aquests dos elements, hem estat més a prop que mai de la ruptura. Ho hem de posar en pràctica per a tornar a arribar a un moment que ens porti a una situació semblant. Les institucions han d'anar totes amb aquesta idea i així hem fet créixer la base social de l'independència. Aquells que diuen que només quan superem el 50% podrem apel·lar a la comunitat internacional... no em sembla del tot cert. Hi ha llocs del món on han arribat a més del 50%, com ara al Kurdistan o en uns altres territoris d'Euroàsia, i no els ha servit per a apel·lar a la comunitat internacional i que es resolgués el problema. Cal una estratègia que recuperi allò que vam fer fins a l'1-O i que aprofiti la conjuntura com els judicis. L'eix cabdal és que els catalans puguem decidir-ho tot i explicar que una república és l'espai on podem fer més bones polítiques socials per als nostres veïns.

—Pot haver-hi ruptura amb la meitat de la població en contra?

—La pregunta seria si es pot estar com ara amb la meitat de la població en contra.

—Hem empatat.

—No és que sigui un empat. Es pot tren-car sense que un 49% hi estigui d'acord? És com dir que el govern del PP no podia governar havent aconseguit menys del 40% dels vots a l'estat espanyol. En les democràcies, si algú guanya amb les regles del joc, i en un referèndum és 50-50, es té la legitimitat per a tirar endavant. A Escòcia, va guanyar el no i ningú no va qüestionar-ho.

—Però tant els partidaris com els contraris a la independència acceptaven la legitimitat del referèndum com a eina per a dirimir el conflicte. Aquí, no.

—Alguns no accepten els referèndums per a decidir una qüestió tan important com aquesta. El debat el tindrem sobre això, sobre el poder. Sobre fins a quin punt tenim el poder o no per a aplicar els resultats que s'han guanyat en un

referèndum. És important de debatre-ho. Només ho podrem fer amb un carrer mobilitzat i fort, unes institucions que hi vagin i si hem estat capaços de construir espais de poder públic que ens permetin de decidir sobre el nostre futur. Si l'electricitat, l'aigua i la banca són a les mans de multinacionals, és molt més difícil.

—Ahir es va presentar 'Guanyem Girona'. Què pretén?

—És un manifest de quaranta persones de la ciutat d'àmbits molt diversos. Hi ha regidors, professors de la universitat, activistes dels moviments socials... que volen forjar una candidatura a Girona, fonamentant-se en deu punts bàsics. És una candidatura de base social, popular, republicana i democràtica que vol proposar una alternativa a la ciutat que pugui guanyar les eleccions municipals i que lligui clarament l'eix social amb la idea de República Catalana. És una proposta important per a la ciutat, totalment venuda als macrofestivals, a la mercantilització de l'espai públic, a les desigualtats i sense política d'habitatge. També ha de servir a escala de país per a construir consensos en polítiques socials i ruptura amb el règim del 78.

—Ahir també va sortir a les llibreries el vostre llibre, *El franquisme que no marxa*, en anglès.

—És un projecte que hem fet conjuntament amb el Grup de Periodistes Ramon Barnils, Edicions Saldonar i l'ANC. De fet, és l'ANC que promou la traducció d'aquest llibre en anglès. A final de novembre farem la presentació pública del llibre i explicarem l'estratègia comunicativa que hi ha al darrere. Estem molt contents perquè se n'han imprès més de tres mil exemplars. Ara anem definint l'estratègia comunicativa perquè el llibre arribi a determinades persones importants o amb una projecció pública arreu del món, perquè sàpiguen millor què és l'estat espanyol i com s'ha articulat el règim del 78. La idea és fer-lo arribar al màxim nombre d'actors internacionals possibles, i també a la premsa. ■

L'eix cabdal és que els catalans puguem decidir-ho tot i explicar que una república és l'espai on podem fer més bones polítiques socials per als nostres veïns

'Guanyem Girona' és una proposta important per a la ciutat, totalment venuda als macrofestivals, a la mercantilització de l'espai públic, a les desigualtats i sense política d'habitatge

**D.E.S.
C.O.N.N.E.C.T.A.**

ARTS ESCÈNIQUES
GASTRONOMIA / LLIBRES / MÚSICA
CULTURA POPULAR
CINEMA / ARTS VISUALS / MUSEUS
FIRES I MERCATS

Festivals 48h Open House Barcelona

Cinema Festival In-Edit

Gastronomia Fira de la Castanya de Viladrau

27-28/10/2018 > VilaWeb { Paper

La mostra exhibeix obres del segle XVI fins a l'actualitat. A la imatge, un cartell de Paula Sanz Caballero

'OCULTES I IL·LUSTRADES', UNA EXPOSICIÓ CONTRA LA INVISIBILITAT DE LES IL·LUSTRADORES VALENCIANES

Si bé durant segles les il·lustradores han estat oblidades, actualment el sector viu un auge capitanejat per noms de dona. NINA SERRANO

‘OCULTES I IL·LUSTRADES’, UNA EXPOSICIÓ CONTRA LA INVISIBILITAT DE LES IL·LUSTRADORES VALENCIANES

Exposicions La mostra exhibeix obres del segle XVI fins a l'actualitat

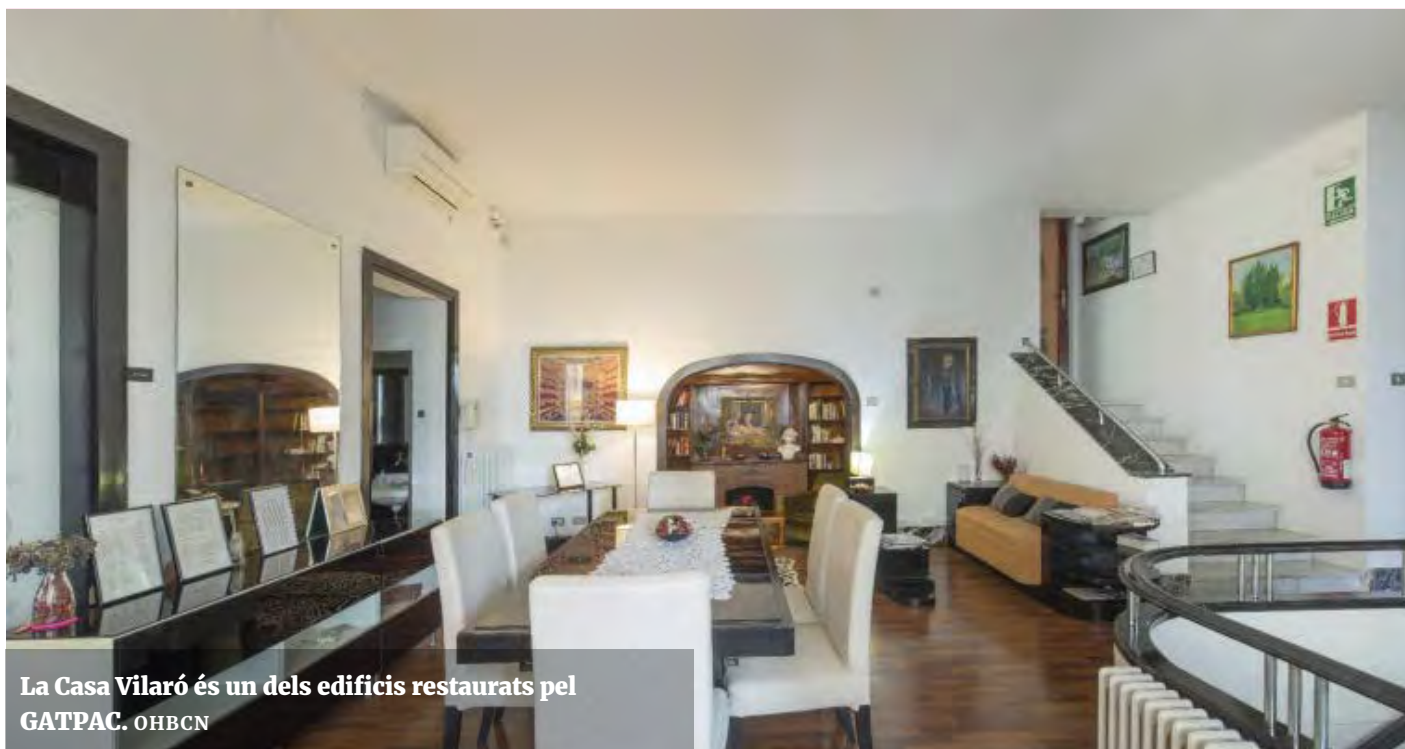
REDACCIÓ

L'exposició 'Ocultes i il·lustrades' reivindica el paper de les il·lustradores valencianes a la història, del segle XVI a l'actualitat. Es pot veure fins al 20 de gener al centre cultural la Nau de la Universitat de València i mostra l'art d'unes artistes sotmeses a una invisibilitat doble: la de la il·lustració i la de les dones. Perquè, segons el vice-rector de Cultura i Esport de la Universitat de València, Antonio Ariño, tradicionalment 'la il·lustració ha estat una professió invisibilitzada en el món

de les arts, i encara més si eren dones qui l'exercien'.

Per això no ha estat gens fàcil de trobar les obres de l'exposició, sobretot les més antigues. La comissària de la mostra, Cristina Chumillas, explica que tot i que antigament hi havia dones que es dedicaven a la il·lustració, moltes creaven sota pseudònim, cosa que dificulta identificar-les. Amb tot, han aconseguit trobar l'obra de la impressora del segle XVI Jerónima Galés, que és el punt de partida de la mostra. I a partir d'aquest punt, l'exposició fa un recorregut històric en què es pot observar el canvi de temàtiques i estils.

Perquè, si bé durant segles les il·lustradores han estat oblidades, actualment el sector viu un auge capitanejat per noms de dona, que en el cas del País Valencià són Paula Bonet i Ana Penyas. La comissària també vol recordar les il·lustradores que despuntaven durant l'època de la república i que amb el franquisme van veure truncada la seva carrera, com ara Juana Francisca o Manuela Ballester. Però aquests només són quatre de la cinquantena de noms que formen part de l'exposició, una mostra que es divideix en tres línies: còmic i il·lustració, editorial i publicat.

La Casa Vilaró és un dels edificis restaurats pel GATPAC. OHBCN

L'ARQUITECTURA RACIONALISTA DEL GATPAC, PROTAGONISTA DEL 48H OPEN HOUSE BCN

Arquitectura El festival obre al públic 197 edificis de Barcelona i la rodalia

REDACCIÓ

Aquest cap de setmana, el festival 48H Open House BCN obre gairebé dos-cents edificis de Barcelona i la rodalia: Badalona, l'Hospitalet de Llobregat, Santa Coloma de Gramenet, Sant Joan Despí, Vilassar de Dalt... El festival no para de créixer i un 40% dels edificis hi participen per primera vegada. Enguany, convida a desvestir l'arquitectura per descobrir-ne els secrets i ho fa, com a principal reclam, obrint espais que habitualment són tancats al públic, com ara la Casa Vicens, l'Institut Guttman, la Lleialtat Santsenca i l'antiga Fàbrica Alier.

L'arquitectura racionalista és la protagonista destacada d'enguany, especialment el llegat del col·lectiu d'arquitectes GATPAC, el Grup d'Arquitectes i Tècnics Catalans per al Progrés de l'Arquitectura Contemporània. Format, entre més, per Josep Lluís Sert, Raimon Duran i Reynals i Joan Baptista Subirana, el col·lectiu va néixer en temps de la república i es va fixar com a objectiu trobar respostes arquitectòniques i urbanístiques a les circumstàncies socials del moment. El públic del festival podrà entrar a edificis creats per membres del grup, com ara el pavelló de la República, la Casa Bloc, el dispensari antituberculos Can Lluís Sayé, la Casa Vilaró, la Casa

Rodríguez Arias, l'edifici Roca Barallat, la Casa de Vidre, la Fundació Joan Miró i el Canòdrom de la Meridiana.

Com a novetat, el festival inclou un bloc especial dedicat a la singularitat arquitectònica vinculada als processos tècnics, infraestructures i experiències sobre la qualitat, el consum i el subministrament de l'aigua. En aquest itinerari, es podran visitar, entre més, la Casa de l'Aigua, el dipòsit pluvial d'aigua del parc de les Rieres d'Horta, el Centre de Control Operatiu Laboratori d'Aigües de Barcelona, la planta potabilitzadora de Sant Joan Despí, la Ciutat de l'Aigua i la depuradora EDAR del Baix Llobregat, que gestiona Aigües de Barcelona.

Peret, el pare de la rumba catalana. FI

LA MÚSICA QUE ES MIRA: ELS 15 DOCUMENTARIS IMPERDIBLES DEL FESTIVAL IN-EDIT

Festivals El festival especialitzat en documentaris musicals presenta més de cinquanta films

REDACCIÓ

Aquest cap de setmana, les sales dels cinemes Aribau de Barcelona s'omplen de música perquè s'hi fa el festival In-Edit, especialitzat en documentaris musicals. Entre l'oferta de més de cinquanta films, es toquen totes les cares de la música: hi ha cintes protagonitzades pels grans noms del pop i del rock, com ara els Rolling Stones, Elvis Presley, George Michael i Grace Jones, i també d'altres més locals, com ara les que presenten els perfils

de Peret, Andrea Motis i Miquel Serra. El festival també indaga en el vessant més sociològic, i presenta un estudi sobre el fenomen 'fan' dels anys 1960 a l'actualitat i també un estudi sobre les condicions sociopolítiques que van fer néixer les festes rave a l'Anglaterra dels anys vuitanta. També permet de descobrir històries estretament vinculades amb la música com ara la relació entre Etiòpia i la música soul, la importància del ritme al carnaval de Rio de Janeiro i unes guitarres fetes amb restes de fusta que tothom volt tocar.

Aquests són els quinze títols més destacats del festival:

Hi ha cintes protagonitzades pels grans noms del pop i del rock, com ara els Rolling Stones, Elvis Presley, George Michael i Grace Jones

Un passeig pels Estats Units amb Elvis.

The King. Un ambiciós road trip des del Rolls Royce d'Elvis Presley que travessa els Estats Units de manera física, emocional i política. La seva figura, heroica i tràgica alhora, s'erigeix com a paradigma del somni americà, les seves veritats i falsedats. Amb testimonis d'amics, veïns, col·laboradors, analistes i activistes polítics, músics, actors...

El pare de la rumba catalana. Yo soy la rumba.

Dels corrals de Mataró als escenaris de mig món, el film explica l'aventura artística i personal de Peret, l'artista que amb una mica de mambo, un raig de tango i un pessic de rock va crear la rumba catalana.

Absències i presències de Miquel Serra.

Els ulls s'aturen a créixer. Íntima i emocional semblança del cantautor mallorquí Miquel Serra, les seves cançons, la seva filosofia de vida i l'estretíssima relació amb el seu germà Joan a través de la música, en vida i més enllà.

L'últim testament de George Michael.

George Michael: Freedom! Director's cut. Narrat i codirigit pel mateix George Michael fins pocs dies abans de morir, el documental és un testament honest i íntim que pren la forma d'un videoclip colossal entre la candidesa i la tragèdia.

Grace Jones, artista completa. Grace Jones: Bloodlight and Bami.

Retrat íntim i gens convencional de Grace Jones com a artista total i esperit lliure: diva, actriu, model, empresària, filla, mare, hedonista i indomable força de la natura. També inclou electrizants actuacions en viu.

L'últim testament de George Michael. FI

Andrea Motis, el creixement d'una nena prodigi. FI

El títol maleït de la filmografia dels

Rolling Stones. Cocksucker Blues. El film va ser vetat pels Rolling Stones i ara es projecta en comptades ocasions per motius legals. És el testimoni truculent i històric de la ronda que el grup va fer el 1972 als Estats Units, plena de caos, drogues, desacataments a l'autoritat i potentíssims temes clàssics en directe.

Andrea Motis, el creixement d'una nena prodigi. Andrea Motis: la trompeta silenciosa.

Retrat proper de l'aclamada trompetista, saxofonista i cantant de jazz barcelonina. O com una nena prodigi

sense cap interès per la fama brega per conduir la seva carrera sense pressa, sense pausa i gaudint del viatge.

Qui vol tocar una guitarra feta amb runa de Nova York? *Carmine Street Guitars.*

Homenatge al lutier que, amb fusta d'edificis enderrocats de Nova York, ha fet guitarres per a Lou Reed, Patti Smith, Bob Dylan, Jim Jarmusch i tothom qui vulgui tocar un trosset de ciutat.

La revolució del soul etiòp. *Ethiopianes: Revolt of the Soul.*

Homenatge a la brillant generació de músics etiòps que va donar forma a la seva amalgama de rock, soul, jazz i funk a final dels seixanta, al botiguer-productor que ho va fer possible i al col·leccionista francès que els va convertir en fenomen mundial.

Samba, carnaval, sincretisme... *Fe-vereiros (Februarys).*

El 2016, la mundialment famosa escola de samba de Mangueira es va alçar amb el gran premi del Carnaval de Rio amb una desfilada en honor a Maria Bethânia, la gran diva de Bahia i germana de Caetano Veloso amb més de cinquanta anys de carrera.

El testimoni de la generació 'rave'. *High On Hope.*

L'escena rave de final dels vuitanta al nord d'Anglaterra narrada pels seus artífexs: fills de la recessió econòmica que, malgrat la precarietat i l'assetjament policial, van situar al mapa la ciutat de Blackburn en plena febre d'acid house.

El fenomen 'groupie'. *I Used To Be Normal: A Boyband Fangirl Story.*

Lúcid i revelador assaig sobre el fenomen de les 'boybands' mitjançant l'experiència personal de quatre dones que van de l'adolescència als seixanta anys, de One Direction als Beatles.

El 'Swinging London' vist per Michael Caine. *My Generation.*

El Swinging London dels anys seixanta en tota la seva esplendor, explicat des dels ulls de Michael Caine i les veus de coetanis de la generació que van protagonitzar aquell acolorit i alliberador assalt a la cultura popular.

Studio 54: aquest pou inesgotable

d'històries. *Studio 54.* Auge i caiguda del temple definitori de l'era disco. Un documentari que és meitat autohomenatge del fundador supervivent i els treballadors del club de Manhattan, meitat crònica negra del daltabaix del seu paradís terrenal.

Rescatar el piano de la catàstrofe de Fukushima. *Ryuichi Sakamoto: Coda.*

Quan sembla que la vida s'acaba, la memòria necessita explicar-la abans de l'adéu. Això fa el compositor i pianista japonès Ryuichi Sakamoto mitjançant una mirada introspectiva de la seva carrera i de l'obsessió per connectar música i natura mentre afronta una greu malaltia.

Permet de descobrir històries estretament vinculades amb la música com ara la relació entre Etiòpia i la música soul o la importància del ritme al carnaval de Rio de Janeiro

La revolució del soul etiòp. FI

Pren les restes de la cremada de les Falles per projectar una al·legoria del món mitjançant una desena de vídeos. IVAM

ANNA MALAGRIDA REINTERPRETA LES CENDRES DE LES FALLES EN UNA MOSTRA A L'IVAM

Exposicions L'exposició 'El pes de les cendres' consta d'una desena de vídeos

REDACCIÓ

L'artista Anna Malagrida ha creat una exposició per a l'Institut Valencià d'Art Modern (IVAM) titulada 'El pes de les cendres'. Pren les restes de la cremada de les Falles per projectar una al·legoria del món mitjançant una desena de vídeos. És una instal·lació específica per a la galeria 6 del museu, fruit d'un any de documentació i investigació sobre les Falles i que gira entorn de les cendres, l'aspecte oblidat d'aquesta festa.

'La festa és Patrimoni Immaterial de la Humanitat perquè genera un seguit d'experiències que no es poden pesar, però les cendres sí que són materials, explica l'artista. I afegeix que la cendra ens la imaginem molt lleu, però quan s'acumula pot ser molt pesada; sembla fràgil però pot enfonsar-nos i enterrar-ho tot per sempre. Per això, la mostra posa el focus diverses vegades en l'ambivalència entre la cosa lleu i la pesada, la material i la immaterial, la fragilitat i la permanència...

La instal·lació de Malagrida juga amb el contrast a l'hora de presentar les cen-

dres: en el nivell inferior de la sala se'n mostra l'extrem més espectacular, amb imatges de foc i la cremada. A la part de dalt, la cendra és presentada de manera més subtil, en el procés de transformació del poliestirè. Les peces de l'exposició mostren imatges de ninots al foc, la pala que construeix una piràmide de matèria inservible, un home que escombra les restes o un núvol de pols. A més, per primera vegada en la seva carrera, l'artista únicament ha emprat vídeos: 'En el procés de treball, es va imposar el vídeo per aquesta noció de transformació de l'energia', explica.

CARDONA DEDICA UNA FIRA A LA LLENEGA

Fires El certamen programa concursos, exposicions, degustacions...

Concurs de llenegues.

AC

REDACCIÓ

Les llenegues abunden especialment a la Catalunya central perquè aquesta zona és molt rica en sòls calcàris. Segurament per aquest motiu, diumenge es fa a Cardona la Fira de la Llenega. Durant tot el dia, hi haurà activitats relacionades amb el món dels bolets, la gastronomia i el patrimoni.

Les activitats començaran de bon matí a la plaça del Mercat i a la plaça de la fira de Dalt. Allà hi haurà un mercat on es podran comprar tota mena de bolets i una exposició amb diferents varietats de micelis. Un dels elements més tradicionals de la fira és el concurs de bolets

que es farà al migdia, on es premia la llenega més grossa i el bolet més original. Enguany també es farà un concurs infantil de collir bolets, amb premis per qui en trobi més.

Als carrers i places de la Vila també hi haurà diverses parades d'artesans, on es podran comprar bolets confitats, embotits, formatges, codonyat... En relació amb els bolets, la gastronomia té un pes molt important i en el decurs de la fira es farà una degustació de plats cuinats amb llenegues dels restaurants de la vila. El vessant patrimonial de Cardona es ressalta amb visites guiades al nucli antic i amb la projecció del documentari *Els Cardona, senyors de la sal*.

Als carrers i places de la Vila també hi haurà diverses parades d'artesans

TRADICIÓ, GASTRONOMIA | PATRIMONI NATURAL A LA FIRA DE LA CASTANYA DE VILADRAU

Tradicions La fira promou la castanya del Montseny, la variant autòctona de la zona

REDACCIÓ

S'acosta Tots Sants i, com cada any, Viladrau fa la Fira de la Castanya amb l'objectiu d'atreure visitants a una festa que combina natura, cultura i tradició. A més, la fira, que es fa aquest cap de setmana, recupera la castanya autòctona del Montseny. Diuen que la peculiaritat de la castanya de Viladrau és el seu bon gust, perquè els fruits són més petits i no contenen tanta aigua. Per això totes les castanyes que es vendran a la fira pertanyen a aquesta varietat.

L'eix central de la festa és la fira que ocupa gran part del centre de la vila: hi participaran tant botiguers del poble com venedors de productes de proximitat de la comarca d'Osona i la zona del Montseny i diversos artesans. També hi haurà tallers per a la mainada, com ara aprendre a torrar castanyes o fer pa, i diverses sortides als boscos del Montseny per a veure les fulles de tardor i collir castanyes. A més, hi haurà exposicions sobre el patrimoni natural i les tradicions de la zona.

Dissabte a la tarda, es representarà la llegenda tradicional de Viladrau *La Càlifa del Cavaller d'Espinella*, un espectacle de carrer que acaba amb el ball de 'Torra-la bé' a la plaça Major. I diumenge al matí, es farà el tastet gastronòmic de la Cuina de la Castanya, en què diversos bars i restaurants de la contrada ofereixen tasts de plats elaborats amb castanyes, com ara senglar amb castanyes, bolets amb salsa de castanyes, quiche de castanyes i bolets, tiramisú de castanyes o brownie de xocolata i castanyes.

24ª FIRA
DE LA
CASTANYA
—
VILADRAU

27/28
OCTUBRE

Ajuntament de Viladrau Montseny

Cartell de la Fira de la Castanya. AV

Mario Casas interpreta Francesc Boix, el fotògraf i militant comunista que va estar pres a Mauthausen. ACN

‘EL FOTÓGRAFO DE MAUTHAUSEN’ PORTA AL CINEMA LA FASCINANT HISTÒRIA DE FRANCESC BOIX

La directora Mar Tarragona porta al cinema *El fotógrafo de Mauthausen*, un film basat en la història de Francesc Boix, el fotògraf i militant comunista que va estar pres a Mauthausen. Les fotografies que hi va fer van ser determinants per a aconseguir condemnar els alts càrrecs nazis durant els judicis de Nuremberg. Aquesta setmana s'estrenen també dos films d'animació: *Another day of life*, sobre la vida de Ryszard Kpuscinski, i *La noche de Halloween*, la segona part del terrorífic film de 1978. I en català es podrà veure la superproducció medieval *La llegenda de Redbad* i el film britànic *La societat literària i el pastís de pell de patata*.

El fotógrafo de Mauthausen

Direcció: Mar Tarragona. Intèrprets: Macarena Gómez, Minnie Marx; Mario Casas, Alain Hernández, Luka Peros.
Gènere: Enjòlit

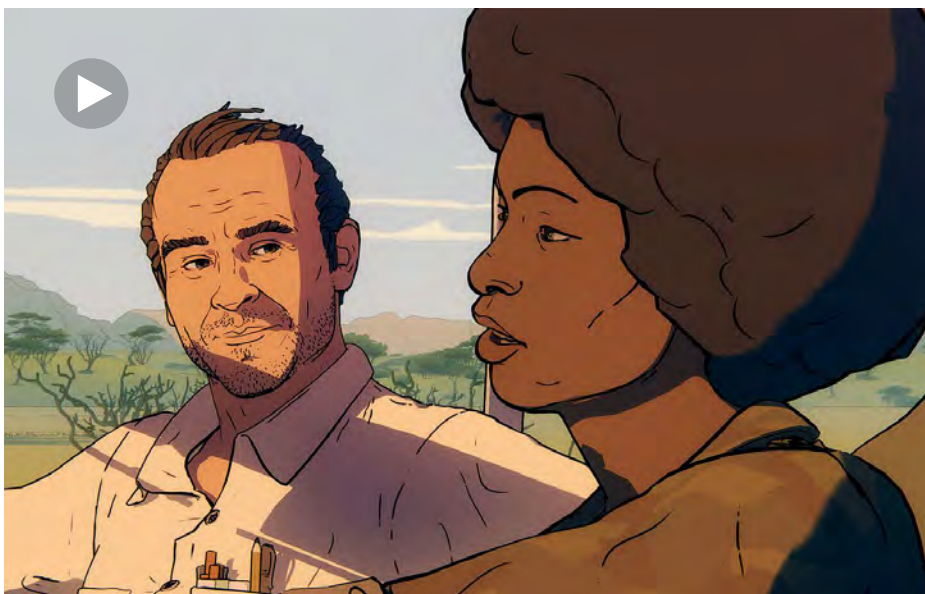
Francesc Boix és un jove ex-combatent republicà que acaba internat al camp d'extermini de Mauthausen. Allà, amb l'ajuda d'altres presoners, arrisca la vida per treure del camp alguns negatius de fotografies que ha fet ell mateix i que mostren la crueltat que s'exerceix dins dels murs. Basada en fets reals.

Another Day of Life*Un día más con vida*

Direcció: Raúl de la Fuente i Damian Nenow. Gènere: Animació.

Angola, 1975. Kapuscinski és un reporter polonès que viatja a Angola, l'últim camp de batalla de la Guerra Freda. El país africà i les persones que coneix en la seva inoblidable aventura, el canviaran per sempre i convertiran al periodista en un escriptor. Basat en el llibre homònim del reporter.

Halloween*La noche de Halloween*

Direcció: David Gordon Green. Intèrprets: Jamie Lee Curtis, Judy Greer, Virginia Gardner; Andi Matichak, James Jude Courtney, Nick Castle. Gènere: Terror.

Ara fa quatre dècades, Laurie Strode es va escapar d'una matança organitzada la vigília de Tots Sants pel psicòpata emmascarat Michael Myers. Des de llavors, Myers no ha deixat de perseguir-la i ara arribarà l'enfrontament final entre tots dos.

La societat literària i el pastís de pell de patata*The Guernsey Literary and Potato Peel Pie Society*

Direcció: Mike Newell. Intèrprets: Lily James, Jessica Brown Findlay, Katherine Parkinson; Matthew Goode, Michiel Huisman, Tom Courtenay. Gènere: Drama.

Gran Bretanya, 1945. Juliet Ashton és una escriptora d'esperit lliure que després de la Segona Guerra Mundial s'estableix a l'illa de Guernsey Island. Durant la guerra, els habitants van crear un club de lectura local i Juliet Ashton decideix escriure un llibre sobre les seves experiències.

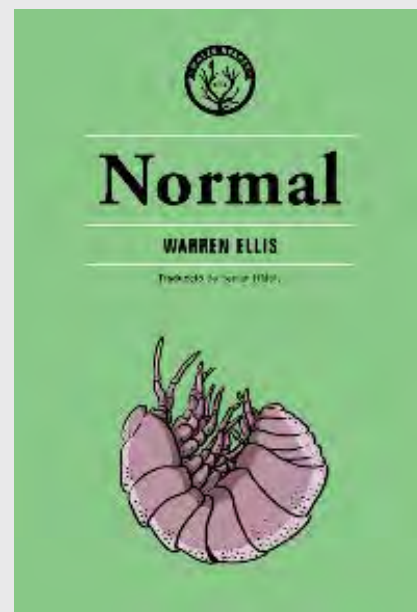

Warren Ellis és un dels guionistes més importants dels últims trenta anys

Ramon Mas

‘NORMAL’, DE WARREN ELLIS

L'editorial Males Herbes ens proposa un viatge a la imaginació incontinent d'aquest autor, creador legendari de còmics com 'Transmetropolitan' i 'Planetary'

REDACCIÓ

Normal és la institució psiquiàtrica on van a parar els científics i investigadors afectats per una estranya malaltia, una demència causada per la comprensió que el futur es presenta molt negre. Adam Dearden és internat al centre per motius que no aconsegueix recordar, i poques hores després, un altre dels pacients desapareix de manera misteriosa. Això el farà emprendre una investigació d'allò més inusual, plena de diàlegs hilarants i personatges estrambòtics, que el conduirà fins a les entranyes del mateix centre psiquiàtric.

Normal (editorial Males Herbes) arribarà a les llibreries aquest dilluns, 29 d'octubre, en una traducció de Ferran Ràfols. Podeu llegir-ne **un fragment**.

L'editor, Ramon Mas, ens parla de l'obra i l'autor:

«A *Normal*, Warren Ellis crea un context ideal per a fer-nos reflexionar sobre

el present, espantar-nos pel futur que s'acosta, i, alhora, provocar-nos unes rialles ben sonores. *Normal* és un centre psiquiàtric per a científics i investigadors punters, els homes i les dones que treballen en el futur de la humanitat, i que, evidentment, saben coses de les quals la resta de mortals no tindrem esment fins d'aquí a un grapat d'anys.

El llibre comença quan Adam Dearden és ingressat en aquest centre psiquiàtric per motius que no aconsegueix recordar. Tot just arriba, es troba amb un incident misteriós, una desaparició inexplicable, i comença a investigar-ne les causes. Aquesta recerca propiciarà una sèrie d'encontres amb personatges que es troben entre la lucidesa extrema i el deliri. Alguns dels pacients estan vinculats a ONG que treballen per fer del món un lloc més habitable, uns altres treballen per a grans empreses que volen fer-lo més rendible, però, en el fons, tots pensen en termes d'eficiència.

Així, a mesura que va indagant, l'Adam Dearden també va adquirint

uns coneixements privilegiats sobre el funcionament del món actual, a l'hora que se sent cada vegada més confós. *Normal* se situa en un dels territoris on l'enginy de Warren Ellis funciona millor, el que es mou, amb una lleugeresa que sembla impossible, entre l'especulació sociopolítica i l'acudit barroer.

Els qui no siguin lectors habituals de còmic o novel·la gràfica, el nom de Warren Ellis potser no els sonarà, però ens hauran de creure si els diem que és un dels guionistes més importants dels últims trenta anys: creador de sèries exageradament influents, com *Transmetropolitan* o *Planetary*, que es mouen entre la conspiració política, la investigació policial (o periodística), la reflexió sobre el futur i l'humor groller. És lògic, doncs, que quan Ellis fes el salt a la novel·la, ens interesséssim per la seva feina. Fins ara havia publicat en anglès dues novel·les policiaques, però és amb *Normal*, la seva tercera novel·la, que hem vist clar que havíem de publicar-lo en català.»

PANELLETS I GALETES PER A CELEBRAR LA CASTANYADA

La cuina de la Neus ens ajuda a preparar la Castanyada

Per als panellets:

Ingredients:

(per a uns setanta panellets)

400g ametlla mòlta

400g sucre de llustre

150g patates

Ratlladura de llimona

Una cullerada de sucre de vainilla

Guarnició:

100g pinyons

100g ametlles crues picades

100g coco ratllat

una cullerada de Nescafé

2 ous

Maizena

Panellets de coco banyats amb xocolata

Ingredients:

100g de coco ratllat

100g de sucre

1 llimona

150g d'aigua mineral

200g de xocolata de cobertura

1 boleta de mantega

Galetes per a la Castanyada

Ingredients:

150g de mantega pomada

225g de farina de força

1 ou

100g de sucre de glaça

sal, vainilla (líquida o sucre avainillat)

NEUS CUSCÓ

Per als panellets:

Bullim les patates amb pell. Les aixafem. Barregem la patata amb l'ametlla mòlta i el sucre. Ho treballem. Ratllem la pell de la llimona i el sucre de vainilla. Continuem treballant la pasta fins que sigui uniforme. La deixem reposar vint-i-quatre hores a la nevera. Ja tenim el massapà fet.

Dividim el massapà en quatre parts iguals i procedim a fer els panellets de diferents gustos:

Pinyons: fem boles de massapà, les passem per Maizena i per clara d'ou batuda. Enganxem els pinyons a les boles i les pintem amb rovell d'ou.

Ametlla: formem petits cilindres de massapà i hi passem Maizena i clara d'ou batuda. Els cobrim amb ametlles picades i les pintem amb el rovell d'ou.

Coco: barregem el massapà amb la meitat del coco. Formem petites piràmides, que arrebossarem amb coco ratllat.

Cafè: barregem el massapà amb una cullerada de Nescafé i en fem boles.

Untem una placa de forn amb una mica de mantega i farina i coem els panellets al forn, preescalfat a 200 graus, de 12 a 15 minuts.

Panellets de coco banyats amb xocolata

Posem l'aigua al foc amb el sucre i una mica de ratlladura de llimona. Remenem a foc baix fins que el sucre es dissolgui. Quan l'aigua comenci a bullir, la retirem

del foc i hi afegim el coco. No deixem de remenar. Ho deixem refredar una mica. I fem boletes de la mida d'un bombó. Desem les boletes a la nevera unes hores.

Mentrestant, posem la xocolata i la mantega en un bol. La desfem al microones anant en compte, un minut, remenat i si convé tornant a desfer-la. Quan la xocolata ja és desfeta, banyarem les boletes de coco i les deixarem refredar a la nevera. Abans que es refredin del tot, podem guarnir les boles amb encenalls de xocolata o anissos petits de colors.

Galetes per a la Castanyada

En un bol, posem la mantega tova i el sucre de glaça i ho treballem. Després batem un ou i l'afegim. Un polsim de sal, una mica de vainilla i ho tornem a treballar. Afegim la farina. Pastem una mica fins que la pasta quedi enganxada. Posem la pasta a sobre d'un paper vegetal. L'emboliquem i la posem a la nevera, una o dues hores. Traiem la pasta de la nevera i la cobrim amb un altre paper vegetal. Hi passem per sobre el corró fins que la pasta quedi del gruix d'una galeta. Tallem la pasta amb els motlles que vulguem. I enforem a 200° de 18 a 20 minuts.

Un cop les galetes siguin fredes, les decoram amb una barreja de sucre de glaça i unes gotes d'aigua. Ho barregem i quan queda com una pasta de merenga, suquem cada galeta per una cara. Ho deixem assecar, d'un dia per l'altre, i acabem de decorar les galetes fent els detalls amb tubs de sucre de diferents colors.

En llibertat els tres membres
dels CDR detinguts per
haver-se encadenat al TSJC

De Fachin a Bea Tategón:
Llach anuncia els dotze
primers noms del consell
del Fòrum Cívic Constituent

Primàries Catalunya assoleix els
25.000 inscrits

L'ajuntament de Barcelona també reprova Felipe VI

El grup del parlament britànic de suport a Catalunya denuncia
públicament l'intent de Borrell de suprimir-lo